

Generalitat de Catalunya
**Institut de Medicina Legal
de Catalunya**

INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'ANY 2003

ÍNDEX

1.	Presentació	3
2.	Introducció	5
3.	Organigrama i estructura de l'IMLC	9
4.	Gestions	14
4.1.	Desenvolupament	14
4.2.	Relacions externes	15
4.3.	Gestió econòmica i de mitjans materials	17
4.4.	Control de qualitat i atenció a l'usuari	21
4.5.	Formació	24
4.6.	Programes i comissions	37
4.7.	Pla pilot de funcionament en català	62
4.8.	Convenis	64
5.	Ubicació de forensies i sales d'autòpsies	66
5.1.	Mapes de situació	66
5.2.	Seu central de l'IMLC	68
5.3.	Divisió de Barcelona Ciutat	68
5.4.	Divisió de Barcelona Comarques	69
5.5.	Divisió de Girona	70
5.6.	Divisió de Lleida	70
5.7.	Divisió de Tarragona	71
5.8.	Divisió de les Terres de l'Ebre	71
6.	Actuacions de l'IMLC	72
6.1.	Relacions internes	72
6.2.	Divisió de Barcelona Ciutat	77
6.3.	Divisió de Barcelona Comarques	79
6.4.	Divisió de Girona	87

6.5. Divisió de Lleida	91
6.6. Divisió de Tarragona	95
6.7. Divisió de les Terres de l'Ebre	99
7. Actuacions excepcionals	103
7.1. Informe sobre Fosses Comunes	103
7.2. Morts per cop de calor	108
8. Servei de Clínica Medicoforense	109
8.1. Anàlisi global per jurisdiccions	110
8.2. Jurisdicció penal	111
8.3. Jurisdicció civil	113
8.4. Jurisdicció contenciosa administrativa	116
8.5. Jurisdicció social	116
8.6. Fiscalia de Barcelona	117
8.7. Altres òrgans judicials	118
8.8. Secció de Psicologia	119
9. Servei de Laboratori Forense	124
10. Servei de Patologia Forense	129

1. PRESENTACIÓ

L'Institut de Medicina Legal de Catalunya (IMLC) és un òrgan tècnic al servei de l'Administració de justícia, adscrit al Departament de Justícia i Interior i dependent de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia, que té com a missió auxiliar els jutjats, tribunals, fiscalies i oficines del Registre Civil mitjançant la pràctica de proves pericials mèdiques, tant tanatològiques com clíniques i de laboratori, previstes a la normativa vigent de medicina forense, i realitzar activitats de docència i investigació que tinguin relació amb la medicina forense.

Durant l'any 2003, a l'IMLC s'ha continuat en la línia de consolidació dels treballs endegats des del seu inici, el mes de juny de 2002, i de les tasques de desenvolupament i coordinació de les activitats.

D'una banda, s'ha seguit amb la vocació d'impuls i coordinació de tots els col·lectius de professionals que hi estan adscrits, sempre amb la tendència de donar suport a tots i cadascun d'ells: metges forenses, psicòlegs, biòlegs, secretaris administratius, tècnics especialistes en patologia forense i oficials, auxiliars i agents de l'Administració de justícia.

D'altra banda, s'ha refermat el seu desenvolupament orgànic i s'han consolidat les comissions que es varen constituir durant l'any 2002 amb motiu de la posada en funcionament de l'Institut, com la Comissió de Docència i Investigació o la Comissió de Grans Catàstrofes, i així mateix s'ha conservat la tònica de foment de la docència i la investigació en el marc de la medicina forense.

En la línia de col·laboració amb altres institucions sanitàries de Catalunya i la resta de l'Estat, s'ha mantingut el ritme de contactes amb institucions públiques

i privades encaminats a la signatura de convenis, amb vista a millorar les relacions institucionals i aconseguir una major coordinació i eficàcia en la utilització de recursos materials, per poder incrementar la qualitat en l'atenció i el servei.

Quant a les instal·lacions, durant l'any 2003 s'ha dotat de material específic els laboratoris forenses, millora que permetrà agilitar l'anàlisi de mostres per a la diagnosi de resultats de les autòpsies.

Pel que fa a l'activitat de desplegament reglamentari, s'han consolidat els tres grans serveis de l'institut (el Servei de Clínica Medicoforense, el Servei de Laboratori Forense i el Servei de Patologia Forense).

Aquest treball intern no seria possible sense la implicació de les persones que treballen a l'IMLC, que amb la seva col·laboració i bon funcionament s'ha pogut donar un bon servei a l'Administració de Justícia a Catalunya, i el suport del Departament de Justícia per al desenvolupament de la institució.

Josep Arimany Manso

Director

Barcelona, abril de 2004

2. INTRODUCCIÓ

Marc normatiu

De conformitat amb la normativa vigent, la medicina forense i els metges forenses, estan regulats per:

- La Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, que configura els instituts de medicina legal com els instruments essencials en què s'estructura la medicina forense.
- La reforma de la Llei orgànica del poder judicial 16/1994, de 8 de novembre, que, entre altres aspectes, regula matèries de medicina forense.
- El Reial decret 296/1996, de 23 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic del cos de metges forenses, modificat pel Reial decret 1619/1997, de 24 d'octubre.
- El Reial decret 386/1996, d'1 de març, pel qual s'aprova el Reglament dels instituts de medicina legal.
- La Llei orgànica 19/2003, de 23 de desembre, de modificació de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, que determina l'estatut jurídic dels funcionaris del cos de metges forenses.
- El Decret 302/2001, de 20 de novembre, de creació de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (IMLC).
- L'article 18 de l'Estatut d'autonomia de 1979, que atribueix a la Generalitat les competències següents:

Exercir totes les facultats que les lleis orgàniques del poder judicial i el Consell General del Poder Judicial reconeguin o atribueixin al Govern de l'Estat.

Fixar la delimitació de les demarcacions territorials dels òrgans jurisdiccionalis a Catalunya i la localització de llur capitalitat.

Coadjuvar en l'organització dels tribunals consuetudinaris i tradicionals, i en la instal·lació dels jutjats, sotmetent-se, en tot cas, a allò que disposa la Llei orgànica del poder judicial.

- Les competències traspassades a la Generalitat es recullen en diversos reials decrets, el primer dels quals va publicar-se l'any 1990. Bàsicament, es centren en els punts següents:

Provisió dels mitjans materials i econòmics necessaris per al funcionament dels jutjats i tribunals (Reial decret 966/1990, de 20 de juliol, i Reial decret 409/1996, d'1 de març).

Provisió dels mitjans materials i econòmics necessaris per al funcionament de les fiscalies (Reial decret 409/1996, d'1 de març).

Gestió del personal al servei de l'Administració de justícia amb contracte laboral (Reial decret 1905/1994, de 23 de setembre).

Gestió del personal integrat en els cossos d'oficials, auxiliars i agents al servei de l'Administració de justícia, i de metges forenses, en els termes que preveuen els reglaments orgànics d'aquests cossos (Reial decret 441/1996, d'1 de març).

Aquestes competències són exercides pel Departament de Justícia mitjançant la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia, unitat a la qual està adscrit l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.

En les seves funcions tècniques, l'IMLC té un caràcter independent i emet els seus informes d'acord amb les regles d'investigació científica que considera adequades.

L'àmbit territorial de l'Institut és el que correspon al territori de Catalunya i la seva seu radica a Barcelona.

L'Institut s'estructura territorialment en divisions i partits judicials (capítol 3, art. 14. Decret 302/2001, de 20 de novembre, de creació de l'IMLC). Les divisions de l'Institut són sis: Barcelona Ciutat; Barcelona Comarques; Girona; Lleida; Tarragona i les Terres de l'Ebre. Al capdavant de cadascuna d'aquestes divisions hi ha un subdirector, i els seus àmbits territorials respectius són:

- Divisió de Barcelona Ciutat: és el partit judicial de Barcelona.
- Divisió de Barcelona Comarques: inclou tots els partits judicials d'aquesta província, llevat del de Barcelona.
- Divisió de Girona: inclou tots els partits judicials de la província de Girona.
- Divisió de Lleida: inclou tots els partits judicials de la província de Lleida.
- Divisió de Tarragona: inclou els partits judicials de Falset, Reus, Tarragona, Valls i el Vendrell.
- Divisió de les Terres de l'Ebre: inclou els partits judicials d'Amposta, Gandesa i Tortosa.

D'acord amb el que disposa el capítol 4, art. 17, del Decret 302/2001, de 20 de novembre, de creació de l'IMLC, per al desenvolupament de les seves funcions aquest òrgan disposa dels serveis i seccions següents:

- Servei de Patologia Forense, constituït per la Secció d'Anatomia Forense i la Secció d'Histopatologia
- Servei de Clínica Medicoforense, constituït per la Secció de Valoració del Dany Corporal i la Secció de Psiquiatria
- Servei de Laboratori Forense.

Aquest tres serveis s'estructuren orgànicament dins de la Divisió de Barcelona Ciutat, tot i que la seva competència s'estén a tot l'àmbit territorial de Catalunya.

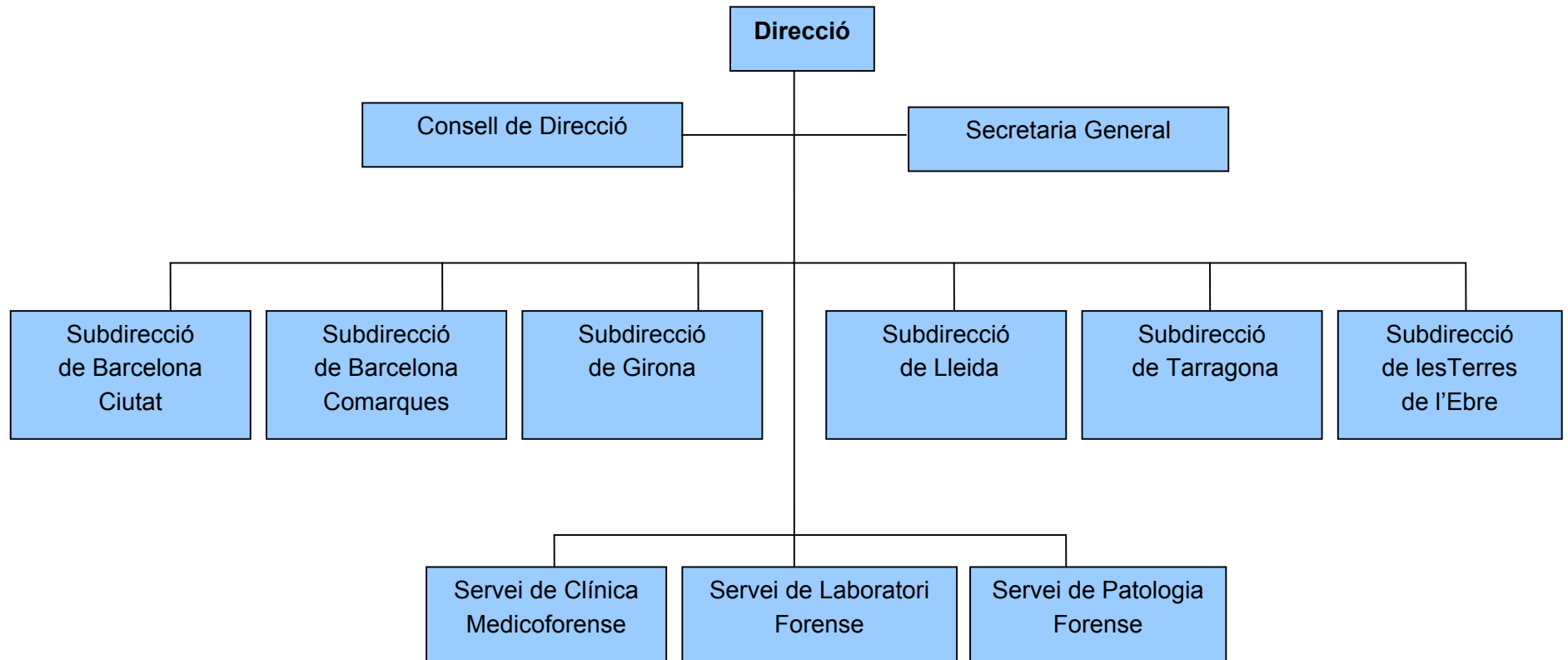
El director de l'IMLC pot demanar la col·laboració de l'Institut de Toxicologia (Reial decret 862/1998, Reglament de l'Institut de Toxicologia) en aquells supòsits en què pugui considerar-se convenient per als resultats de la investigació. Dintre del Servei de Patologia Forense hi ha dues seccions: la d'Anatomia Forense, encarregada de la realització de les pràctiques necròpsiques ordenades per l'autoritat judicial o pel ministeri fiscal, i la d'Histopatologia, relativa a l'estudi patològic microscòpic dels teixits obtinguts en les autòpsies realitzades en l'àmbit de l'Institut.

L'Institut de Medicina Legal de Catalunya pot establir col·laboracions amb les universitats i altres institucions (art. 26, Decret 302/2001, de 20 de novembre, de creació de l'IMLC), mitjançant convenis i altres instruments de cooperació subscrits pel Departament de Justícia i Interior.

El desplegament de la seva estructura orgànica i la provisió de llocs de treball (disposició addicional segona del Decret 302/2001, de 20 de novembre, pel qual es crea l'IMLC), s'està fent de forma progressiva, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries.

3. ORGANIGRAMA

ORGANIGRAMA DE L'ESTRUCTURA EXECUTIVA DE L'INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA

CONSELL DE DIRECCIÓ DE L'IMLC

Un cop va entrar en funcionament l'Institut de Medicina Legal de Catalunya es van convocar les eleccions per designar els metges forenses electius del Consell de Direcció, d'acord amb el que estableix el Reglament de l'Institut.

Després de designar els membres electius i nomenar el representant de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia, es va constituir el Consell de Direcció, presidit pel director i format pels subdirectors existents en aquell moment. Durant l'any 2003 es van reunir en disset sessions.

Després de resoldre la convocatòria per designar els membres electes del Consell de Direcció, aquest va quedar constituït amb els membres següents:

President	Dr. Josep Arimany Manso	Director
Secretari	Sr. Eduard Aizpun de la Escosura	Secretari general
Vocal	Sr. Jordi Vela Martínez	Representant de la DGRAJ
Vocal	Dr. Narcís Bardalet Viñals	Subdirector
Vocal	Dr. Javier Dolado Cuello	Subdirector (fins 30.06.2003)
Vocal	Dr. Josep Manuel Tortosa López	Subdirector (des de 01.07.2003)
Vocal	Dra. Aina M. Estarellas Roca	Subdirectora
Vocal	Dr. Jordi Medallo Muñiz	Subdirector
Vocal	Dra. Rosa M. Pérez Pérez	Subdirectora
Vocal	Dra. Núria Soler Murall	Subdirectora
Vocal	Dra. Carme Cochs Tarafa	Forense (membre electe)
Vocal	Dra. M. Teresa Talon Navarro	Forense (membre electe)

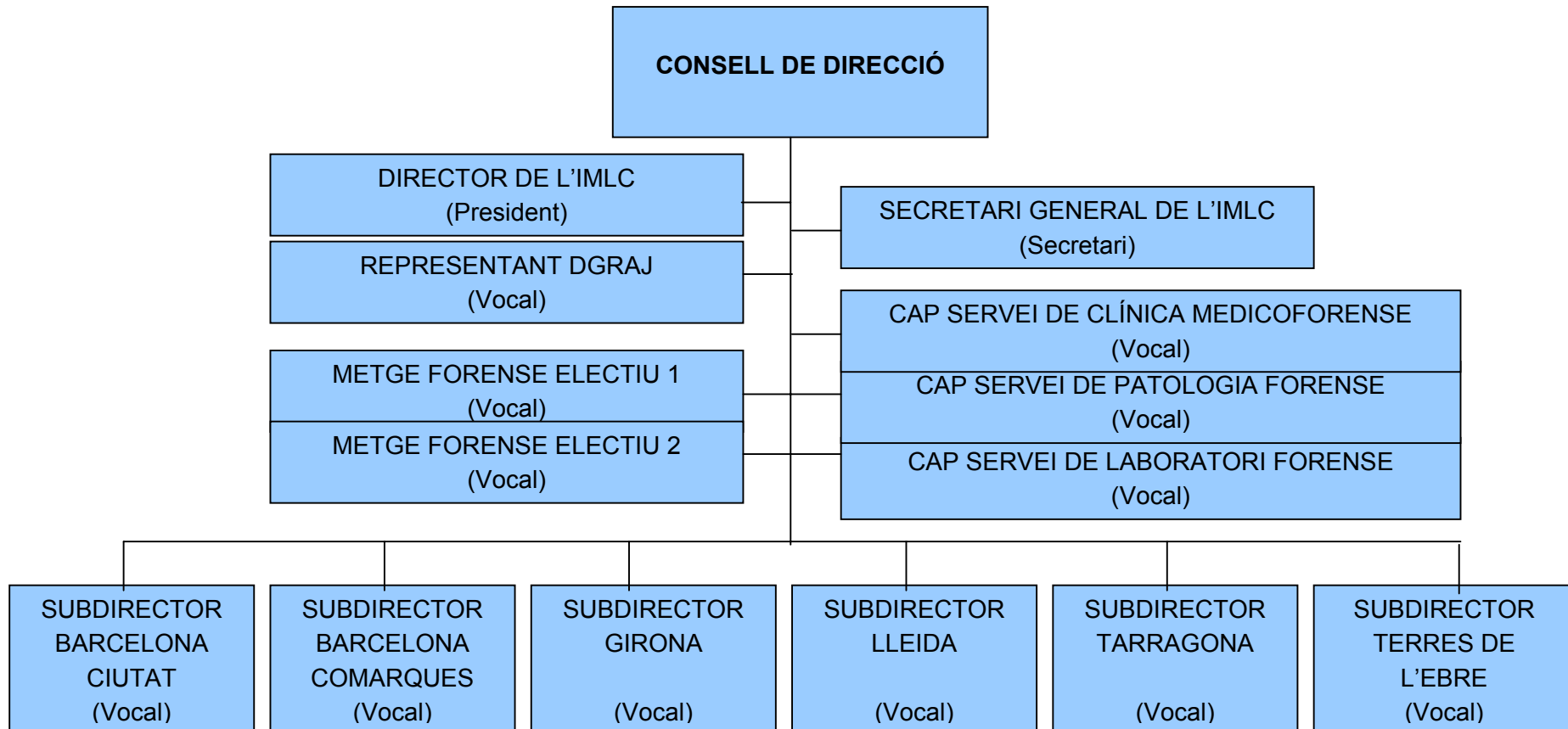
REUNIONS DURANT L'ANY 2003

18a Reunió: 7 de gener de 2003

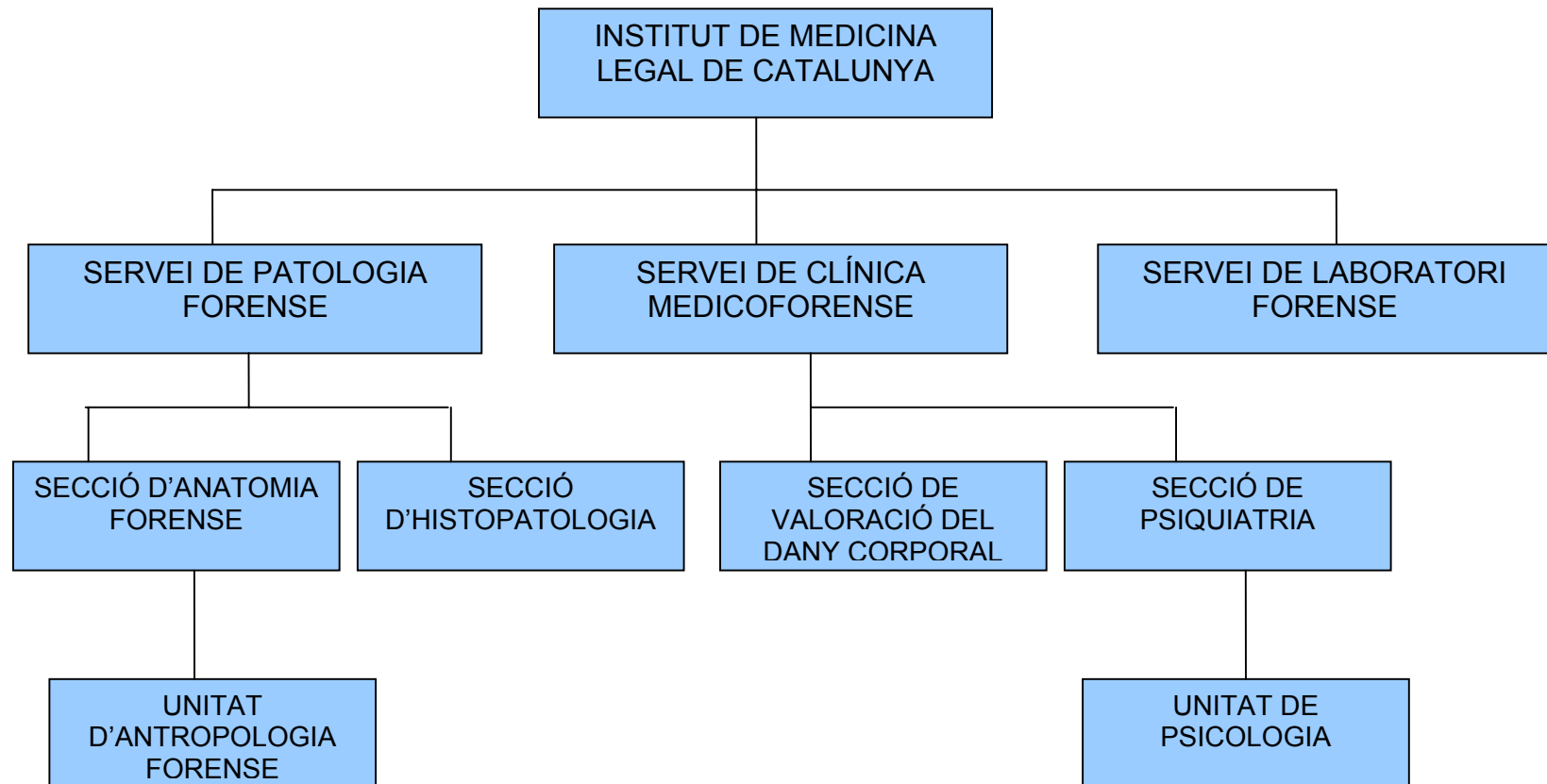
19a Reunió: 21 de gener de 2003

- 20a Reunió: 4 de febrer de 2003
- 21a Reunió: 4 de març de 2003
- 22a Reunió: 1 d'abril de 2003
- 23a Reunió: 6 de maig de 2003
- 24a Reunió: 3 de juny de 2003
- 25a Reunió: 17 de juny de 2003
- 26a Reunió: 1 de juliol de 2003
- 27a Reunió: 16 de setembre de 2003
- 28a Reunió: 21 d'octubre de 2003
- 29a Reunió: 18 de novembre de 2003
- 30a Reunió: 17 de desembre de 2003

ORGANIGRAMA DEL CONSELL DE DIRECCIÓ DE L'INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA

ESTRUCTURA DELS DIFERENTS SERVEIS DE L'INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA

4. GESTIONS

4.1. Desenvolupament

PLANTILLA DE PERSONAL DE L'INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA

La plantilla total inicial de l'IMLC abans de constituir-se el 3 de juny de 2002, era de 177 persones: 128 metges forenses, 28 administratius, 20 tècnics i 1 biòleg.

Resum del total del personal adscrit a l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, a 31 de desembre de 2003, segons la divisió a la qual està destinat:

PERSONAL IMLC	Seu central IMLC	Barcelona ciutat	Barcelona comarques	Girona	Lleida	Tarragona	Terres de l'Ebre	TOTAL IMLC
Director	1							1 *
Subdirector		1	1	1	1	1	1	6 *
Cap de servei	3							3 *
Secretari general	1							1
Metge forense		35	71	21	13	18	5	163 *
Tècnic especialista		6	13	2	3	3	1	28
Auxiliar administratiu	4	13		1			1	19
Auxiliar de laboratori		3						3
Agent judicial	1	12		1	1			15
Secretari administratiu	2			1	1	1		5
Psicòleg	2							2
Biòleg	1							1
TOTAL	15	70	85	27	19	23	8	247

* Nombre total de la plantilla de metges forenses: 173

Actualment, la plantilla total és de 247 persones. Compta, per tant, amb 70 efectius més respecte de la plantilla prèvia a la posada en marxa de l'Institut, xifra que representa un increment de gairebé un 39,5%.

Per col·lectius, els increments han estat els següents: 45 metges forenses (35,1%), 14 treballadors en el camp de l'administració (50%), 8 tècnics (40%) i 2 psicòlegs.

4.2. Relacions externes

ACTUACIONS DE L'INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA DURANT L'ANY 2003

Mig any després de l'entrada en funcionament de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, el desplegament de la seva estructura orgànica i la provisió de llocs de treball s'ha continuat fent de forma progressiva, de conformitat amb les disponibilitats pressupostàries.

Entre aquestes actuacions per donar a conèixer l'Institut, hi ha hagut un seguit de presentacions i reunions amb diferents organismes i departaments, tant dins com fora del nostre país.

Les presentacions de caràcter extern més significatives han estat les següents:

21-01-2003	Presentació del director general de Trànsit, Sr. Joan Delort, davant el Consell de Direcció
06-02-2003	Presentació de l'IMLC davant la Societat Civil de Tarragona
18-02-2003	Presentació a la DGRAJ
20-02-2003	Inauguració de la nova sala d'autòpsies de l'Hospital de Vic

21-02-2003	Presentació del membre de la Comissió de Justícia del Congrés dels Diputats a les Corts Generals
27-02-2003	Sessions informatives a la DGRAJ sobre la borsa d'interins de metges forenses
10-03-2003	Presentació de l'IMLC davant dels magistrats jutges dels jutjats d'Instrucció de Barcelona
12-03-2003	Presentació de l'IMLC davant la Societat Civil de Girona
17-03-2003	Presentació de l'IMLC davant la Societat Civil de Lleida
10-04-2003	Presentació de l'IMLC davant el Dr. Vilardell, president de l'Organització Catalana de Trasplantaments del Servei Català de la Salut
28-04-2003	Presentació de l'IMLC als nous metges forenses de la borsa d'interins
06-05-2003	Presentació de la Comissió de Docència i Investigació davant de la consellera de Justícia i Interior, Hble. Sra. Núria de Gispert i Català
09-05-2003	Visita al Centre Penitenciari de Can Brians
25-05-2003	Participació del director de l'IMLC com a membre en la sessió ordinària del Consell de Justícia a Catalunya
26-06-2003	Presentació del cap del Servei de Clínica Medicoforense i el cap del Servei de Patologia Forense a la Divisió de Girona, amb l'assistència del director
26-08-2003	Presentació de l'IMLC als nous metges forenses
15-09-2003	Presentació dels nous caps de servei davant la directora general de Relacions amb l'Administració de Justícia
25-09-2003	Reunió amb el Sr. Joan Ridao, del grup parlamentari Esquerra Republicana de Catalunya, sobre l'informe de fosses comunes.
26-09-2003	Assistència a l'acte d'inauguració del nou edifici judicial a Arenys de Mar

30-09-2003	Assistència a l'acte inaugural de col·locació de la primera pedra de la Ciutat Judicial
13-10-2003	Presentació de l'IMLC al director de l'Institut de Medicina Legal de València, Dr. Matias Vicente.
23-10-2003	Presentació de l'IMLC al delegat del Govern a Barcelona, Sr. García Clavell
20-11-2003	Conferències al VI Simposi Nacional de Sector Funerari
30-10-2003	Presentació de l'IMLC davant magistrats de l'Audiència Provincial de Barcelona.
9-12-2003	Reunió amb el subdirector general d'Ordenació Professional del Ministeri de Sanitat i Consum, Dr. Marc Soler, per l'acreditació docent MIR de l'IMLC.
30-12-2003	Assistència a la inauguració del nous jutjats de Martorell

4.3. Gestió econòmica i de mitjans materials

Fins a l'1 de gener de 2003, l'IMLC depenia de les gerències de suport judicial de cada delegació i no comptava amb un pressupost propi per gestionar. Per a l'any 2003 la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia (DGRAJ) li va assignar un total de 290.800,00 € per a l'adquisició de material mèdic fungible, vestuari, material de manteniment, material d'oficina i serveis de transport.

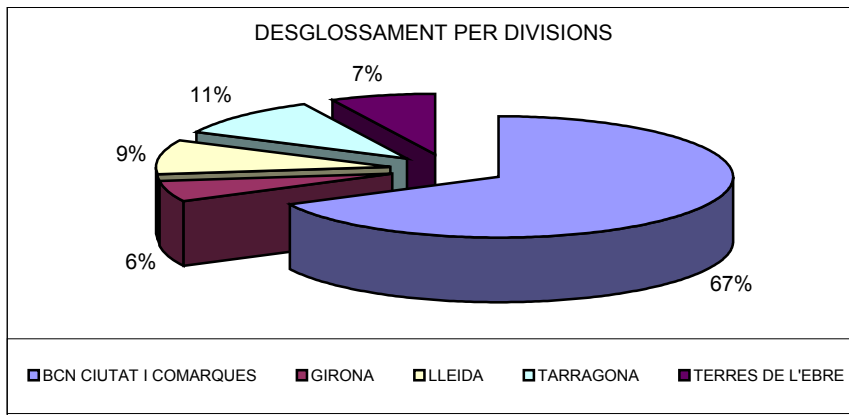
L'IMLC gestiona directament aquest pressupost i formalitza les propostes de despesa, que es trameten al Servei de Mitjans Econòmics i Materials del Departament de Justícia i Interior per a la seva aprovació posterior. També gestiona les comandes de material quan la proposta de despesa ha estat aprovada i té cura del subministrament. D'aquest pressupost, i per aquests

conceptes, es varen fer un total de 356 propostes de despesa. Segons les diferents divisions de l'IMLC, els imports varen ser els següents:

DIVISIÓ	IMPORT
DIVISIONS DE BARCELONA CIUTAT I COMARQUES	157.037,07 €
DIVISIÓ DE GIRONA	20.421,69 €
DIVISIÓ DE LLEIDA	25.715,85 €
DIVISIÓ DE TARRAGONA	33.253,52 €
DIVISIÓ DE LES TERRES DE L'EBRE	21.527,51 €
TOTAL	257.955,64 €

Al final del 2003 varen quedar pendents d'aprovació un total de 20 propostes de despesa per un import global de 30.866,83 €. Pel que fa al material imprès (carpetes, sobres, targetes de presentació...), la DGRAJ es va encarregar de tramitar les comandes amb la resta de peticions del Departament, i l'import corresponent a aquest concepte per a totes les divisions de l'IMLC va ser de 2.413,75 €.

DESPESES PER DIVISIONS I CONCEPTES	MATERIAL MANTENIMENT	MATERIAL D'OFICINA	LLIBRES DE REGISTRE	ENQUADERNACIONS	SEGELLS	PRODUCTES DE NETEJA	ROBA DE TREBALL	MATERIAL MÈDIC FUNGIBLE (*)	REACTIUS	LLIBRES	TOTAL
BARCELONA CIUTAT I COMARQUES	995,66	14.238,20	240,00	1.708,10		1.230,23	5.437,02	117.551,42	13.791,36	1.845,08	143.245,71
GIRONA	951,99	2.411,29			13,11		700,00	7.760,12	8.585,18		11.836,51
LLEIDA	369,48	1.598,39	5,00			537,39	235,31	16.644,76	6.325,52		19.390,33
TARRAGONA	211,31	4.866,89	236,27			871,41	197,06	15.961,08	10.819,50	90,00	22.434,02
TERRES DE L'EBRE	1.755,00	2.153,63						10.736,84	6.313,54	568,50	15.213,97
TOTAL	4.283,44	25.268,40	481,27	1.708,10	13,11	2.639,03	6.569,39	168.654,22	45.835,10	2.503,58	257.955,64

IMPLANTACIÓ DEL SERVEI DE LABORATORI FORENSE

Amb la implantació del sistema nou de judicis ràpids que es va implantar el dia 28 d'abril de 2003, dins del marc normatiu de l'Ordre JUS/525/2002, de 25 de febrer, l'IMLC va posar en funcionament el Servei de Laboratori Forense, amb un laboratori a cadascuna de les divisions.

Des del punt de vista econòmic, la implantació dels laboratoris forenses ha significat una inversió molt important ja que els aparells que es van instal·lar són d'una tecnologia molt avançada i d'una gran qualitat.

En aquest sentit, l'IMLC va signar un contracte de cessió amb l'empresa de material de laboratori ABBOTT pel qual aquesta empresa li cedeix els aparells per realitzar les anàlisis de mostres i, a canvi, l'IMLC li adquireix els reactius i consumibles per fer les anàlisis.

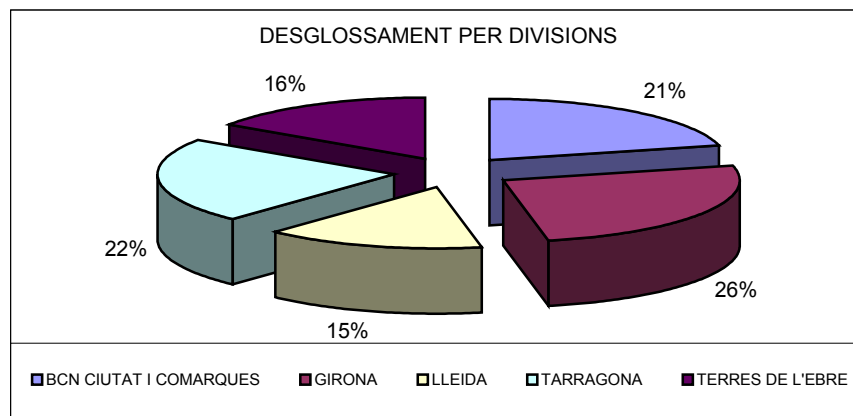
Al Servei de Laboratori Forense de Barcelona es va instal·lar una màquina nova: AXSYM, més potent tecnològicament (al Servei de Patologia Forense ja hi havia la TDX des de l'any 2001). Cadascun dels laboratoris forenses restants compta amb els aparells TDX i IMX. A part de la maquinària i els consumibles

esmentats, cada laboratori forense ha estat dotat amb l'equipament següent: una centrífuga amb un rotor, una nevera i pipetes.

Quant a reactius, les substàncies que es fan servir per determinar l'existència de drogues d'abús i alcohol a la sang i orina, l'IMLC, a data 31 de desembre de 2003, ha fet una despesa de 45.835,10 €.

Finalment, a la Divisió de Girona, dins del Servei de Laboratori Forense s'ha creat la Unitat d'Anatomia Patològica, motiu pel qual s'ha hagut d'instal·lar un microscopi binocular.

DESPESA PER DIVISIONS I CONCEPTES	CENTRÍFUGA I ROTOR	NEVERA	PIPETES	MICROSCOPI	TOTAL
BCN CIUTAT I COMARQUES			250,56		14.041,92
GIRONA	3.335,00	635,00	125,28	4.500,00	17.180,46
LLEIDA	3.335,00		125,28		9.785,80
TARRAGONA	3.335,00	635,00	125,28		14.914,78
TERRES DE L'EBRE	3.335,00	635,00	125,28		10.408,82
TOTAL	13.340,00	1.905,00	751,68	4.500,00	66.331,78

4.4. Control de qualitat i atenció a l'usuari

- Millores en la recollida i l'estructuració de les dades de l'Institut per poder oferir una informació més completa, tant per a ús intern com extern (i en alguns casos també en suport informàtic).
- Participació en les comissions creades per posar en marxa els judicis ràpids, així com en proves pilot que es van fer.
- Reunions periòdiques amb els metges forenses, els tècnics especialistes en patologia forense i el personal d'administració i serveis per tal de fer el seguiment del treball realitzat i recollir propostes de millora quant al funcionament de les diferents unitats.
- Potenciació dels equips especialitzats dins l'Institut:
  - Unitat de Psicologia Forense (dos psicòlegs forenses)
  - Secció d'Incapacitats (quatre metges forenses i un coordinador)
  - Unitat de Psiquiatria Forense (tres metges forenses, psiquiatres)
  - Unitat d'Antropologia Forense (dos metges forenses, antropòlegs)
- Actuacions especials: fosses comunes, intoxicacions massives, desastre de masses a Lleida.
- Establiment de protocols d'actuació, circulars informatives als metges forenses, acreditacions de Sanitat, ISO, controls de qualitat en general.
- Creació de fullets de presentació dels serveis de Laboratori, Clínica i Patologia amb una imatge corporativa pròpia.

ACCIDENTS DE TRÀNSIT

La creació de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya ha permès una estreta col·laboració amb el Servei Català de Trànsit amb la finalitat de millorar la qualitat de les dades referents als accidents de trànsit.

Durant aquest any 2003 l'Institut s'ha coordinat amb el Servei esmentat i hi col·labora aportant les dades estadístiques de les morts que han tingut lloc a tot l'àmbit de Catalunya a conseqüència d'un accident de trànsit, les quals facilita per períodes mensuals i desglossades per cadascuna de les divisions de l'Institut.

De totes aquestes dades estadístiques, adquireixen una rellevància molt significativa les que reflecteixen les morts que han tingut lloc un dia diferent del de l'accident, les quals fins ara no quedaven recollides en les estadístiques generals del Servei Català de Trànsit atès que no s'establia el vincle mort/causa de l'accident.

Presentem aquí un quadre resum i gràfic del volum de morts per accidents de trànsit durant l'any 2003, elaborat d'acord amb les dades facilitades per cadascun dels metges forenses en totes les divisions territorials de l'Institut, amb el detall de si la mort s'ha produït el dia de l'accident o bé s'ha esdevingut en dies posteriors, però a causa d'aquest.

Des del mes de gener de 2003, l'IMLC ha fet un seguiment específic de les morts produïdes a causa d'accidents de trànsit. Les dades recollides al llarg de l'any són les següents:

MES	BARCELONA CIUTAT		BARCELONA COMARQUES		GIRONA		LLEIDA		TARRAGONA		TERRES DE L'EBRE	
	N. ⁽¹⁾	Dif. ⁽²⁾	N. ⁽¹⁾	Dif. ⁽²⁾	N. ⁽¹⁾	Dif. ⁽²⁾	N. ⁽¹⁾	Dif. ⁽²⁾	N. ⁽¹⁾	Dif. ⁽²⁾	N. ⁽¹⁾	Dif. ⁽²⁾
Gener	10	4	27	9	13	0	9	0	11	0	3	0
Febrer	6	3	21	2	10	0	6	2	4	2	5	0
Març	6	1	24	4	6	0	11	1	5	0	0	0
Abril	9	6	17	3	6	0	8	0	4	1	2	0
Maig	8	5	19	8	19	0	3	0	7	0	4	0
Juny	8	3	32	7	10	2	8	2	15	3	1	0
Juliol	10	7	36	7	9	0	15	0	10	1	5	0
Agost	4	2	24	4	7	0	21	3	9	1	6	1
Setembre	3	2	17	4	4	1	10	1	9	2	1	0
Octubre	6	6	22	4	9	1	13	1	13	2	0	0
Novembre	10	3	21	5	13	1	9	4	6	0	2	0
Desembre	10	3	28	3	19	1	6	1	14	3	2	0
TOTAL	90	45	288	60	125	6	119	15	107	15	31	1

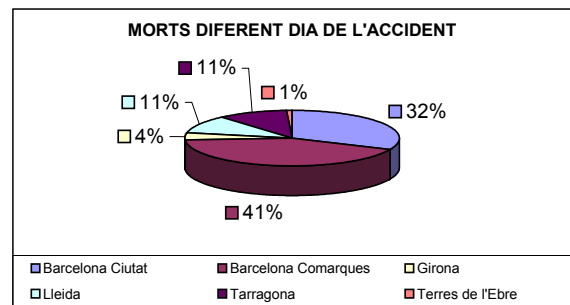
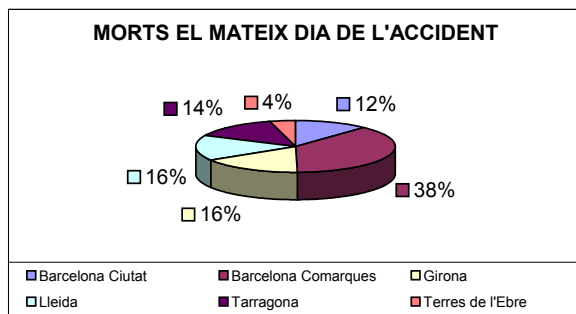
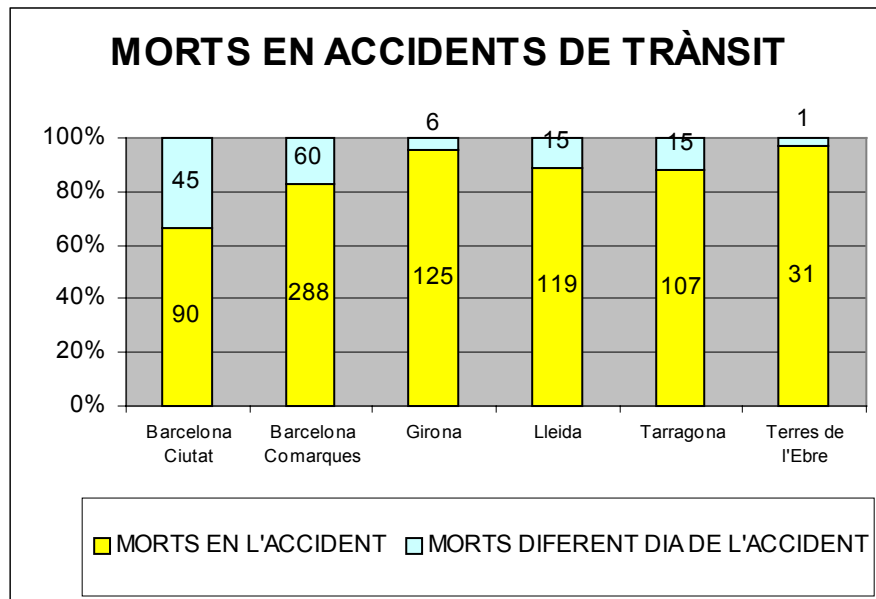
(1) N. - Morts causades per accidents de trànsit i ocorregudes al mateix moment de l'accident.

(2) Dif. - Morts causades per accidents de trànsit i ocorregudes en dies posteriors al de l'accident.

Del total de morts causades per accidents de trànsit, segons les diferents divisions de l'IMLC, i diferenciant les que es produeixen en el mateix accident i les que s'esdevenen en dies posteriors, però a causa d'aquest, en resulta la distribució següent:

DIVISIÓ	N. ⁽¹⁾	Dif. ⁽²⁾
Barcelona Ciutat	90	45
Barcelona Comarques	288	60
Girona	125	6
Lleida	119	15
Tarragona	107	15
Terres de l'Ebre	31	1
TOTAL	760	142

4.5. Formació

FOTOGRAFIA FORENSE

- **Data:** 14 febrer de 2003.
- **Ponents:** Sr. Carles Fàbrega Agulló, cap del Servei de Mitjans Audiovisuals de l'Hospital de Sant Joan de Déu. Universitat de Barcelona
Dr. Gabriel Font Valsecchi, metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Sr. Blai Ortiz Pozuelo, subinspector dels Mossos d'Esquadra

Sr. Francesc Tomàs Facerias, Divisió de Policia Científica, Unitat de Fotografia i Audiovisuals. Mossos d'Esquadra

- **Places:** 35
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Coordinador de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 1,1 crèdits.

RADIOLOGIA EN PATOLOGIA FORENSE

- **Data:** 28 de març de 2003
- **Ponents:** Dr. Antonio Pumarega Caldereiro, metge forense de Barcelona i especialista en radiologia.

Dr. Andreu Bellès Flo, metge radiòleg, cap del Servei de Diagnòstic per la Imatge del SAP de Sant Andreu.

Dr. Joaquim Badosa Pagès, metge radiòleg, cap de Secció del Servei de Diagnòstic per la Imatge de l'Hospital de Sant Joan de Déu. Universitat de Barcelona

Dr. Antoni Capdevila Cirera, metge radiòleg, cap del Departament de Diagnòstic per la Imatge de l'Hospital de Sant Joan de Déu. Universitat de Barcelona

Dr. Andrés Bedate Gutiérrez, metge forense, responsable de la Unitat de Radiologia del Instituto Anatómico Forense de Madrid.

Dr. Jordi Medallo Muñiz, metge forense subdirector de Barcelona Ciutat de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Dr. Daniel Cercós Casales, metge forense de Barcelona Comarques

- **Places:** 40
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Coordinador de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 1 crèdit.

ANATOMIA PATOLÒGICA MACROSCÒPICA BÀSICA

- **Data:** 11 d'abril de 2003
- **Ponents:** Dr. Joan Carles Canós Villena, facultatiu de l'Institut Nacional de Toxicologia de Barcelona, especialista en anatomia patològica
Dr. Juan Carlos Borondo Alcàzar, facultatiu de l'Institut Nacional de Toxicologia de Barcelona, especialista en anatomia patològica
Dra. Maria Teresa Marrón Moya, metgessa forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, especialista en medicina legal i forense
Dr. Amadeo Pujol Robinat, cap del Servei de Clínica Medicoforense
Dr. Santiago Crespo Alonso, metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya
- **Places:** 35
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Coordinador de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 1,4 crèdits.

HEMOGENÈTICA FORENSE AMB TALLER DE PRÀCTIQUES

- **Data:** 16 de maig 2003
- **Ponents:**
Dr. Eneko Barberia Marcalain, metge forense de la Divisió de Tarragona de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya
Dr. Emili Huguet Ràmia, catedràtic de medicina legal i forense de la Universitat de Barcelona
Dr. Manel Gené i Badia, professor adjunt del Departament de Medicina Legal i Forense de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona

- **Places:** 35
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Coordinador de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 1,2 crèdits.

ANTROPOLOGIA FORENSE

- **Data:** 6 de juny de 2003
- **Ponents:** Dra. Mercè Subirana Domènech, metgessa forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, Unitat d'Antropologia Forense.
Dr. Santiago Crespo Alonso, metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, Unitat d'Antropologia Forense.
Dr. José Luis Prieto Carrero, cap del laboratori d'antropologia forense de l'Institut Anatòmic Forense de Madrid.
Dr. José Antonio Sánchez Sánchez, professor titular de medicina legal de la Universitat Complutense de Madrid.
Dr. Francisco Etxeberria Gabilondo, professor titular legal i forense de la Universitat del País Basc.
Dr. Emili Huguet Ràmia, catedràtic de medicina legal i forense de la Universitat de Barcelona.
Dr. Josep Arimany Manso, director de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- **Places:** 35
- **Lloc:** Universitat Rovira i Virgili. Facultat de Ciències Jurídiques. Sala Graus (1r edifici- pl. baixa). Av. Catalunya, 35. Tarragona
- El Consell Coordinador de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 0,8 crèdits.

VII JORNADES CATALANES D'ACTUALITZACIÓ EN MEDICINA FORENSE
III SIMPOSI SOBRE ASPECTES MEDICOPRÀCTICS EN LA VALORACIÓ
DEL DANY CORPORAL

- **Inauguració :**

Hble. Sra. Núria de Gispert i Català, consellera de Justícia i Interior

- **Ponents:**

Dr. César Borobia Fernández, professor titular de medicina legal de la Universitat Complutense de Madrid

Dr. Emilio Urrea López, metge valorador de la companyia Zurich

Dr. Ferran Samsó Bardés, coordinador de serveis mèdics de FREMAP
BARCELONA

Dr. Allen Mejía Henao, metge neurocirurgià de l'Hospital de Bellvitge

Dr. Josep Castellà Garcia, cap del Servei de Patologia Forense

Dr. Gabriel Martí Amengual, metge forense de la Divisió de Barcelona Ciutat de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Dr. Duarte Nuno Veira, catedràtic de la Facultat de Medicina de Coimbra, director general de l'Institut de Medicina Legal de Portugal

Dr. Josep Arimany Manso, director de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Dr. Matias Vicente Mendoza, director de l'Institut de Medicina Legal de València

Dr. Luis Miguel Querejeta, director de l'Institut de Medicina Legal del País Basc

Dr. Rafael Teijeira, director de l'Institut de Medicina Legal de Navarra

Dr. Juan Manuel Cartagena Pastor, metge forense especialista en medicina legal. Responsable de Formació de metges forenses del Centre d'Estudis Jurídics de l'Administració de Justícia del Ministeri de Justícia

Dr. Àngel Cuquerella Fuentes, metge forense de la Divisió de Barcelona Comarques de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Dr. Leopoldo Ortega-Monasterio, metge forense i especialista en psiquiatria de la Divisió de Barcelona Ciutat de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Dr. Manuel Casas Brugué, catedràtic de psiquiatria de la Universitat Autònoma de Barcelona

Dr. Emili Huguet Ràmia, catedràtic de medicina legal de la Universitat de Barcelona

Dr. Jaime Moner Diéguez, cirurgià plàstic de l'Hospital Clínic de Barcelona

Dr. Juan Marqués Gamell, metge especialista en cirurgia general i metge forense de la Divisió de Girona de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Excm. Sr. José Manuel Martínez Pereda Rodríguez, magistrat del Tribunal Suprem

Dr. José Antonio González Díaz, metge forense de la Divisió de Barcelona Ciutat de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Dra. Dominique Lecompte, directora de l'Institut de Medicina Legal de París

Dr. Antonio Enrique Hernando Lorenzo, metge especialista en medicina intensiva, expert en bioterrorisme

Il·lma. Sra. M. Teresa Carrasco Montoro, magistrada del Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 9 de Mataró

Sr. Josep Manuel Silva i Alcalde, director del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

Taller: VALORACIÓ MEDICOLEGAL DE LES LESIONS DEL GENOLL

- **Dia:** 14 de juny 2003
- **Ponent:** Dr. Francesc Maculé Beneyto, coordinador de la Unitat de Genoll de l'Institut Clínic de l'Aparell Locomotor, de l'Hospital Clínic de Barcelona
- **Places:** 20
- **Lloc:** Clínica Medicoforense de Barcelona

AUTÒPSIA DEL COLL

- **Data:** 19 de setembre de 2003
- **Ponents:** Dr. Rafael Teijeira Álvarez, director de l'Institut de Medicina Legal de Navarra
Dr. José Aso Escario, metge forense en excedència, neurocirurgià de la Clínica MAZ de Saragossa.
Dr. Rafael Bañón González, metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Múrcia
Dr. Juan Carlos Borondo Alcázar, facultatiu de l'Institut Nacional de Toxicologia de Barcelona, especialista en anatomia patològica
Dr. Josep Castellà Garcia, cap del Servei de Patologia Forense
Dra. Lluïsa Puig Bausili, metgessa forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya
Dr. Amadeo Pujol Robinat, cap de Servei de Clínica Medicoforense
- **Places:** 35
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Coordinador de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 1 crèdit.

CURS ANATOMIA PATOLÒGICA MACROSCÒPICA GENERAL

- **Data:** 10 d'octubre de 2003
- **Ponents:** Dr. Juan Carlos Cano, especialista en anatomia patològica, facultatiu de l'Institut Nacional de Toxicologia
Dr. José Castellà Garcia, cap del Servei de Patologia Forense
Dr. José Manuel Tortosa López, subdirector de Barcelona Comarques de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya

Dra. M. Elena Galarraga Alonso i Dr. Joan Ignasi Galtés Vicente, metges forenses del Grup de Patologia de la Divisió de Barcelona Comarques de l'IMLC

- **Places:** 35
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Coordinador de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 1 crèdit.

CURS ELEMENTAL D'ASSISTÈNCIA FACULTATIVA AL DETINGUT

- **Data:** 21 de novembre de 2003.
- **Ponents:** Dr. Edelmiro Cid Garcia, metge assistencial de serveis d'emergències, monitor de suport vital i metge especialista en cardiologia.
Dr. Manel Fons Esteban, metge forense de la Divisió de Barcelona Ciutat de l'IMLC, especialista en medicina interna.
Dr. Francisco Montero Núñez, metge forense de la Divisió de Barcelona Ciutat de l'IMLC
Dr. Alfons López Soto, consultor mèdic del Servei de Medicina Interna General, Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
Dr. Enric Esmatjes, consultor mèdic del Servei d'Endocrinologia i Nutrició de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
- **Places:** 35
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Català de la Formació Mèdica Continuada l'ha acreditat amb 1 crèdit.

CURS SOBRE PRESUMPTA MALPRAXI EN L'ASSISTÈNCIA EN SERVEIS D'URGÈNCIES

- **Data:** 12 desembre de 2003
- **Ponents:** Dr. Juan Fco. Ortigosa Ruiz, metge forense i especialista en odontologia de la Divisió de Barcelona Comarques de l'IMLC
Dr. Víctor Obach, especialista en neurologia, Servei de Neurologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
Dr. Ramon Cartaña Rofes, especialista sènior en cirurgia cardiovascular, Servei de Cirurgia Cardiovascular de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
Dr. Juan Cabello Gallardo, especialista en cirurgia ortopèdica i traumatologia, Clínica Platón
Dr. J. José Sancho Inseser, especialista en cirurgia general, metge adjunt del Servei de Cirurgia General i Digestiva de l'Hospital del Mar de Barcelona
Dra. Helena Martínez Alcázar, metgessa forense de la Divisió de Barcelona Comarques de l'IMLC
- **Places:** 35
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
- El Consell Català de la Formació Mèdica Continuada l'acreditat amb 1,1 crèdits.

ALTRES CURSOS

TÈCNiques DE PRESENTACIÓ: ASPECTES COMUNICATIUS. LA PROVA PERICIAL MEDICOFORENSE

- **Professors:** J. L. Riviere i Associats. Consulting en formació i comunicació
- **Places:** 15
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

POSTGRAU EN PSIQUIATRIA FORENSE

- **Director:** Professor Gabriel Martí Amengual
- **Places:** 20
- **Lloc:** Universitat de Barcelona, amb la col·laboració de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.

MÀSTER EN VALORACIÓ DEL DANY CORPORAL (U. de Barcelona)

- **Director:** professor Gabriel Martí Amengual
- **Dies:** Durant tot l'any
- **Lloc:** Clínica Medicoforense de Barcelona
- **Professors de pràctiques:** Dr. Fco. Javier González Olivan
- Dra. Montserrat Vilella Sánchez
- Dra. Itziar Idiakez Alberdi
- Dr. Gabriel Martí Amengual
- Dra. Lluïsa Puig Bausili
- Dr. Joaquín Gómez Montoro
- Dr. Joaquín Recio García
- Dr. Fco. J. Farrés Fabre
- Dr. César Alias Tuduri
- Dra. M. Ángeles Gallego
- Dra. Isabel López Loscos
- Dr. José M. Martínez Calcerrada
- Dr. Felicísimo Martín Sánchez
- Dr. Amadeo Pujol Robinat

SESSIONS CLÍNiques ADREÇADES A TOT EL COL·LECTIU DE METGES FORENSES DE CATALUNYA

- **Protocol d'autòpsies**
- **Data:** 27 de juny de 2003
- **Lloc:** Servei de Patologia Forense de Barcelona

- **Presentació d'un protocol d'avaluació medicoforense en les agressions sexuals**
- **Data:** 4 de juliol de 2003
- **Lloc:** Institut de Medicina Legal de Catalunya

CURS DE FORMACIÓ. BORSA D'INTERINS DE METGES FORENSES

- **Dies:** 22, 23, 24 i 25 d'abril de 2003
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

- **Pràctiques de formació per a metges forenses de la borsa interins**
- **Lloc:** Clínica Medicoforense.
- **Professors:** Dr. Amadeo Pujol Robinat
Dra. Itziar Idiakez Alberdi
Dra. M. Joaquina Mansilla
Dr. Gabriel Martí Amengual
Dr. Paloma Mata Ron
Dr. González Díaz
Dr. Jordi Medallo Muñiz
Dra. Lluïsa Puig Bausili
Dr. Ricard Lorente Abos
Dr. Javier Dolado Cuello
Dra. Adela Vicens Català

SEMINARI DE FORMACIÓ EN PATOLOGIA FORENSE

- **Dies:** 10,17, 31 de juliol de 2003
12 d'agost de 2003
2, 16 d'octubre de 2003
- **Professor:** Dr. José Manuel Tortosa López
- **Lloc:** Institut de Medicina Legal de Catalunya

CURS PER A TÈCNICS ESPECIALISTES PATOLOGIA FORENSE

- **Dies:** 3, 6, 10, 17 i 19 de juny de 2003
- **Professors:** Dra. Mercè Subirana Domènech
Dr. Santiago Crespo
Dr. Francesc Xavier Llebaria Enrich
Dr. Antoni Soler Murall
Dr. José Luis Samanes Ara
Dr. Jordi Vilardell Molas
Dr. Alexandre Xifró Collsamata
Dra. Montserrat Vilella Sánchez
- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

CURS D'INICIACIÓ EN CONCEPTES TÈCNICS I JURÍDICS DE MEDICINA LEGAL I FORENSE

- **Dies:** 4,6, 11, 13 i 18 de novembre de 2003
- **Professors:** Dr. Josep Arimany Manso
Dr. Jordi Medallo Muñiz
Dr. Josep Castellà Garcia

Dra. M. Luisa Puig Bausili

Sr. Eduard Aizpun de la Escosura

- **Lloc:** Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

SESSIONS CLÍNiques MENSUALS

- **Dia:** 17 d'octubre de 2003
- **Tema:** INTRODUCCIÓ A LA VALORACIÓ FUNCIONAL BIOMECÀNICA
- **Ponent:** Dr. Joan Garcia-Alsina, director mèdic de l'Institut de Valoració Corporal (INVALCOR) de Barcelona. Metge especialista en rehabilitació funcional.

- **Dia:** 7 de novembre de 2003
- **Tema:** VALORACIÓ D'UN DETINGUT AMB DOLOR TORÀCIC
- **Ponent:** Dr. Manel Fons Esteban, metge forense de la Divisió de Barcelona Ciutat, especialista en cardiologia.

- **Dia:** 5 de desembre de 2003
- **Tema:** ACTUACIÓ DEL METGE FORENSE A L'AIXECAMENT DEL CADÀVER
- **Ponent:** Dr. Santiago Crespo Alonso, metge forense de la Divisió de Barcelona Comarques

4.6. Programes i comissions

PROGRAMES D'INVESTIGACIÓ

Actualment a l'IMLC es desenvolupa, des del 1999, un projecte d'investigació sobre la mort sobtada: Projecte Eulàlia, en col·laboració amb l'Institut Català de Cardiologia-Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona. També col·labora en un projecte de l'Institut Carlos III de Madrid, com una xarxa de grups dins del programa de Xarxes temàtiques d'investigació cooperativa, que es porta a terme a tot Espanya: “Características epidemiológicas, fisiopatológicas, clínicas y anatomopatológicas de la muerte súbita en España”.

Així mateix a l'IMLC hi ha projectes d'investigació en marxa sobre:

- Taules pròpies per valorar el pes de la víscera cardíaca.
- Impacte de l'aplicació de la nova redacció de l'art. 788 de la Llei d'enjudiciament criminal sobre el treball del metge forense en l'aixecament del cadàver.
- Estudi sobre el test de Hare (PCL:SV) en subjectes amb trets psicopàtics de la personalitat.
- Valoració del test CPT-2 en el diagnòstic d'un trastorn de la personalitat.
- Anàlisi convergent dels instruments de mesura de la intel·ligència WAISS-III i matrius progressives de Raven.
- Utilitat de la determinació de tòxics en l'orina en la valoració d'un drogodependent.
- Prevalència de l'hepatitis C en els cadàvers autopsiats judicialment a la ciutat de Barcelona.

COMISSIÓ DE GRANS CATÀSTROFES

CREACIÓ

Una gran catàstrofe, com a fet inesperat amb un nombre molt elevat de ferits i de víctimes mortals, és una situació que, quan es produeix, pot desbordar per complet les institucions implicades (serveis hospitalaris, cossos policials, serveis d'emergències i de jutjats), i la complexitat de la situació fa que, en molts casos, apareguin problemes de coordinació i de manca de mitjans que donen lloc a improvisacions i retards en l'actuació.

Alguns exemples de grans catàstrofes són:

Accidents aeris, accidents industrials, accidents de trànsit, atemptats terroristes, incendis i sinistres naturals (inundacions, terratrèmols, etc.).

Per tot això, es va plantejar des de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, del qual depenen els metges forenses catalans, la necessitat d'elaborar un pla d'actuació i protocol per a aquestes situacions, en què van participar, a més de l'Institut, els Mossos d'Esquadra, la Guàrdia Civil, la Policia Nacional, el cos de Bombers, la Direcció General d'Emergències, l'Escola de Policia de Catalunya, l'Institut Nacional de Toxicologia i els Serveis Funeraris, de manera que, si en algun moment es donés una situació d'aquest tipus a Catalunya, tots els organismes implicats estiguessin coordinats, es disposés dels mitjans necessaris i s'abordessin els problemes judicials i socials que comporta amb la immediatesa que aquests casos mereixen i que la societat demana.

RESULTATS

L'últim plenari de la Comissió es va dur a terme el passat 7 de novembre de 2003 a la sala de reunions del Departament de Justícia i Interior, i va comptar amb la presència del Sr. Jaume Amat, secretari general d'aquest Departament.

Cal fer una menció especial al capità de la Guàrdia Civil, Sr. Nicomedes Expósito Márquez, que va participar en la reunió per explicar en primera persona la seva intervenció i actuació en l'accident ferroviari ocorregut l'any 2003 a la localitat de Chinchilla (Albacete).

CONCLUSIONS

L'Institut de Medicina Legal de Catalunya elaborarà un manual amb el protocol d'actuació conjunt i el publicarà.

A més de les reunions plenàries, la Comissió de Grans Catàstrofes ha fet les reunions de treball periòdiques següents:

13 de desembre de 2002	PRIMER PLENARI
21 de gener de 2003	Reunió amb dels psicòlegs de l'IMLC
28 de febrer de 2003	SEGON PLENARI
2 de març de 2003	Reunió interna amb el vicepresident i el secretari de la Comissió
14 d'abril de 2003	Reunió amb representats dels cossos i forces de seguretat
6 de maig de 2003	Reunió amb el Sr. Joan Betetas, de l'equip de psicòlegs dels bombers
21 de juliol de 2003	Reunió amb el cap del Servei de Patologia Forense de l'IMLC
8 de setembre de 2003	Reunió amb el director de l'Institut Nacional de Toxicologia, Departament de Barcelona
15 de setembre de 2003	Reunió amb el gerent de les Pompes Fúnebres de Barcelona
30 d'octubre de 2003	Reunió amb els Mossos d'Esquadra
7 de novembre de 2003	TERCER PLENARI

Creació de la subcomissió operativa i de planificació integrada pels representants de:

Delegació del Govern

Protecció Civil

Forces de Seguretat
Funeràries

Creació de la subcomissió d'estudi de la identificació.

Les dues subcomissions estaran impulsades pel cap del Servei de Patologia Forense de l'IMLC, el qual també crearà un grup de treball de metges forenses per definir el nivell d'autòpsia que s'ha de practicar.

PLA D'ACTUACIÓ MEDICOFORENSE PER A GRANS CATÀSTROFES A CATALUNYA

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Concepte

Podem considerar les catàstrofes actuals com accidents derivats d'activitats perilloses de l'home en les quals intervenen diferents mecanismes lesius, que provoquen un gran nombre de víctimes, habitualment de diferents nacionalitats, els cadàvers de les quals sofreixen importants desfiguracions i mutilacions per carbonització *post mortem* i que originen una problemàtica reivindicativa, jurídica i econòmica específica i de magnitud.

El nombre de víctimes, la varietat de nacionalitats i la desfiguració dels cadàvers planteja seriosos problemes d'identificació, la qual, d'altra banda, és imprescindible per a la resolució ulterior d'aspectes judicials, circumstància que justifica la intervenció policial i medicolegal per aconseguir, mitjançant una metodologia científica rigorosa, identifications correctes.

La complexitat mètrica i la varietat d'informacions determinen la necessitat que l'equip d'identificació estigui integrat per metges forenses i tècnics policials. Han d'organitzar-se equips operatius estables i que siguin reconeguts oficialment amb caràcter nacional o territorial. El personal mèdic cobrirà les especialitats medicolegals necessàries per a la identificació: anatomia patològica, odontostomatologia, hemogenètica forense, antropologia, radiologia i fotomedicina. Els tècnics policials seran experts en la presa, reproducció, interpretació i classificació d'empremtes, fotografia i dibuix, així com en la indagatòria, recopilació i redacció de la informació corresponent a perfils robot.

1.2 Característiques generals

Les característiques socials i industrials de la civilització actual afavoreixen les condicions perquè succeeixin grans catàstrofes: el desenvolupament econòmic, la transhumància de poblacions i el turisme han influït decisivament en l'augment de la freqüència amb què es produeixen grans catàstrofes detectat durant els últims anys.

Actuen com a causes directes d'aquests accidents els mitjans de transport aeri, marítim i terrestre; els productes industrials o energètics i els elements naturals com el foc, l'aigua i els elements terris (enderrocaments, moviments sísmics), així com fenòmens fisicoquímics i provocats: explosions, radiacions i electricitat. Malauradament el perill potencial del terrorisme s'ha de tenir en compte.

Les catàstrofes modernes es caracteritzen, a diferència de les antigues, perquè l'agent causal resulta ser una combinació d'elements que actuen seqüencialment (xoc, explosió, incendi, irradiació, incinerocarbonització); la ubicació geogràfica amb freqüència es troba desplaçada dels nuclis urbans i

localitzada a la muntanya, el mar o zones marítimes temporalment poblades; les víctimes solen ser molt nombroses i pertanyents a diverses nacionalitats, i el mecanisme causal sol estar relacionat amb activitats que impliquen risc: socials (viatges), laborals i/o industrials. El mecanisme més freqüent en les catàstrofes actuals és el transport públic de persones o de mercaderies perilloses i, en menor proporció, els incendis, explosions de gas en edificis públics o indústries i també els incendis forestals. Finalment, la possible existència de responsabilitat en la gènesi accidental i els perjudicis econòmics deriven en importants reclamacions judicials.

La freqüència amb què es donen grans catàstrofes ha augmentat en els últims anys i, previsiblement, augmentarà en el futur per l'increment de les activitats de risc.

1.3 Necessitat d'identificació de les víctimes

La identificació cobreix dos tipus de necessitats primàries: una de tipus legal i una altra de caràcter eticosentimental. Jurídicament es distingeixen tres tipus de problemes que soluciona la identificació correcta.

a) El registrament de la defunció.

b) Penalment, la prevenció dels fraus per suplantació d'identitat de les víctimes.

c) Civilment, en els aspectes patrimonials i mercantils, la ràpida possessió, per part dels hereus, de béns, negocis o assegurances. En l'àmbit matrimonial, la satisfacció de la necessitat i el dret legal i moral del cònjuge viu de conèixer la realitat del seu estat civil i/o canònic.

En termes morals, la identificació permet donar cobertura a la necessitat ètica i moral de les persones de disposar i honrar les restes dels seus familiars morts.

En les grans catàstrofes en què el nombre de cadàvers i desapareguts és molt elevat, la metòdica judicial manté la qualificació de *desapareguts* fins que no es dictamina pericialment la correspondència d'identitat entre filiacions de persona desapareguda i el seu cadàver. Aquesta acreditació s'ha de sustentar, obligatòriament, en proves científiques que assegurin la identificació correcta. Mentre no se n'aconsegueix la identificació, les persones han de continuar com a desaparegudes durant els terminis legals establerts.

1.4 Circumstàncies d'aplicació del pla

Descriure totes les possibles situacions en les quals sigui necessari aplicar el present Pla d'actuació és impossible, atès que són molt diferents els tipus de sinistres que les poden produir i que el nombre de víctimes mortals pot oscil·lar entre quantitats molt diferents.

Alguns exemples de catàstrofes que requeririen l'aplicació d'aquest Pla serien:

Accidents aeris

Accidents industrials (químics, nuclears...)

Sinistres naturals (terratrèmols, inundacions...)

Incendis (discoteques, edificis...)

Atemptats terroristes

Accidents de trànsit (tren, autobús...)

L'ordenació tècnica de l'aplicació del Pla serà executada segons els tipus de sinistre i en col·laboració amb totes les entitats implicades.

2. OBJECTIUS

Quan es produeix un sinistre amb un gran nombre de víctimes mortals, no només queden desbordats tots els organismes que intervenen en la seva resolució (cossos policials, serveis d'emergències i serveis sanitaris), sinó també el jutjat d'instrucció de guàrdia a la zona, incloent-hi el metge forense corresponent.

Una vegada evacuats els supervivents i ferits de la catàstrofe, queda per resoldre, entre altres qüestions, el problema judicial que suposa la pràctica d'un gran nombre d'autòpsies judicials per establir la identitat de les víctimes i les causes de les morts. En altres casos pot escaure's que el nombre de víctimes mortals no sigui molt alt, però que els cadàvers es trobin en un estat que en dificulti enormement la identificació i la determinació de la causa de la mort.

Si en aquestes situacions no hi ha previst un pla d'actuació, s'ha d'improvisar l'abordatge del problema, l'organització d'un equip de metges forenses que col·laborin amb el que està de guàrdia al lloc, i la recerca amb urgència dels mitjans materials necessaris, tot sota el lògic interès del familiars de les víctimes i de la societat en general per a una identificació ràpida dels difunts. A tot això s'ha d'afegir que, en aquestes tasques d'identificació de les víctimes, ha d'existir una coordinació adequada amb l'equip de policia científica, que permeti una col·laboració fluida per a una major eficàcia dels treballs.

3. L'EQUIP MEDICOFORENSE

Els metges forenses que hagin de participar en la resolució de la catàstrofe s'organitzaran en equips. Cada equip estarà format per cinc metges forenses, dos o tres tècnics especialistes en patologia forense, segons les circumstàncies, i un auxiliar administratiu, que actuaran conjuntament. L'IMLC,

després d'avaluar el presumible nombre de víctimes mortals que s'hagin produït i la duració probable dels treballs, decidirà la quantitat d'equips que hi han d'intervenir.

És recomanable que per cada dos equips hi hagi com a mínim un metge forense especialista en odontologia.

Tant els metges forenses com la resta de personal de l'IMLC aniran visiblement identificats.

La direcció dels treballs forenses l'exercirà el director de l'IMLC, que actuarà com a cap de l'equip o equips, i s'encarregarà també d'establir la coordinació amb el funcionari policial que exerceixi les funcions de cap d'operacions policials. El director de l'IMLC podrà delegar aquestes funcions, de forma total o parcial, en el subdirector corresponent, el cap del Servei de Patologia Forense, o en qui consideri oportú d'acord amb les circumstàncies.

4. MITJANS MATERIALS

L'instrumental quirúrgic i el material de vestuari (bates, guants, pots, màscares, etc.) necessaris per a la pràctica de les autòpsies judicials seran facilitats per l'IMLC. L'Institut Nacional de Toxicologia tindrà previst un nombre suficient de recipients per a les mostres que s'hagin d'analitzar, que facilitarà a l'IMLC quan calgui per al seu trasllat.

Pot ser necessari disposar d'un equip radiològic portàtil per a les autòpsies judicials. L'IMLC el facilitarà, si és possible, o demanarà col·laboració per utilitzar els equips radiològics dels quals es disposi.

El material d'oficina i els ordinadors seran facilitats pels cossos policials, en col·laboració amb Protecció Civil del municipi corresponent.

5. TRASLLAT DE L'EQUIP PERSONAL I MATERIAL

La manera de realitzar-lo dependrà de les dificultats orogràfiques i del volum de l'equip. L'IMLC gestionarà amb una empresa de transport un conveni per poder disposar d'un autocar, o vehicle adequat, de forma ràpida. Si la part final del trajecte presenta dificultats es demanarà la intervenció dels cossos policials per accedir-hi (vehicles especials, helicòpters, etc.).

6. EL LLOC DEL SINISTRE

Actuaran en primer lloc els equips de salvament, que s'encarregaran del rescat dels supervivents i dels ferits, i, si s'escau, de les tasques de seguretat (extinció d'incendis, control de fuites tòxiques, etc.). A continuació, els equips policials, seguint el pla d'actuació d'Interpol per a aquestes situacions, procediran amb les tasques adients a les característiques del sinistre i del terreny, com són l'acotació i custòdia de la zona, així com la quadriculació i marcació del terreny si escau.

És responsabilitat policial l'establiment d'un centre de comunicacions quan sigui necessari, i d'un punt de verificació de víctimes que s'encarregarà d'enregistrar les dades dels supervivents i dels ferits.

Si es considerés oportú fer un mapa topogràfic o una fotografia aèria de la zona, s'encarregarien els cossos policials i els bombers.

6.1 Rescat dels cadàvers

Una vegada realitzades les tasques urgents, es duran a terme els treballs de rescat dels cadàvers.

Les ulteriors labors d'identificació de les víctimes requereixen que en el rescat es segueixin unes pautes d'actuació. Tots els efectes personals, restes de l'accident i cadàvers, si és possible, han de quedar al lloc on es troben perquè es pugui marcar la seva ubicació i realitzar la planimetria.

Considerem imprescindible l'actuació d'un equip forense en aquesta feina de camp, que treballarà en estreta col·laboració amb els cossos policials i que centrarà la seva actuació en l'estudi *in situ* dels cadàvers i dels indicis biològics que els envolten. Aquesta tasca és molt rellevant a llarg termini en la investigació perquè, a banda de fer totes les funcions pròpies de qualsevol aixecament de cadàver, facilitarà la correlació adequada entre les dades relatives als cadàvers i els indicis biològics obtinguts en aquesta fase i les que s'obtindran a la sala d'autòpsies posteriorment.

Cada un dels cadàvers que es vagin retirant haurà de portar un número d'identificació, que també quedarà situat al lloc on aquell es trobava. El mateix s'ha d'aplicar als efectes personals. Aquest números, amb característiques adients al terreny, són responsabilitat policial.

Tant els cadàvers com els efectes personals s'han d'introduir, per al seu posterior trasllat, en bosses adequades. En el primer cas, les bosses han de tenir prou consistència i disposar de nanses; es demanarà la col·laboració de Serveis Funeraris de Barcelona perquè en tingui en estoc. En el segon cas, s'utilitzaran les bosses de les policies científiques.

Una vegada retirats els cadàvers, restes i efectes personals, es podrà procedir al cribatge policial del lloc del sinistre. En cas d'accident aeri es demanarà la participació d'AENA.

7. EL LOCAL PER FER LES AUTÒPSIES

Tant els cadàvers com els efectes personals s'han de traslladar al local en el qual es realitzaran les autòpsies judicials i la identificació corresponent. Si el nombre de cadàvers permet que els treballs es realitzin en una sala d'autòpsies del Departament de Justícia, l'IMLC, en coordinació amb el jutge corresponent, decidirà, tenint en compte les seves dimensions i la distància del lloc del sinistre, quina és la més adequada.

Si per l'elevat nombre de cadàvers es requereix un altre tipus de local (pista de gel, hangar, pavelló esportiu, nau industrial, etc.), pot ser necessari un temps per localitzar-lo. En aquest cas la conservació temporal dels cadàvers es farà amb la col·laboració de Serveis Funeraris de Barcelona, que disposa d'una carpa mòbil refrigerada amb capacitat per a 40 o 50. Si no és suficient, es buscaran camions refrigerats.

Del trasllat dels cadàvers i dels restes des del lloc del sinistre fins al local d'autòpsies se n'ocuparan els Serveis Funeraris. Si hi ha dificultats orogràfiques es demanarà la participació de vehicles especials, terrestres o aeris, dels cossos policials i dels bombers. La custòdia i trasllat dels efectes personals serà a càrrec del cos policial.

En el cas que alguns dels ferits que s'hagin evacuat cap als serveis hospitalaris morin, també s'han de traslladar al dipòsit de cadàvers.

7.1 Característiques del local

El local per a la realització de les autòpsies judicials i identificació dels cadàvers ha de tenir unes característiques adients al volum i les dificultats dels treballs. És preferible que estigui separat del lloc de rebuda i atenció personalitzada als familiars. Ha de tenir, com a mínim:

Espai per a la ubicació de tots els cadàvers. Si no fos possible, quedarien situats en un lloc determinat, del qual s'anirien traslladant fins a la sala d'autòpsies.

Fàcil accessibilitat per als vehicles.

Espai per a les diferents seccions en què s'ha de dividir (secció de recepció dels cadàvers, secció de patologia forense, secció administrativa, secció de comunicacions, àrea de descans, secció d'emmagatzematge d'efectes personals i secció d'identificació per familiars).

Possibilitat d'instal·lar el mobiliari i els equips que es necessitin.

Sistema d'il·luminació diürna i, si s'escau, nocturna. Els diferents serveis policials i el cos de bombers disposen de generadors elèctrics per si s'han de menester.

Aigua corrent.

7.2 Organització a la sala d'autòpsies

La realització de les autòpsies de les víctimes d'una catàstrofe és una diligència judicial que estableix la Llei d'enjudiciament criminal, que ha de ser practicada per metges forenses amb la col·laboració de tècnics especialistes en patologia forense i que té, fonamentalment, dos objectius:

- establir la causa i les circumstàncies de les morts i
- establir la identitat de les víctimes.

En aquest segon objectiu, hi participarà de forma primordial la Policia Científica, que treballarà conjuntament amb els metges forenses en el curs de les autòpsies. Pel fet de tractar-se d'una diligència judicial de tipus mèdic, la direcció dels treballs al local l'exercirà el cap de l'Equip Forense, que es coordinarà amb el director d'operacions policial, o amb el cap de la Policia Científica, per establir les pautes d'actuació adients a l'estat en què es trobin els cadàvers.

7.3 Custòdia de la sala

Un sinistre amb un nombre elevat de víctimes mortals té una gran repercussió social. Això pot generar que moltes persones, amb intencions diverses, intentin accedir al local d'autòpsies i creï problemes múltiples (custòdia d'efectes personals, salvaguarda de la intimitat de les víctimes, desorganització, etc.).

En el cas que el volum de víctimes sigui molt alt, els treballs al local poden durar dies o setmanes, i el personal que els dugui a terme pot ser molt nombrós i de col·lectius diferents (metges forenses, policies, tècnics d'autòpsia, serveis funeraris, personal del jutjat, psicòlegs, voluntaris...).

Per tot això és fonamental establir un sistema eficient de custòdia del local. Aquesta funció l'exercirà la Policia, que comprovarà les acreditacions identificatives de totes les persones que vulguin accedir-hi i, si es considera necessari, portarà un registre d'entrada i sortida.

7.4 Seccions de la sala d'autòpsies

Les seccions necessàries es determinaran en virtut de les característiques de la catàstrofe. A continuació es defineixen les que caldran en casos massius (no sempre es desplegaran totes).

7.4.1 Secció de recepció

Destinada a l'enregistrament de tots els cadàvers, restes orgàniques, objectes i materials que arribin a la sala d'autòpsies.

7.4.2 Secció d'identificació externa (fotografia, empremtes dactilars)

De la mateixa manera que al lloc del sinistre es preveu l'actuació d'un equip forense centrat en l'estudi dels cadàvers i de les restes biològiques en col·laboració amb la tasca policial, a la sala d'autòpsies és imprescindible un equip de policia científica per complementar la tasca medicoforense. Aquest equip policial es dedicarà fonamentalment a fer l'estudi fotogràfic i de vídeo en general, i específicament fotografies identificatives i estudi necrodactilar.

7.4.3 Secció d'autòpsia pròpiament dita

Zona protegida on es faran les autòpsies amb finalitat identificativa i de determinació de la causa de la mort. La tècnica d'autòpsia es valorarà en cada cas atenent a les circumstàncies (identificació prèvia per mitjans policials o no, grau d'importància de la determinació de la causa última de la mort), i la decisió correspondrà al cap dels equips forenses (director de l'IMLC) o a la persona en qui delegui la direcció específica de les tasques anatomopatològiques.

L'estudi necròpsic del cadàver s'efectuarà seguint els passos que s'exposen a continuació, que són susceptibles de modificació segons les circumstàncies.

Durant l'examen extern s'actua de la manera següent:

- Inspecció i ressenya de documents i objectes personals (joies, lents, vestits, calçat, etc.)

- Inspecció general del cadàver valorant el grau d'integritat, l'existència de cicatrius, tatuatges, durícies, deformacions, etc.
- Reconstrucció anatòmica del cadàver
- Fotografia
- Valoració de signes de violència

Anàlisi de caràcters antropomètrics i sexuals:

Desenvolupament somàtic: pes, corpulència, constitució, talles total i parcials

Edat aproximada: nounat, lactant, nen, jove, adult, ancià

Valoració de raça: color de la pell, ulls, forma del crani, característiques del cabell, modalitats d'implantació, caràcters del nas, les orelles, la boca i els llavis

Valoració del sexe: genitals externs, desenvolupament de caràcters sexuals: infantil, impúber, púber, adult

Empremtes dactilars: impressió d'empremtes

Necroradiologia. Es practica la sèrie radiogràfica següent:

Anteroposterior i lateral de crani

Anteroposterior i obliqua de pelvis

Anteroposterior de peus i mans

Lateral de columna cervical, dorsal i lumbar

Optatives en relació amb patologia evidenciable en l'examen extern

Durant l'examen intern, que s'efectua per obertura de les tres cavitats, es procedeix a detectar:

Patologia vital que pugui ser indicativa de l'edat: infarts, colelitiasi, etc.

Patologia que hagi pogut ser identificada radiològicament en vida: fractures consolidades, tumors, litiasi

Modificacions anatòmiques congènites: espina bífida, ronyó en ferradura
Modificacions derivades d'intervencions quirúrgiques: absència d'apèndix, de vesícula, de ronyó; *bypass*, clampatge de trompes de Fal·lopi
Presència de pròtesis o dispositius mecànics clínics: vàlvules cardíques, pròtesis articulars, material d'osteosíntesi, sutures metàl·liques
Diagnòstic de sexe per persistència parcial o total d'òrgans sexuals interns
Valoració de causa de mort

Es procedeix a la presa de mostres:

Mostres de sang, ressecció quirúrgica de pròtesis, dispositius mecànics, cossos estranys, ressecció de maxil·lars

Estudi anatomopatològic d'arcades dentals i paladar tou

Envasatge, ressenya i dipòsit de mostres al bagul refrigerador.

Organització i distribució en lots dels objectes personals, estris i elements accessoris recollits al cadàver i relacionats amb ell. Fotografia de cada element i ressenya numèrica del lot en correspondència amb el cadàver.

7.4.4 Secció administrativa

Pot ser prescindible en catàstrofes de menys de 10 víctimes.

7.4.5 Secció de comunicacions

Pot ser prescindible en catàstrofes de menys de 10 víctimes.

7.4.6 Àrea de descans del personal

Restringida.

7.4.7 Secció d'identificació per familiars

Propera a la sala de necròpsies però independent. Hi entraran els familiars, i per això ha de ser una sala àmplia, còmoda, il·luminada, tranquil·la, amb un espai perquè els metges forenses i membres dels cossos policials puguin entrevistar-se amb la família amb relaxació, educació i tranquil·litat, però també amb el respecte i la distància de vegades necessaris en aquests casos. Les característiques d'aquesta sala poden contribuir a reduir el grau de tensió familiar.

8. DIAGNÒSTIC D'IDENTITAT

Es realitza mitjançant una anàlisi comparativedeductiva de correspondències entre el necroperfil i el perfil robot. Es comparen les dades dels diferents paràmetres d'identificació.

8.1 Paràmetre d'identificació antropomètric

Coincidències de desenvolupament somàtic: estatura, pèl; sexual; cronològics: edat; biològics: tipatge hemogenètic, empremtes dactilars, estigmes, tatuatges i cicatrius.

8.2 Paràmetre d'identificació dental

Es valora la correspondència entre la fórmula dental, tipus de dentició, patologia dental, tractament estomatològic, alteracions ortodòntiques, detalls morfològics individuals, pròtesis, etc., analitzant la coincidència de tipus i característiques morfològiques.

8.3 Paràmetre d'identificació radiològica

Equivalències radiogràfiques de morfologia de sinus frontals i maxil·lars, cadira turca, general de l'esquelet facial, estructures vertebrals.

8.4 Paràmetre d'identificació clínica

Coincidència de troballes patològiques necròpsiques i història clínica per absència de vísceres, presència d'implants, dispositius mecànics contraceptius (DIU), cossos estranys.

8.5 Paràmetre d'objectes personals

Es practica l'estudi comparatiu, previ reconeixement de pertinença pels familiars: inicials i dates gravades en joies, marques de fabricació d'adornaments, rellotges, ulleres o altres objectes d'ús habitual. Coincidència de talles i marques de vestits, calçats, cinturons.

8.6 Paràmetre de situació topogràfica de cadàvers i objectes accessoris

Coincidència entre la situació de la víctima coneguda o lògicament presumpta mantinguda prèviament a l'accident i localització del cadàver al lloc de la catàstrofe.

8.7 Paràmetre fotomètric

Se sustenta en dades obtingudes mitjançant tècniques fotomorfomètriques comparatives. Aquestes tècniques permeten verificar comparacions objectives de la morfologia i dimensió entre estructures anatòmiques, reproduïdes fotogràficament a escales idèntiques, corresponents a persones

desaparegudes i les obtingudes del cadàver. Solen confrontar-se imatges facials i de dents frontals i és molt útil sobretot en nens que, per la seva edat, no solen tenir historial clinicoodontològic. Una variant d'aquesta tècnica és la radiofotomorfometria, que consisteix en la comparació entre una radiografia feta en vida i una fotografia òssia feta a escala i en posició similar, en casos de conservació òssia parcial i àmplia desestructuració cadavèrica.

9 DICTAMEN PERICIAL D'IDENTIFICACIÓ

Les diferents correlacions de paràmetres d'identitat en funció de concordança o discordància permeten d'establir els diagnòstics d'identificació positiva, compatible, impossible o exclusió d'identitats entre perfils robot i necroperfiles.

Així, en el dictamen pericial oficial, que hauria d'anar firmat en situació ideal pels responsables de l'equip forense i del policial conjuntament o, si es prefereix, pel responsable de l'equip que hagi utilitzat el mètode efectiu d'identificació en cada cas, es qualifica el resultat final en termes de:

- coincidència d'identitat entre la filiació d'un desaparegut i un cadàver enregistrarat,
- coincidència parcial compatible amb la identitat d'un desaparegut,
- identificació probable per exclusió de la resta de cadàvers ja identificats i
- identificació impossible per falta de referències de perfil robot.

Encara que no sigui possible tenir previstes totes les formes d'actuació, donada la gran varietat de situacions que es poden produir, l'objectiu del present Pla d'actuació és que si a Catalunya es produeix una catàstrofe de les característiques descrites, es minimitzin el temps d'inici de les tasques necessàries per a la seva resolució, les dificultats implícites dels treballs i els problemes de coordinació amb la resta de professionals que hi participin,

evitant en tot allò que sigui possible les improvisacions que puguin retardar o dificultar la resolució del problema.

COMISSIÓ DE DOCÈNCIA I INVESTIGACIÓ

Aquesta Comissió, creada per l'Institut de Medicina Legal de Catalunya el dia 21 de gener de 2003, va ser la primera que es va constituir dins de l'àmbit estatal, i compta amb representants de totes les universitats catalanes que disposen de departament de medicina forense.

És fruit del desenvolupament orgànic del capítol 6 del Decret 302/2001, de 20 de novembre, pel qual es crea l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.

COMPOSICIÓ

President:

Dr. Gabriel Martí Amengual, professor titular de medicina legal i forense de la Universitat de Barcelona i metge forense titular de l'IMLC

Vocals proposats per les universitats:

Professor Dr. Manuel Rodríguez Pazos, catedràtic de medicina legal i forense de la Universitat Autònoma de Barcelona

Professor Dr. Emili Huguet i Ràmia, catedràtic de medicina legal i forense de la Universitat de Barcelona

Vocal en representació de l'Institut Nacional de Toxicologia:

Sr. Juan Luis Valverde Villarreal, director del Departament de Barcelona

Vocals del metges forenses:

Dr. Francisco García Sayago, metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (Divisió de Tarragona) i professor associat de la Universitat Rovira i Virgili

Dr. Manel Camps i Surroca, metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (Divisió de Lleida) i professor titular de la Universitat de Lleida

Dr. Javier Dolado Cuello, metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (Divisió de Barcelona Ciutat)

Secretari

Sr. Eduard Aizpún de la Escosura, secretari general de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.

OBJECTIUS

Impulsar tasques docents i d'investigació i proposar al director projectes d'investigació de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.

Col·laborar amb universitats i altres institucions.

Realitzar tasques de formació continuada i aprovar i desenvolupar programes de formació d'especialització en diverses branques de la medicina forense (patologia, psiquiatria, toxicologia i valoració del dany corporal).

Desenvolupar projectes de recerca per proposar-los al Consell de Direcció de l'IMLC.

REUNIONS REALITZADES

Els membres de la Comissió es van reunir per primer cop el dia 6 de maig de 2003 a la seu central de l'Institut, i posteriorment van ser presentats a la

consellera de Justícia i Interior i a la directora general de Relacions amb l'Administració de justícia, conjuntament amb el director de l'IMLC.

En la segona reunió de la Comissió, que es va dur a terme el 8 de juliol de 2003, es va tractar de forma prioritària de la formació: bàsica d'iniciació, continuada d'actualització, i especialitzada, i es va sol·licitar als seus membres una proposta de programa de formació continuada per al 2004, a petició del Consell de Direcció.

COMISSIÓ DE DOCUMENTS.

L'Institut de Medicina Legal de Catalunya va crear la Comissió de Documents per tal d'estudiar i consensuar els diferents informes medicolegals necessaris per a la realització de les funcions dels metges forenses.

Va demanar la col·laboració de metges forenses de cada divisió i la Comissió va quedar integrada pels següents membres:

- Sr. Eduard Aizpun. Secretari general
- Dra. Aina Estarellas (coordinació). Subdirectora Tarragona.
- Dra. Ester Amorós. Divisió de Lleida.
- Dra. Maria Angeles Andreu. Divisió de Terres de l'Ebre.
- Dr. Eneko Barberia. Divisió de Tarragona.
- Dr. Amadeu Pujol. Divisió de Barcelona ciutat.
- Dr. Fco. Javier Gonzalez Olivan. Divisió de Barcelona ciutat.
- Dra. Maria Teresa Marrón. Divisió de Barcelona comarques.
- Dr. Fco. Javier San Miguel. Divisió de Girona.
- Dr. Jose Manuel Tortosa. Divisió de Barcelona comarques.

En un primer moment es varen recollir tots els documents medico legals que s'utilitzaven a les distintes divisions de l'Institut i en els diferents partits judicials.

Cal dir que com a punt de sortida es va decidir que tots fossin en català i per altra banda intentar simplificar els documents a fi i efecte de tenir els imprescindibles. També varen quedar exclosos els diferents protocols d'actuació en considerar-se un treball més específic dels Serveis de Clínica Medicoforense i de Patologia Forense.

Posteriorment es varen fer propostes concretes de cada document, que varen ésser revisats per l'Equip de normalització lingüística del Departament de Justícia i Interior.

Durant les quatre reunions que es varen dur a terme, els membres de la comissió varen consensuar els documents definitius que posteriorment es varen presentar als Caps de Servei, al Director i al Consell de Direcció per a la seva aprovació.

Com a manera de distribuir i utilitzar aquests documents es varen pensar dos tipus de suport:

- paper per poder ser emplenats a mà.
- disquet i format de fusió (Word) per poder fer-los directament a l'ordinador ja que hi ha uns camps per escriure predeterminats i fàcils d'utilitzar.

Els informes normalitzats són:

- Avançament d'informe medicoforense d'autòpsia
- Informe medicoforense de Sanitat
- Informe d'estat
- Informe inicial de lesions
- Informe medico forense General.

- Dictamen medicoforens de defunció
- Sol·licitud d'informe mèdic en format plantilla
- Sol·licitud d'informe mèdic en format lliure
- Sol·licituds informes toxicologia:
  - anàlisi quimicotoxicològic
  - anàlisi histopatològic
  - anàlisi biològics
  - anàlisi criminalístic
  - anàlisi quimicotoxicològic en persones vives
  - estudis experimentals
  - estudi de delictes ecològic
  - identificació genètica en persones vives
  - anàlisi toxicològic en accidents de tràfic

COMISSIÓ DE DEONTOLOGIA

Creada a finals de l'any 2002, la Comissió de Deontologia es reuneix de forma urgent que és requerida i té com a objectiu donar una resposta ràpida i eficaç a la qüestió plantejada. La comissió va quedar integrada pels següents membres:

President: Dr. Vicente Medina Vicioso

Vocal: Dr. Gabriel Martí Amengual

Secretari: Dra. Teresa Marron Moya

Es reuneixen periòdicament, segons les necessitats i peticions dels metges forenses.

4.7. Pla pilot de funcionament en català

L'Institut de Medicina Legal de Catalunya es va incorporar al Pla pilot de funcionament en català el mes de desembre de 2002, amb la participació i suport majoritari dels metges forenses que en formen part. Hem de dir que en la documentació que genera l'IMLC, tant els forenses com la resta de personal funcionari que hi està acollit han utilitzat i redactat sense cap problema la pràctica totalitat de la documentació en català.

Així doncs, amb les directrius que ha fixat la Direcció de l'IMLC, des de l'entrada en funcionament de l'Institut, i més concretament des del mes de desembre de 2002, tant els metges forenses com el personal tècnic i d'administració treballen majoritàriament en català.

Arran de la inscripció de l'IMLC al Pla, s'ha dotat totes les persones que hi participen de les eines necessàries per treballar en català. Així mateix, la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia ha posat a disposició del personal inscrit material informàtic amb tots els models de documents, formularis i informes que s'han d'utilitzar, així com també material bibliogràfic.

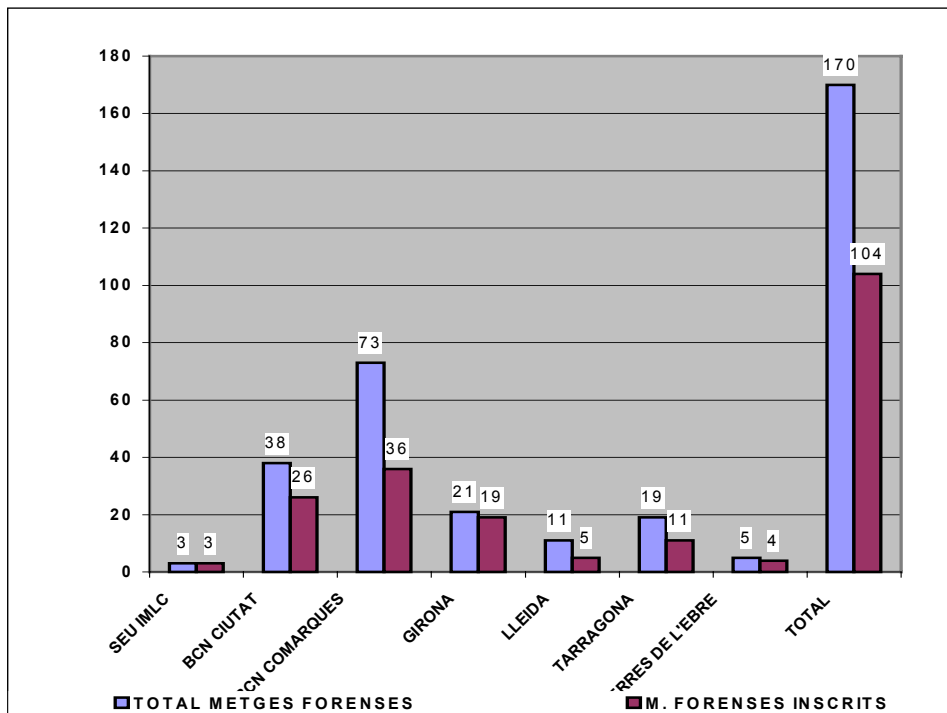
La incorporació del personal de l'IMLC al Pla pilot de funcionament en català ha estat un èxit tant per l'actitud de tot el personal com pels resultats obtinguts i la unificació de criteris en l'homologació de documents, i també pel fet que amb l'ús del català en la medicina forense s'aconsegueix que aquesta llengua arribi a tots els àmbits de les diverses jurisdiccions de Catalunya.

Un cop finalitzats els dos primers períodes (desembre 2002/maig 2003; juny 2003/novembre 2003), es pot dir que l'índex de participació voluntària del personal adscrit a l'IMLC ha estat molt important tenint en compte el total de

metges forenses i de funcionaris destinats a les diferents divisions territorials de l'Institut, cosa que ha reflectit una acceptació quantitativa creixent i, consegüentment, molt satisfactòria.

En relació amb els metges forenses, el volum de participació segons les diferents divisions és el següent:

	SEU IMLC	BARCELONA CIUTAT	BARCELONA COMARQUES	GIRONA	LLEIDA	TARRAGONA	TERRES DE L'EBRE	TOTAL
TOTAL METGES FORENSES	3	38	73	21	11	19	5	170
M. FORENSES INSCRITS	3	26	36	19	5	11	4	104
PARTICIPACIÓ	100 %	68,4 %	49,3 %	90,5 %	45,5 %	57,9 %	80 %	61,2 %

4.8. Convenis

CONVENIS DE COL·LABORACIO DE L'IMLC

El Reglament de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, aprovat pel Decret 302/2001, de 20 de novembre, preveu la col·laboració de l'IMLC amb les universitats i altres institucions, mitjançant convenis i altres instruments de cooperació subscrits pel Departament de Justícia.

En aquesta línia de treball s'ha elaborat un conveni marc en l'àmbit de la medicina legal, amb l'objectiu d'establir fórmules de cooperació per dur a terme programes d'estudi i recerca, docència i formació, així com altres tipus d'activitats que afavoreixin la investigació i el desenvolupament científic, i un millor aprofitament dels respectius recursos i mitjans materials i personals, amb la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, la Universitat de Lleida, la Universitat de Girona, la Universitat de Barcelona i INVALCOR.

S'han realitzat entrevistes amb hospitals com l'Arnau de Vilanova de Lleida i el Parc Taulí de Sabadell, per signar convenis de col·laboració en anatomia patològica per a l'estudi i realització de proves anatomopatològiques de peces procedents d'autòpsies medicolegals.

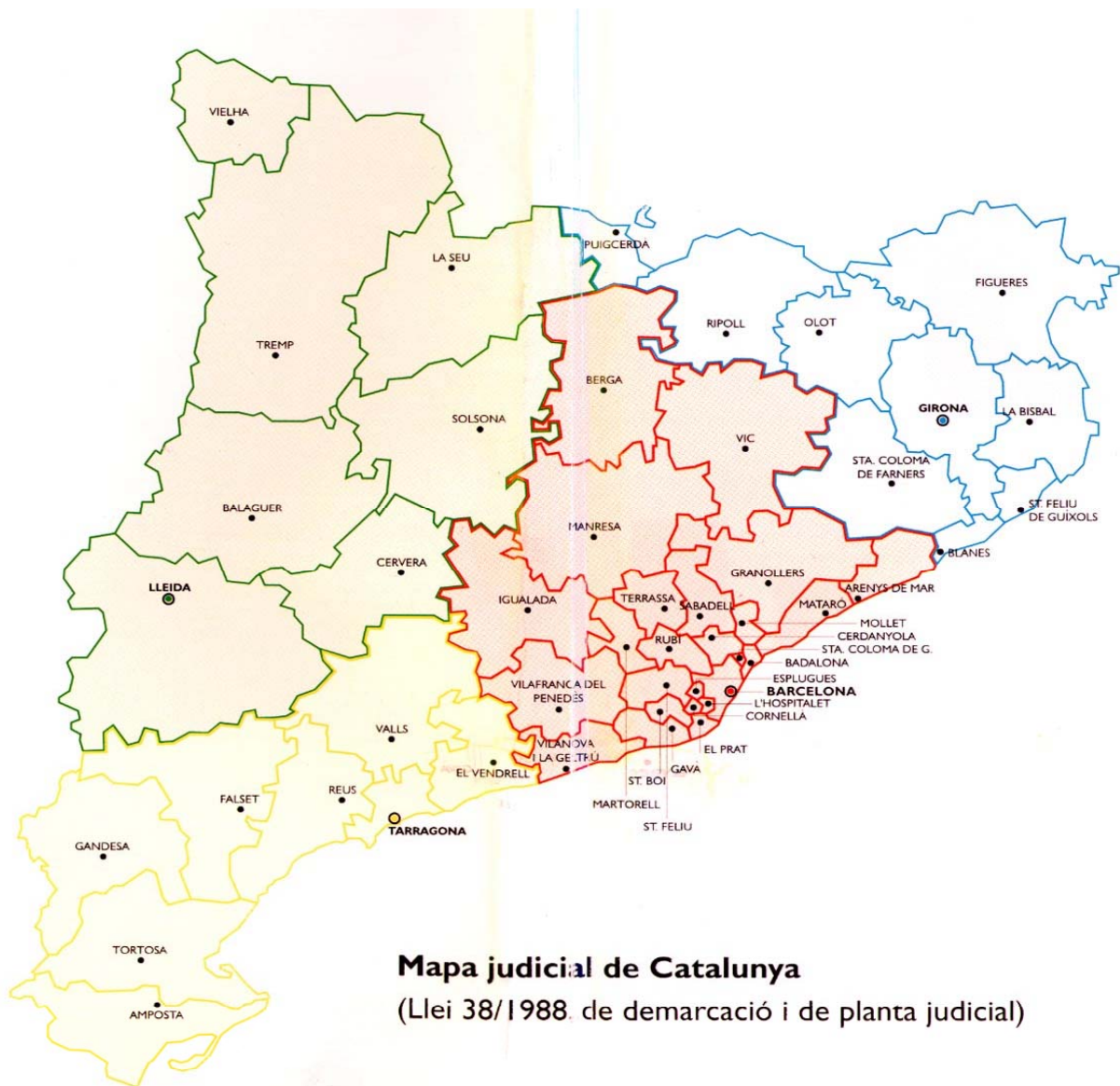
La posada en marxa del laboratori d'anatomia patològica també ha permès la col·laboració en el processament i tinció de les mostres obtingudes del material necròpsic en les autòpsies judicials practicades en l'àmbit de Girona.

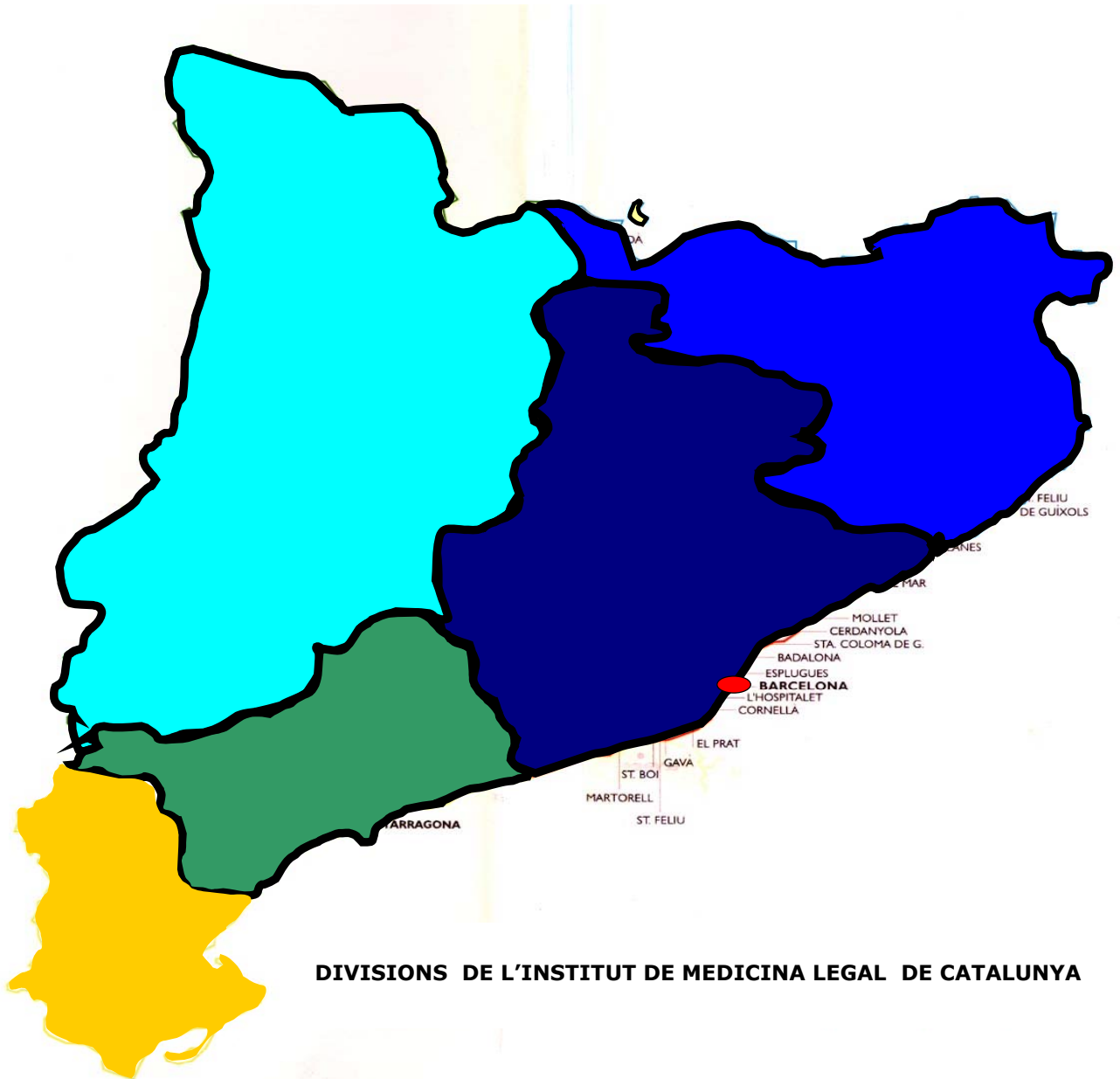
En l'àmbit docent també s'ha signat un conveni de col·laboració amb la Societat Espanyola de Ginecologia i Obstetrícia per dur a terme formació continuada i per al suport en matèries específiques.

Finalment s'ha signat un conveni marc de col·laboració amb l'empresa GISERJU, AIE, per a la recollida i el transport de cadàvers que, per motius judicials, s'hagin de traslladar dins l'àmbit geogràfic de la província de Girona, i també amb l'objecte d'informar i assistir en tot moment els familiars.

5. UBICACIÓ DE FORENSIS I SALES D'AUTÒPSIA

5.1. MAPES DE SITUACIÓ GEOGRÀFICA

DIVISIONS DE L'INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA

- Divisió de Barcelona Ciutat
- Divisió de Barcelona Comarques
- Divisió de Girona
- Divisió de Lleida
- Divisió de Tarragona
- Divisió de les Terres de l'Ebre

5.2. BARCELONA

Seu central de l'IMLC

C. Balmes, 7, 6è

5.3. DIVISIÓ DE BARCELONA CIUTAT

Servei de Clínica Medicoforense

Rda. Sant Pere, 35

Servei de Patologia Forense

Pl. Dr. Ferrer i Cajigal, s/n, pl. baixa

Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona

Servei de Laboratori Forense

Pl. Dr. Ferrer i Cajigal, s/n, pl. baixa

Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona

Jutjats de guàrdia de Barcelona

Pg. Picasso, s/n

Despatx mèdic i sala d'exploracions

Seu del Tribunal Superior de Justícia

Pg. Lluís Companys, s/n

Audiència Provincial de Barcelona

Despatxos mèdics

Jutjats de família

C. València, 344-346

Capacitat civil i internaments

Despatx mèdic i sales d'exploracions

Fiscalia de Menors

C. Roger de Flor, 62-68

Despatx mèdic i sales d'exploracions

Jutjats socials

C. Girona, 2

Despatx mèdic i sales d'exploracions.

Registre Civil

Pl. Duc de Medinaceli

Despatx mèdic

5.4. DIVISIÓ DE BARCELONA COMARQUES

Arenys de Mar	Pg. Santa Clara, s/n
Badalona	C. Prim, 40
Berga	Gran Via, 23
Cerdanyola del Vallès	C. Sant Francesc, 18
Cornellà de Llobregat	Av. Baix Llobregat, 2
El Prat de Llobregat	C. Frederic Soler, 90, baixos
Esplugues de Llobregat	C. Tomàs Breton, 34-38
Gavà	Pl. Batista i Roca, s/n
Granollers	C. J. Humbert / C. Equador, 1
Igualada	C. Milà i Fontanals, 1, bis
L'Hospitalet de Llobregat	Av. Josep Tarradellas, 179
Manresa	Baixada de la Seu, s/n
Martorell	Pg. Sindicat, 8, baixos
Mataró	Pl. Tomás y Valiente, s/n
Mollet del Vallès	Av. Anselm Clavé, 2
Rubí	C. Pere Esmendia, 15
Sabadell	Av. Francesc Macià, 36
Sant Boi de Llobregat	Palau Marianao, s/n
Sant Cugat del Vallès	C. Montserrat Roig, s/n
Sant Feliu de Llobregat	C. Verge de Montserrat, 9-11
Santa Coloma de Gramenet	Ptge. del Mercat, 2
Terrassa	Rbla. d'Ègara, 336-340
Vic	C. Bisbe Moragas, 2 / Dr. Junyent
Vilafranca del Penedès	Pl. del Penedès, 3, 1r
Vilanova i la Geltrú	C. Sant Joan, 31-33

5.5. DIVISIÓ DE GIRONA

Blanes	C. Ter, 51
Campdevàrol	Ctra. de Gombrèn, 20
Figueres	C. Poeta Marquina, 2
Girona	Av. Ramon Folch, 4-6
La Bisbal d'Empordà	C. Mesures, 1
Lloret de Mar	Camí del Bon Repòs, s/n
Olot	C. Panyó, 15
Puigcerdà	Rda. Maragall, 42
Ripoll	Pg. d'Honorat Vilamanyà, 6
Sant Feliu de Guíxols	C. Antoni Campmany, 15-21
Santa Coloma de Farners	Ctra. de Sant Hilari de Sacalm, s/n

5.6. DIVISIÓ DE LLEIDA

Balaguer	Pg. Àngel Guimerà, s/n
Cervera	C. Estudivell, 15
La Seu d'Urgell	Pl. Pati Palau, 6
Lleida	Canyeret, 3-5
Solsona	C. Llobera, 1 bis
Tremp	Pg. Pare Manyanet, 38
Vielha e Mijaran	Sarriulera, 6

5.7. DIVISIÓ DE TARRAGONA

El Vendrell	C. Mar, 115
Reus Falset	Av. Marià Fortuny, 73
Tarragona	Av. President Lluís Companys, 10
Valls	Ctra. del Pla, 35

5.8. DIVISIÓ DE LES TERRES DE L'EBRE

Amposta	Av. Catalunya, 23-27
Gandesa	Av. Joan Perucho, 4
Tortosa	Pl. dels Estudis, s/n

6. ACTUACIONS DE L'INSTITUT DE MEDICINA LEGAL DE CATALUNYA

Aquest any 2003 ha estat molt important atès el desenvolupament orgànic i reglamentari de l'Institut i destaca, a grans trets, que s'han cobert els càrrecs de cap de Servei de Clínica Medicoforense, cap del Servei de Patologia Forense i cap del Servei de Laboratori Forense; que s'han potenciat les unitats de psicologia, psiquiatria i antropologia forense, que hi ha hagut una dotació dels laboratoris, projectes informàtics, convenis de col·laboració amb diferents organismes, ampliació de la plantilla de metges forenses, reunions amb personal de l'IMLC: metges forenses, psicòlegs, biòlegs, secretaris administratius, tècnics especialistes en patologia forense i oficials, auxiliars i agents de l'Administració de justícia, amb el desig de fer proper l'Institut que ens representa a tots i donar resposta a les inquietuds i qüestions específiques de cada col·lectiu o àrea geogràfica.

6.1. Relacions internes

16-01-2003	Reunió amb metges forenses de Barcelona comarques
21-01-2003	Presentació dels psicòlegs al consell de direcció
23-01-2003	Reunió amb el Sr. Martínez Roma, Mossos d'Esquadra
28-01-2003	1a reunió de preparació VII Jornades catalanes
30-01-2003	Reunió amb el director de l'Institut Nacional de Toxicologia, Dr. Valverde
30-01-2003	Reunió amb metges forenses de Barcelona Comarques
03-02-2003	Reunió caps de Secció Laboratori
06-02-2003	Reunió amb metges forenses de la Divisió de Tarragona de l'IMLC
07-02-2003	Reunió al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, sobre la formació de metges forenses.
11-02-2003	Reunió amb el Gabinet de Premsa
11-02-2003	Reunió de la Comissió de Guàrdies
11-02-2003	Reunió de la Comissió de Documents

13-02-2003	Reunió amb l'Excm. Sr. José Maria Mena Álvarez, fiscal en cap del TSJC
13-02-2003	Reunió amb la Dra. Rey i la Dra. Ris en representació de l'Hospital Parc Taulí, per tractar d'un conveni de col·laboració amb l'IMLC
17-02-2003	Primera reunió de valoració dels caps de Servei de Clínica Medicoforense i Servei de Patologia Forense de l'IMLC
18-02-2003	Reunió amb l'adjunt al síndic de greuges, Sr. Jordi Cochs
19-02-2003	Reunió amb el Dr. Borondo, de l'Institut Nacional de Toxicologia de Barcelona
19-02-2003	Reunió amb l'Il·lm. Sr. Joaquim Bayo, degà del jutjats de Barcelona
20-02-2003	Reunió amb metges forenses de la Divisió de Barcelona comarques
21-02-2003	Reunió de la Comissió de Guàrdies
27-02-2003	Sessions informatives a la DGRAJ sobre la borsa d'interins de metges forenses
28-02-2003	Reunió de la Comissió de Grans Catàstrofes
03-03-2003	Reunió de la comissió del Projecte Eulàlia
05-03-2003	DGRAJ reunió sobre judicis ràpids
05-03-2003	Segona reunió de valoració dels caps de Servei de Clínica Medicoforense i Servei de Patologia Forense de l'IMLC
10-03-2003	Sessió de presentacions de l'IMLC dirigides a tots els jutges d'instrucció de Barcelona
19-03-2003	Reunió amb el metges forenses de Barcelona comarques: Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Cerdanyola del Vallès i Badalona
03-04-2003	Reunió amb l'Hble. Sra. Núria de Gispert i Català, consellera del Departament de Justícia i Interior, de presentació del projecte IMLC
10-04-2003	Presentació de l'IMLC davant el Dr. Vilardell, president de l'Organització Catalana de Trasplantaments, qui fa una presentació de l'organisme que representa
11-04-2003	Reunió de la Comissió de Guàrdies
14-04-2003	Reunió amb metges forenses de la Divisió de Barcelona Comarques: Igualada, Martorell, Vic, Manresa, Rubí i l'Hospitalet de Llobregat
14-04-2003	Reunió amb representats dels cossos i forces de seguretat per preparar la propera reunió de la Comissió de grans catàstrofes

15-04-2003	Reunió amb metges forenses de la Divisió de Barcelona Comarques: Sant Feliu de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Prat de Llobregat, Vilafranca del Penedès, Vilanova, Cerdanyola i Gavà
16-04-2003	Reunió amb metges forenses de la Divisió de Barcelona Comarques: Santa Coloma de Gramenet, Badalona, Mataró, Arenys de Mar, Mollet, Granollers i Sabadell
16-04-2003	Reunió amb el catedràtic de medicina legal i forense de la Universitat de Barcelona, Dr. Emili Huguet, per parlar del tema de les fosses comunes descobertes a Catalunya
23-04-2003	Entrevista amb el Dr. Salleres, Director general de Salut Pública, en relació al protocol de la mort sobtada del lactant
25-04-2003	Reunió amb diferents professionals per tractar el tema del laboratori forense de l'IMLC amb la intervenció de l'INT de Barcelona
28-04-2003	Inauguració dels laboratoris forenses de Barcelona, Lleida, Girona, Tarragona i Terres de l'Ebre
05-05-2003	Reunió amb el secretari general del Departament de Justícia en relació al projecte futur de l'IMLC
06-05-2003	Reunió amb el Sr. Joan Betetas, de l'equip de psicòlegs dels bombers
06-05-2003	Reunió de la Comissió de Docència i Investigació i posterior presentació davant l'Hble. Sra. Núria de Gispert i Català, consellera de Justícia i Interior
07-05-2003	Primera reunió membres de la Comissió de Fosses Comunes descobertes a Catalunya
12-05-2003	Acte de presentació de l'IMLC davant el cos de metges forenses titulars
14-05-2003	Segona reunió Comissió Fosses Comunes descobertes a Catalunya
21-05-2003	Tercera reunió Comissió Fosses Comunes descobertes a Catalunya
22-05-2003	Reunió Comissió de Guàrdies
23-05-2003	Participació com a membre en la sessió ordinària del Consell de Justícia
27-05-2003	Lliurament davant l'Hble. Sra. Núria de Gispert i Català, consellera de Justícia i Interior de l'informe elaborat per la Comissió de Fosses Comunes que hi ha a Catalunya
27-05-2003	Visita a l'IMLC de la subdirectora de Justícia i Interior de les Terres de l'Ebre, Sra. Rosana Camps
02-06-2003	Reunió de la Comissió de Guàrdies

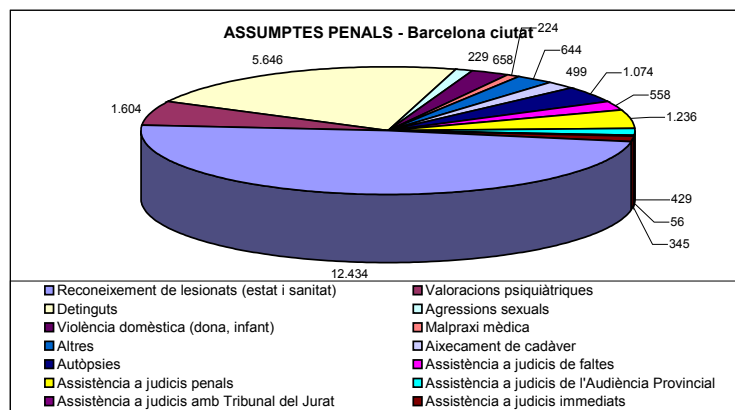
04-06-2003	Reunió de la Comissió de Documents
07-06-2003	Simulacre d'accident aeri a l'aeroport del Prat amb la participació de membres de la Comissió de Grans Catàstrofes
20-06-2003	Reunió amb la Comissió de Seguiment del protocol del síndic per als infants del síndic de greuges
26-06-2003	Visita del director i cap de Servei de Clínica Medicoforense i cap de Servei de Patologia Forense a la Divisió de Girona
30-06-2003	Reunió amb la Sra. Alba Galofré, de la Direcció de Serveis de l'Ajuntament de Barcelona, per tractar el tema de residus
01-07-2003	Reunió del Projecte Eulàlia
03-07-2003	Visita dels caps de Servei de Clínica Medicoforense i Patologia Forense a les divisions de Tarragona, Lleida i Terres de l'Ebre
07-07-2003	Reunió amb el Sindicat de Metges de Catalunya
07-07-2003	Acte de presentació del cap del Servei de Clínica Medicoforense i cap del Servei de Patologia Forense de l'IMLC davant metges forenses de Barcelona Comarques: Arenys de Mar, Badalona, Berga, Cerdanyola, Cornellà de Llobregat, el Prat de Llobregat, Esplugues i Gavà
08-07-2003	Reunió de la Comissió de Docència i Investigació
09-07-2003	Acte de presentació del cap del Servei de Clínica Medicoforense i cap del Servei de Patologia Forense de l'IMLC davant metges forenses de Barcelona Comarques: Granollers, Igualada, l'Hospitalet de Llobregat, Manresa, Martorell, Mataró, Mollet del Vallès i Rubí
10-07-2003	Acte de presentació del cap de Servei de Clínica Medicoforense i cap de Servei de Patologia Forense de l'IMLC davant metges forenses de Barcelona Comarques: Sabadell, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Terrassa, Vic, Vilafranca del Penedès i Vilanova i la Geltrú
08-09-2003	Reunió amb el director de l'Institut Nacional de Toxicologia, Departament de Barcelona
15-09-2003	Reunió amb el gerent de les pompes fúnebres de Barcelona
16-09-2003	Reunió amb el Dr. Enric Vicens, dels Serveis Sanitaris Penitenciaris, psiquiatria
17-09-2003	Reunió amb la Sra. Vendrell, del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
18-09-2003	Reunió del Projecte Eulàlia
25-09-2003	Reunió amb el secretari general del Departament de Justícia i Interior, per proposta de projectes

06-10-2003	Reunió amb metges forenses de Barcelona Comarques / Badalona
07-10-2003	Reunió al Departament de Justícia i Interior amb el subdirector general de Planificació i Programes per tractar de temes d'informàtica
14-10-2003	Reunió al Departament de Justícia amb el subdirector general de Planificació i Programes
16-10-2003	Reunió amb tots els metges forenses interins de la Divisió de Barcelona Comarques
20-10-2003	Visita del director de l'IMLC a la Divisió de Terres de l'Ebre
21-10-2003	Exposició davant el Consell de Direcció sobre el funcionament de Psiquiàtric Penitenciari a càrrec del Dr. Enric Vicens, de la Secretaria Sectorial del Departament Sanitat
24-10-2003	Reunions amb alguns metges forenses de Barcelona ciutat atesa la incorporació de nous metges forenses
30-10-2003	Reunió amb mossos d'esquadra del Grup d'Homicidis
31-10-2003	Reunió amb els metges forenses destinat a Barcelona ciutat amb motiu de la Resolució JUI/2055/03 de 3 de juliol (concurs trasllats)
03-11-2003	Reunió del Grup de Violència Domèstica
06-11-2003	Reunió Projecte Eulàlia
07-11-2003	Reunió de la Comissió de Grans Catàstrofes
14-11-2003	Reunió Projecte Eulàlia
18-11-2003	Reunió amb el cap de Servei de Clínica Medicoforense, fiscals, el subdirector de Barcelona ciutat de l'IMLC i el Dr. Pérez de los Cobos, del Servei de Psiquiatria de la Secció de Toxicologia de l'Hospital de Sant Pau, per parlar dels quadres per intoxicació de cocaïna
01-12-2003	Reunió amb metges forenses de Barcelona ciutat
03-12-2003	Visita del cap de Servei de Clínica Medicoforense a les divisions de Lleida i Tortosa
05-12-2003	Reunió amb tècnics de Barcelona ciutat a la seu del Servei de Patologia Forense
15-12-2003	Reunió amb el president i altres membres del Sindicat de Metges de Catalunya
19-12-2003	Reunió de la Comissió d'Antropologia

6.2. Divisió de Barcelona ciutat

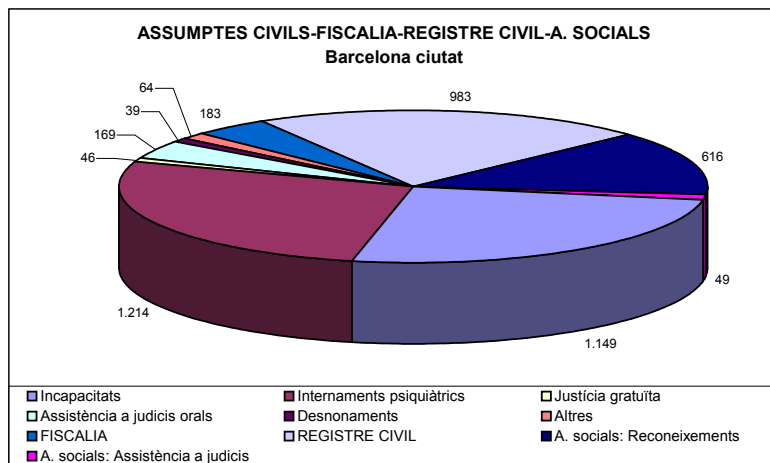
Nombre d'actuacions en matèries d'assumptes penals que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Barcelona ciutat:

ASSUMPTES PENALS	N. ACTUACIONS
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	12.434
Valoracions psiquiàtriques	1.604
Detinguts	5.646
Agressions sexuals	229
Violència domèstica (dona, infant)	658
Malpraxi mèdica	224
Altres	644
Aixecament de cadàver	499
Autòpsies	1.074
Assistència a judicis de faltes	558
Assistència a judicis penals	1.236
Assistència a judicis de l'Audiència Provincial	429
Assistència a judicis amb Tribunal del Jurat	56
Assistència a judicis immediats	345

Nombre d'actuacions en matèries d'assumpes civils, fiscalia, registre civil i assumptes socials, que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Barcelona ciutat:

ASSUMPTE CIVILS	N. ACTUACIONS
Incapacitats	1.149
Internaments psiquiàtrics	1.214
Justícia gratuïta	46
Assistència a judicis orals	169
Desnonaments	39
Altres	64
FISCALIA	183
REGISTRE CIVIL	983
A. socials: Reconeixements	616
A. socials: Assistència a judicis	49

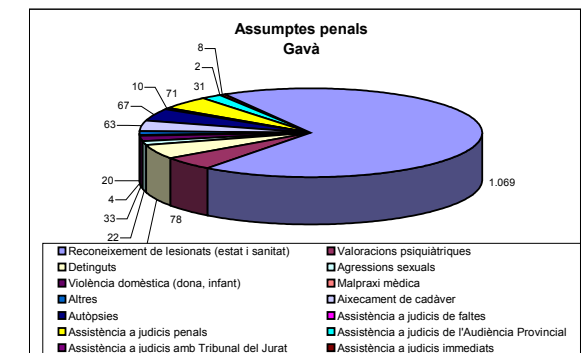
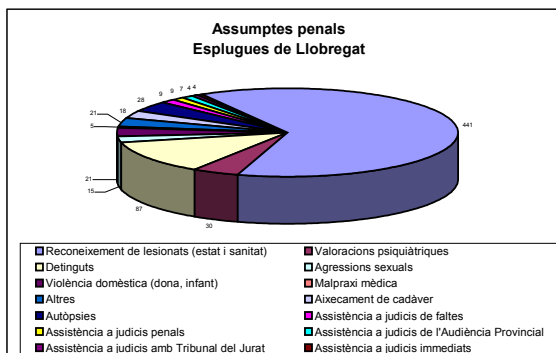
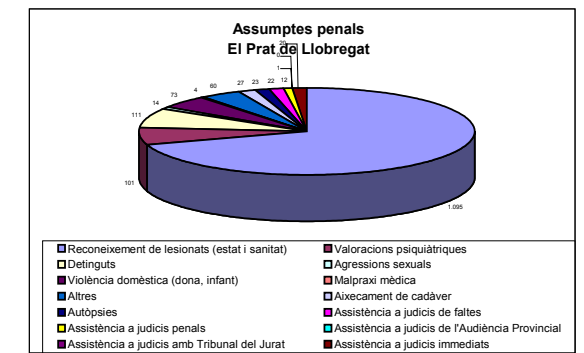
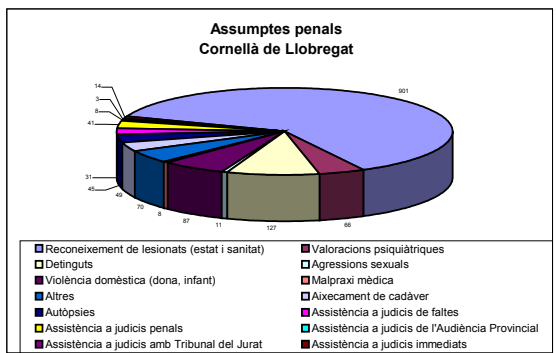
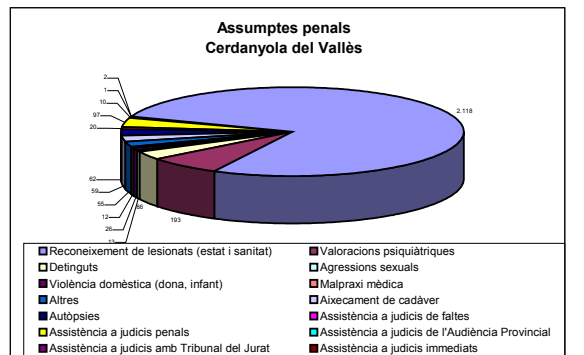
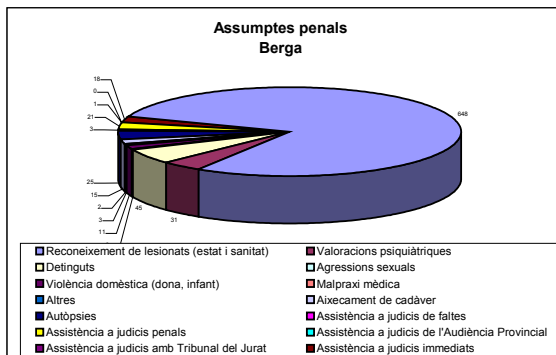
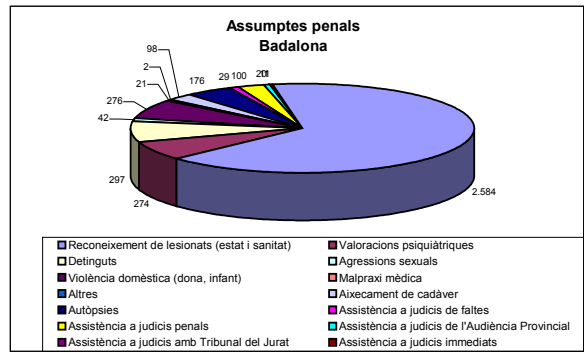
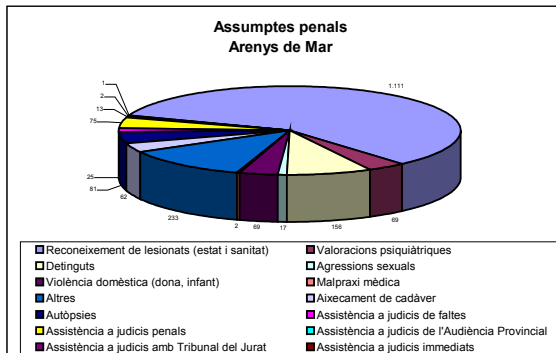

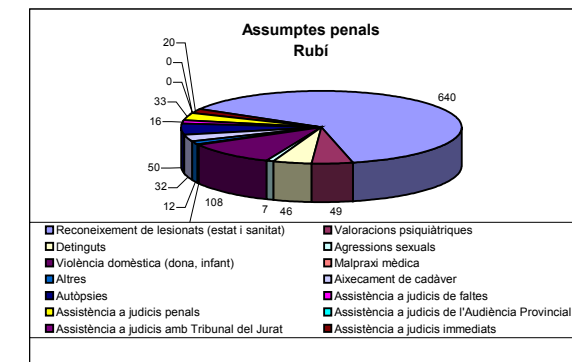
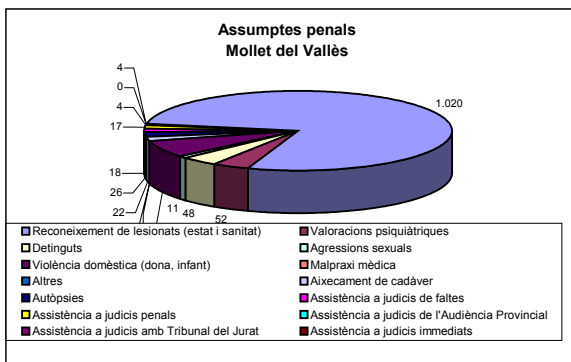
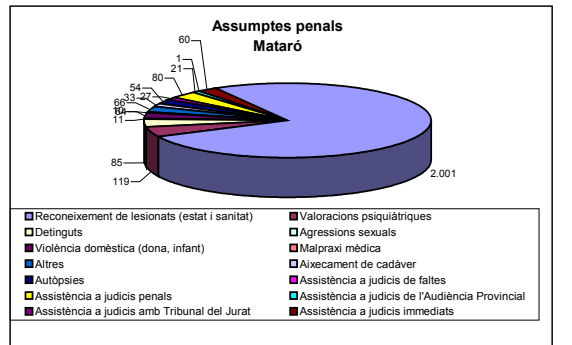
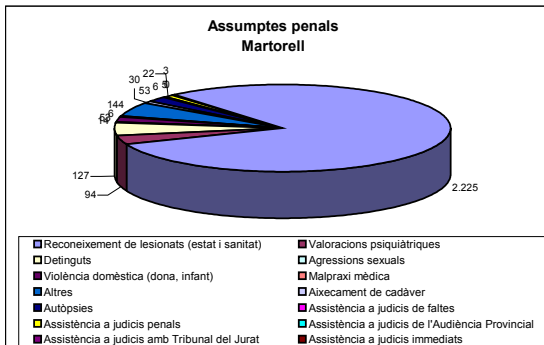
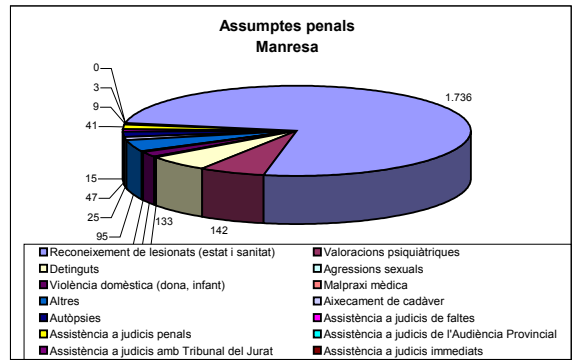
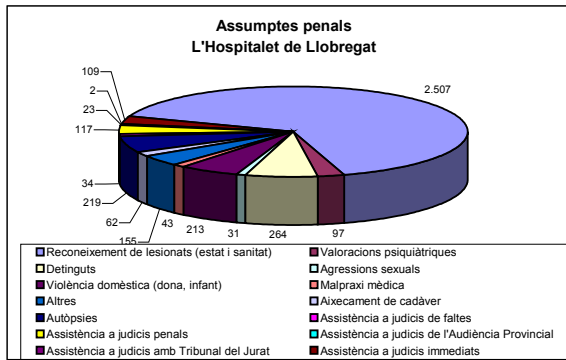
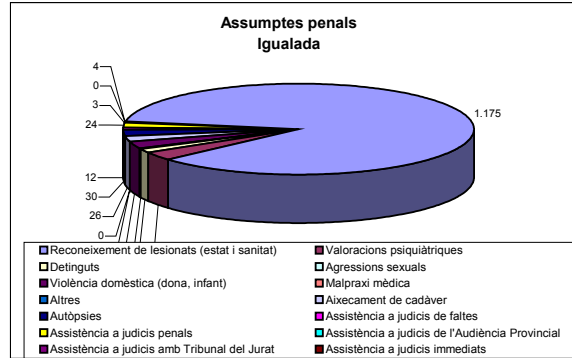
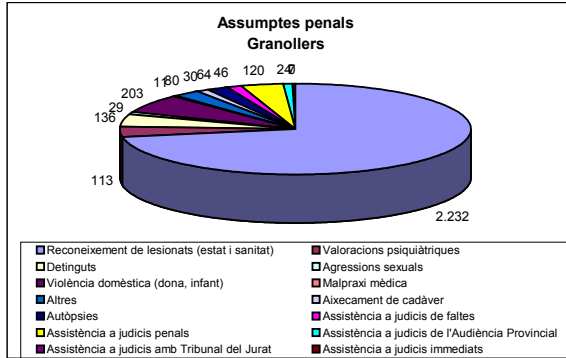
6.3. Divisió de Barcelona comarques

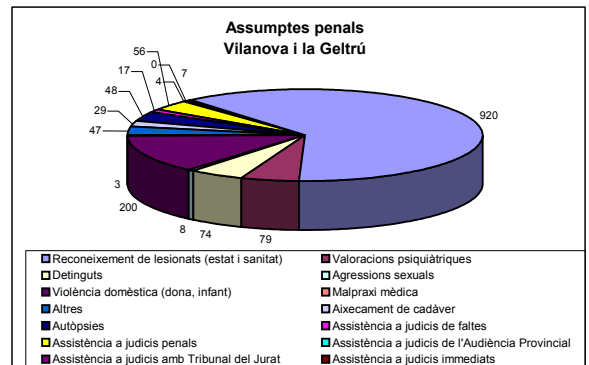
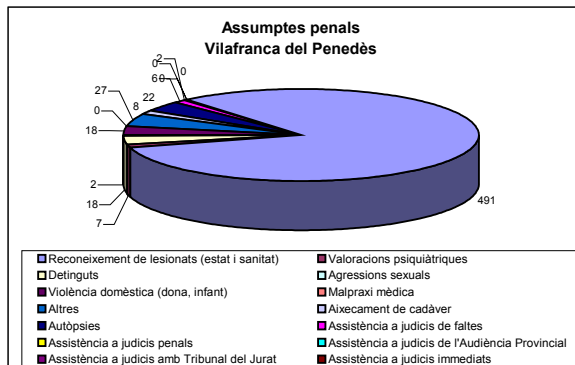
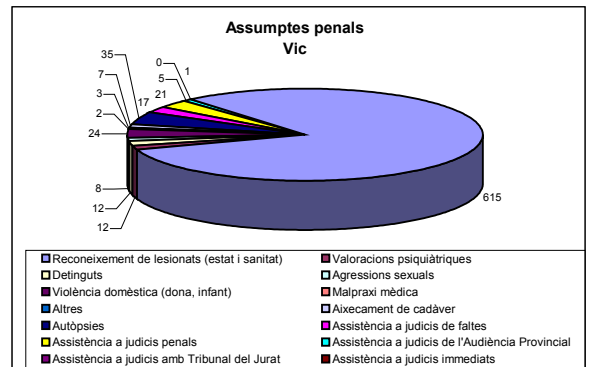
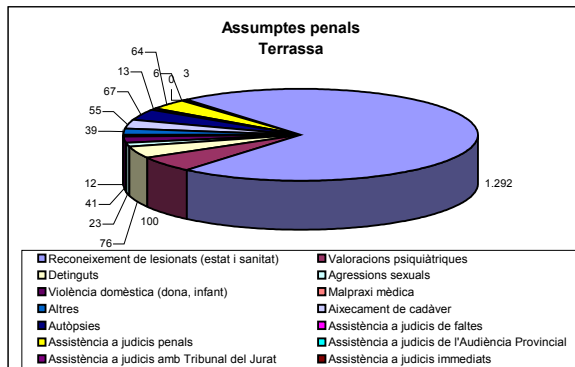
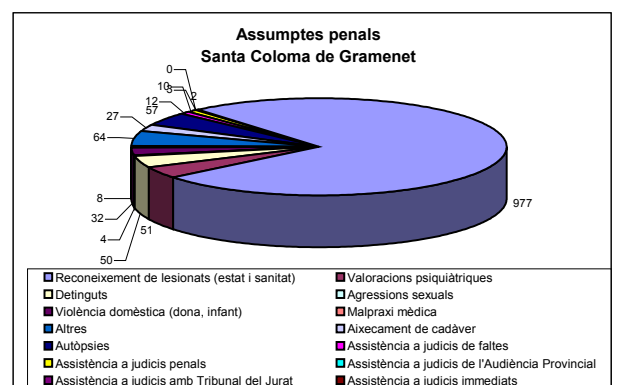
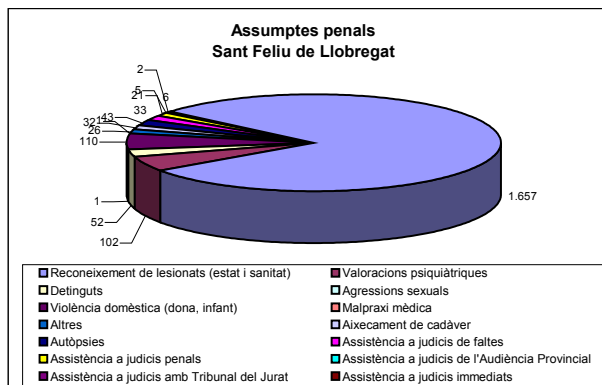
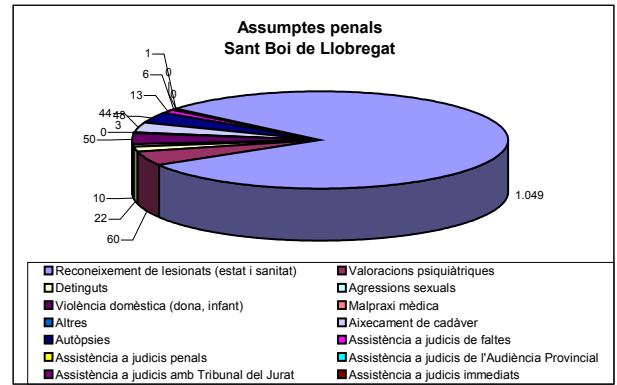
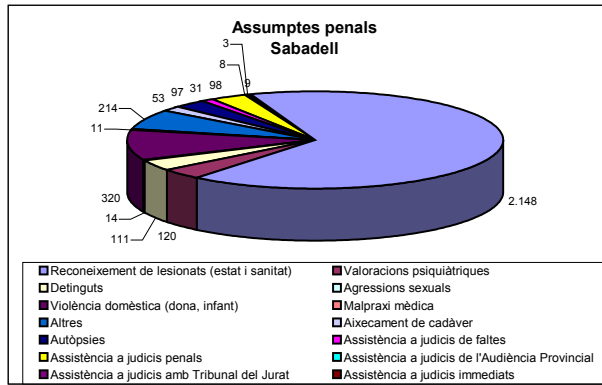
Nombre d'actuacions en matèries d'assumpes penals que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit dels partits judicials de Barcelona comarques:

ASSUMPTES PENALS	TOTAL	Arenys de Mar	Badalona	Berga	Cerdanyola del Vallès	Cornellà de Llobregat	El Prat de Llobregat	Esplugues de Llobregat	Gavà	Granollers	Igualada	L'Hospitalet de Llobregat	Manresa	Martorell	Mataró	Mollet del Vallès	Rubi	Sabadell	Sant Boi de Llobregat	Sant Feliu de Llobregat	Santa Coloma de Gramenet	Terrassa	Vic	Vilafranca del Penedès	Vilanova i la Geltrú
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	32.652	1.111	2.584	648	2.118	901	1.095	441	1.069	2.232	1.175	2.507	1.736	2.225	2.001	1.020	640	2.148	1.049	1.657	977	1.292	615	491	920
Valoracions psiquiàtriques	2.080	69	274	31	193	66	101	30	78	113	41	97	142	94	119	52	49	120	60	102	51	100	12	7	79
Detinguts	2.264	156	297	45	86	127	111	87	80	136	21	264	133	127	85	48	46	111	22	52	50	76	12	18	74
Agressions sexuals	324	17	42	3	13	11	14	15	22	29	5	31	9	14	11	11	7	14	10	1	4	23	8	2	8
Violència domèstica (dona, infant)	2.201	69	276	11	26	87	73	21	33	203	31	213	47	53	64	91	108	320	50	110	32	41	24	18	200
Malpraxi mèdica	184	2	21	3	12	8	4	5	4	11	2	43	7	6	10	2	4	11	3	1	8	12	2	0	3
Altres	1.435	233	2	2	55	70	60	21	20	80	0	155	95	144	66	0	12	214	0	26	64	39	3	27	47
Aixecament de cadàver	906	62	98	15	59	49	27	18	63	30	26	62	25	30	33	22	32	53	44	32	27	55	7	8	29
Autòpsies	1.467	81	176	25	62	45	23	28	67	64	30	219	47	53	54	26	50	97	48	43	57	67	35	22	48
Assistència a judicis de faltes	465	25	29	3	20	31	22	9	10	46	12	34	15	6	27	18	16	31	13	33	12	13	17	6	17
Assistència a judicis penals	1.158	75	100	21	97	41	12	9	71	120	24	117	41	22	80	17	33	98	6	21	10	64	21	2	56
Assistència a judicis de l'Audiència Provincial	212	13	20	1	10	8	1	7	31	24	3	23	9	5	21	4	0	8	1	5	3	6	5	0	4
Assistència a judicis amb Tribunal del Jurat	24	2	1	0	1	3	0	4	2	0	0	2	3	0	1	0	0	3	0	2	0	0	0	0	0
Assistència a judicis immediats	313	1	11	18	2	14	20	4	8	7	4	109	0	3	60	4	20	9	0	6	2	3	1	0	7

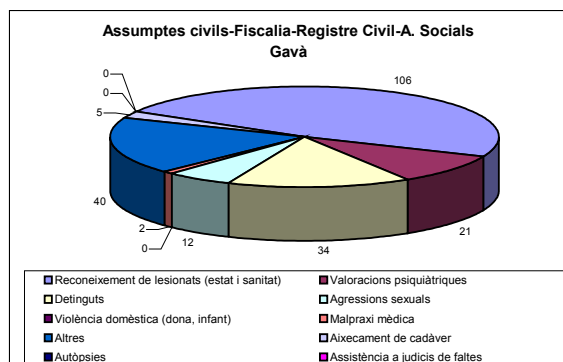
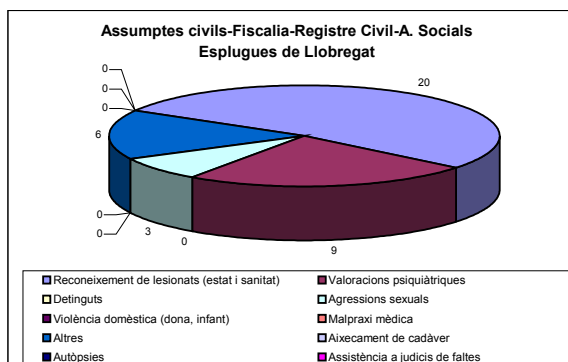
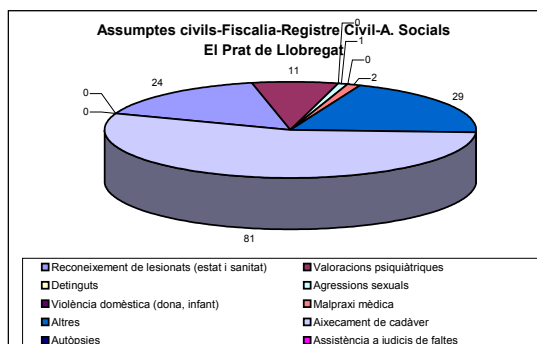
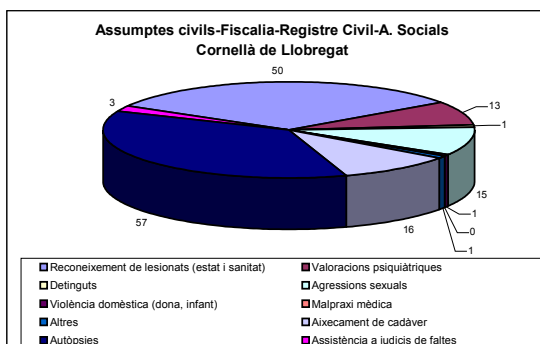
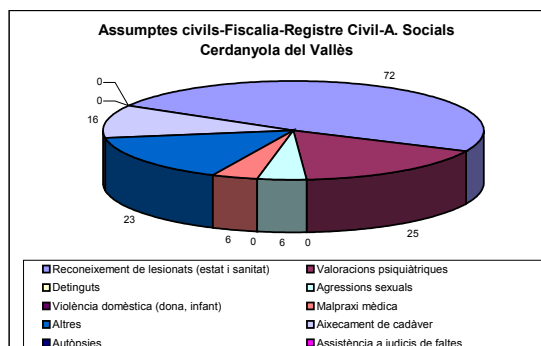
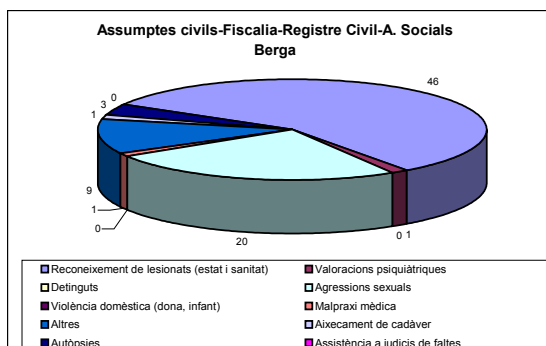
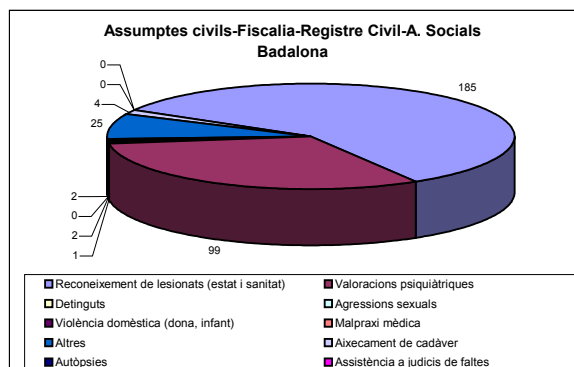
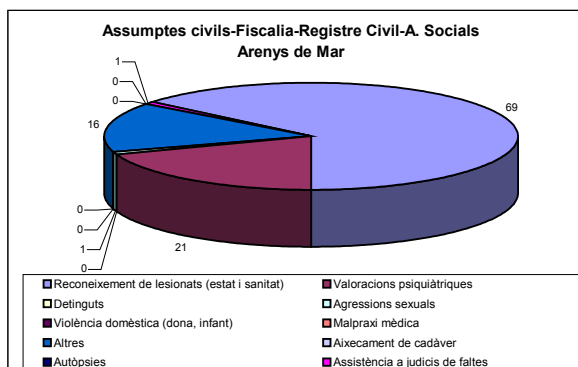

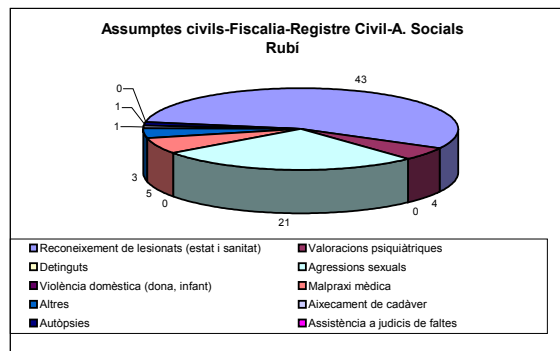
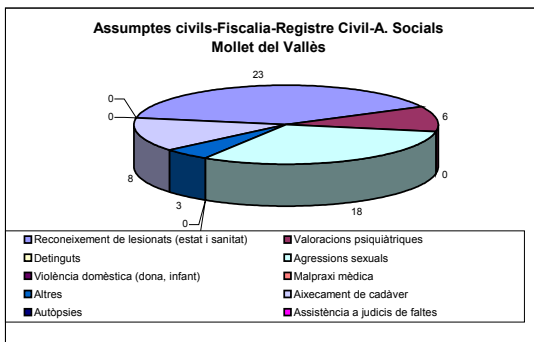
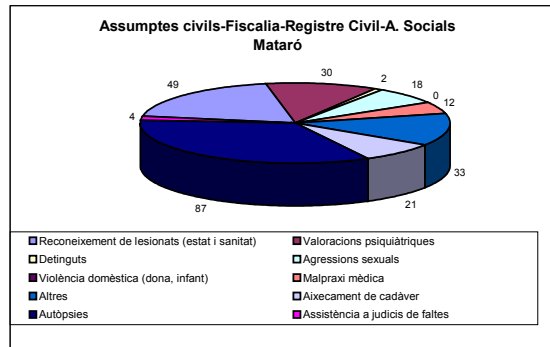
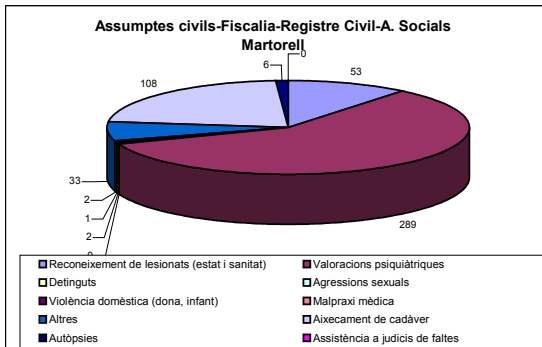
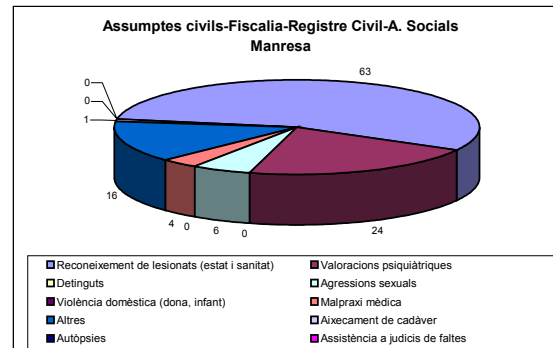
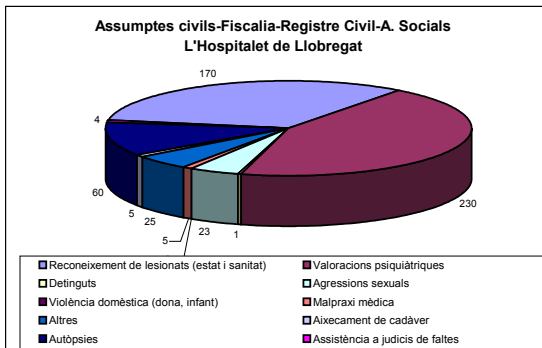
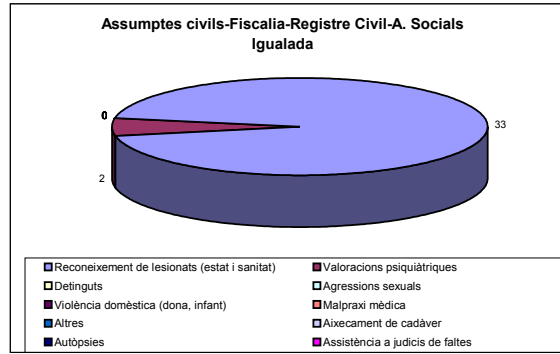
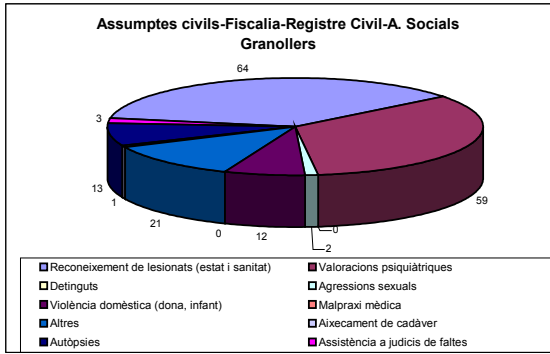

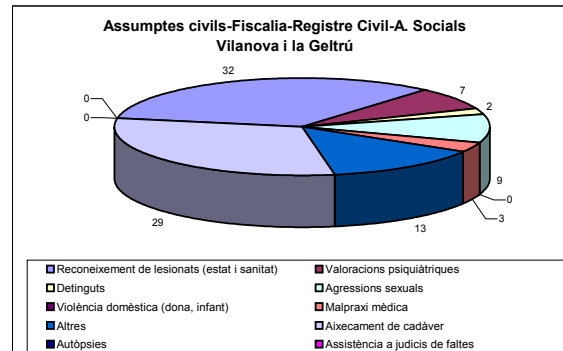
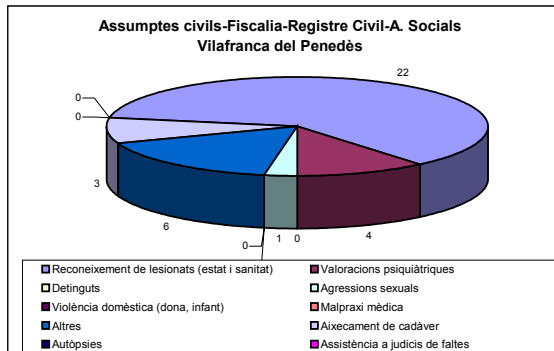
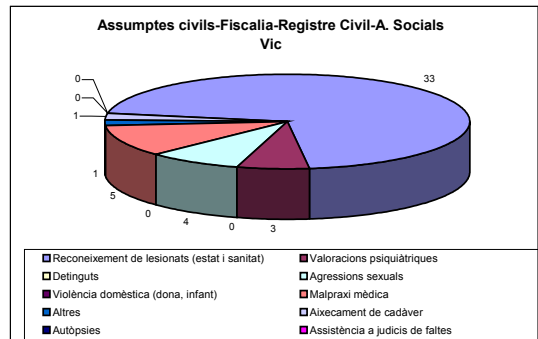
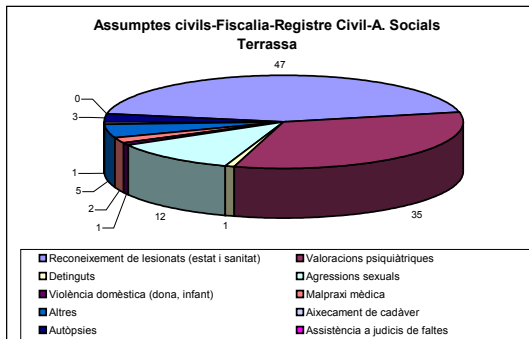
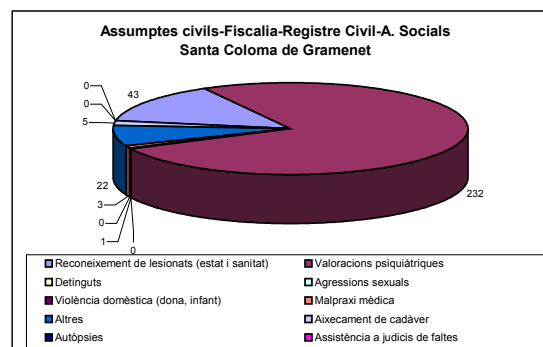
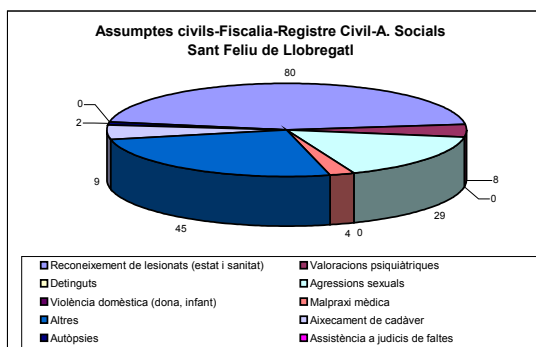
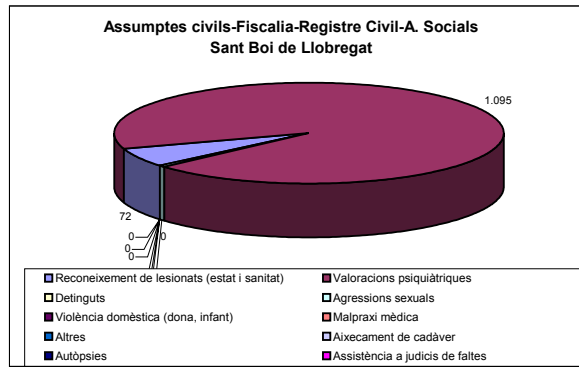
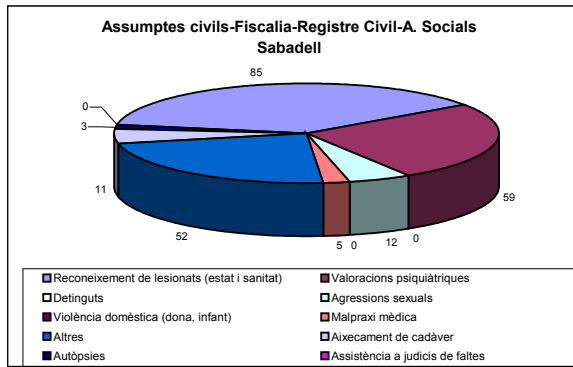

Nombre d'actuacions en matèries d'assumpes civils, fiscalia, registre civil i assumptes socials, que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Barcelona comarques:

ASSUMPES CIVILS	TOTAL	Arenys de Mar	Badalona	Berga	Cerdanyola del Vallès	Cornellà de Llobregat	El Prat de Llobregat	Esplugues de Llobregat	Gavà	Granollers	Igualada	L'Hospitalet de Llobregat	Manresa	Martorell	Mataró	Mollet del Vallès	Rubí	Sabadell	Sant Boi de Llobregat	Sant Feliu de Llobregat	Santa Coloma de Gramenet	Terrassa	Vic	Vilafranca del Penedès	Vilanova i la Geltrú
Incapacitats	1.484	69	185	46	72	50	24	20	106	64	33	170	63	53	49	23	43	85	72	80	43	47	33	22	32
Internaments psiquiàtrics	2.287	21	99	1	25	13	11	9	21	59	2	230	24	289	30	6	4	59	1.095	8	232	35	3	4	7
Justícia gratuïta	42	0	1	0	0	1	0	0	34	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
Assistència a judicis orals	224	1	2	20	6	15	1	3	12	2	0	23	6	2	18	18	21	12	6	29	1	12	4	1	9
Desnonaments	15	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Altres	63	0	2	1	6	0	2	0	2	0	0	5	4	2	12	0	5	5	0	4	3	2	5	0	3
FISCALIA	427	16	25	9	23	1	29	6	40	21	0	25	16	33	33	3	3	52	0	45	22	5	1	6	13
REGISTRE CIVIL	327	0	4	1	16	16	81	0	5	1	0	5	1	108	21	8	1	11	0	9	5	1	1	3	29
A. Socials: Reconeixements	235	0	0	3	0	57	0	0	0	13	0	60	0	6	87	0	1	3	0	2	0	3	0	0	0
A. Socials: Assistència a Judicis	15	1	0	0	0	3	0	0	0	3	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

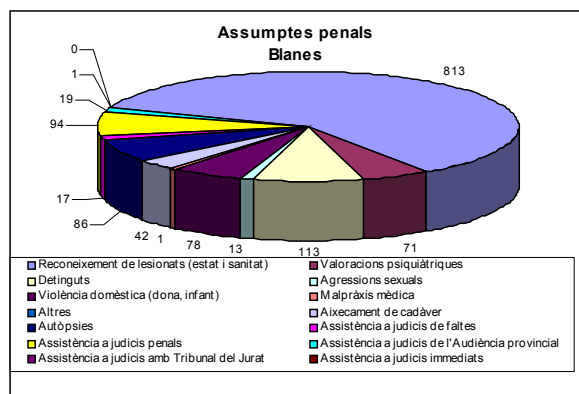

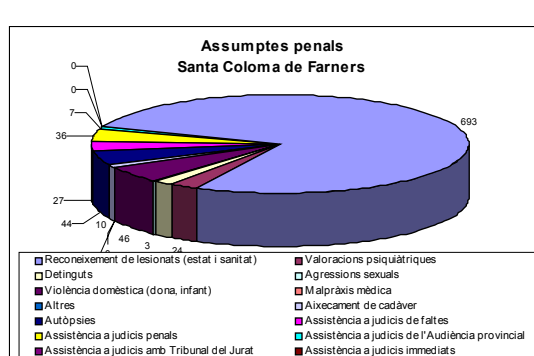
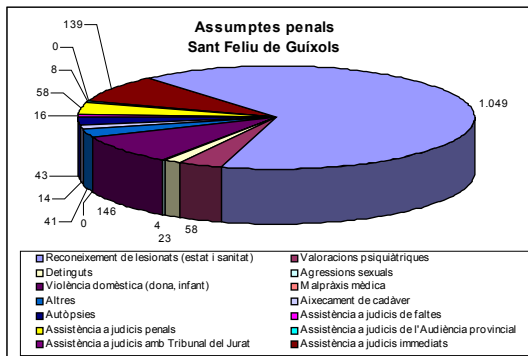
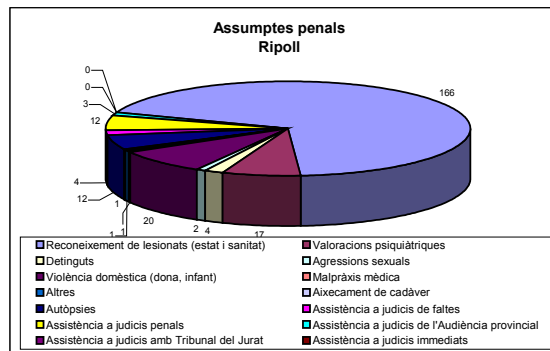
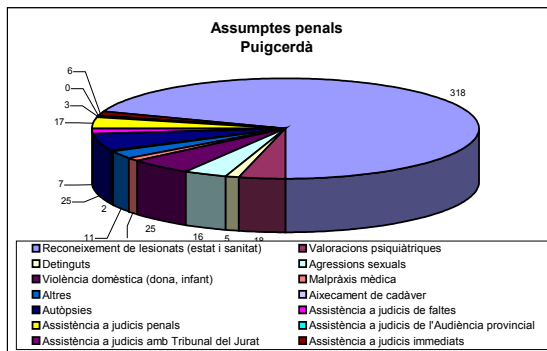
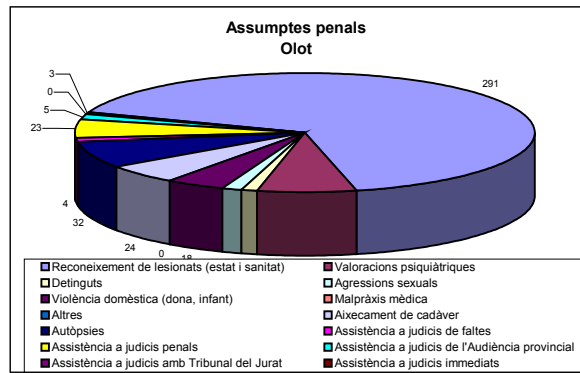
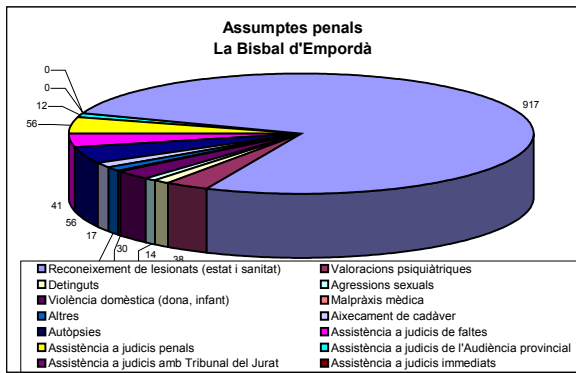
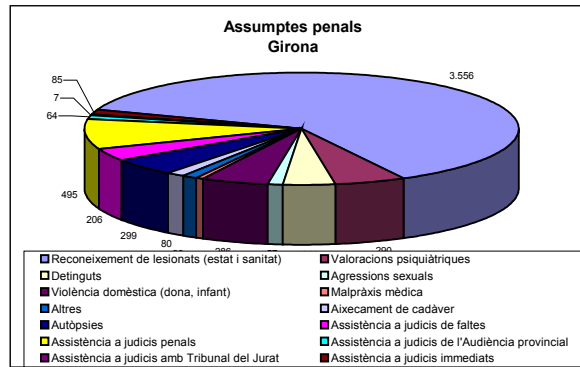
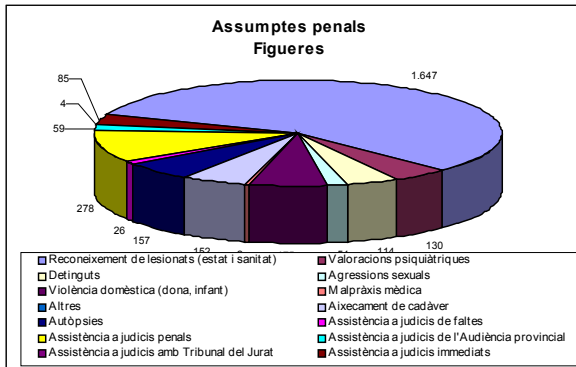
6.4. Divisió de Girona

Nombre d'actuacions en matèries d'assumptes penals que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit dels partits judicials de Girona:

ASSUMPTES PENALS	TOTAL GIRONA	Blanes	Figueres	Girona	La Bisbal d'Empordà	Olot	Puigcerdà	Ripoll	Sant Feliu de Guíxols	Santa Coloma de Farners
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	9.450	813	1.647	3.556	917	291	318	166	1.049	693
Valoracions psiquiàtriques	677	71	130	290	38	31	18	17	58	24
Detinguts	531	113	114	239	14	4	5	4	23	15
Agressions sexuals	161	13	51	57	8	7	16	2	4	3
Violència domèstica (dona, infant)	824	78	175	286	30	18	25	20	146	46
Malpraxi mèdica	57	6	10	32	3	0	5	1	0	0
Altres	129	1	2	60	13	0	11	1	41	0
Aixecament de cadàver	342	42	152	80	17	24	2	1	14	10
Autòpsies	754	86	157	299	56	32	25	12	43	44
Assistència a judicis de faltes	348	17	26	206	41	4	7	4	16	27
Assistència a judicis penals	1.069	94	278	495	56	23	17	12	58	36
Assistència a judicis de l'Audiència Provincial	180	19	59	64	12	5	3	3	8	7
Assistència a judicis amb Tribunal del Jurat	12	1	4	7	0	0	0	0	0	0
Assistència a judicis immediats	318	0	85	85	0	3	6	0	139	0

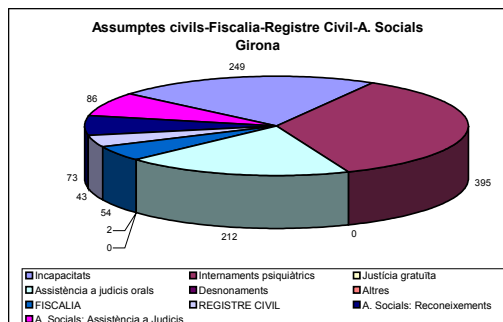
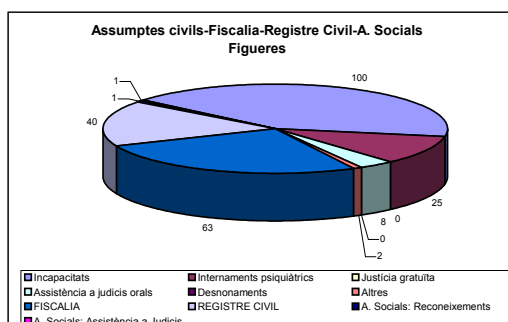
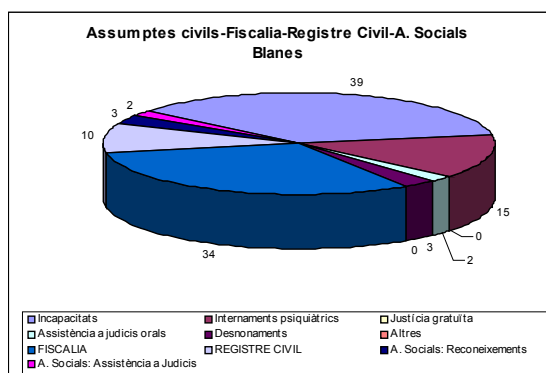

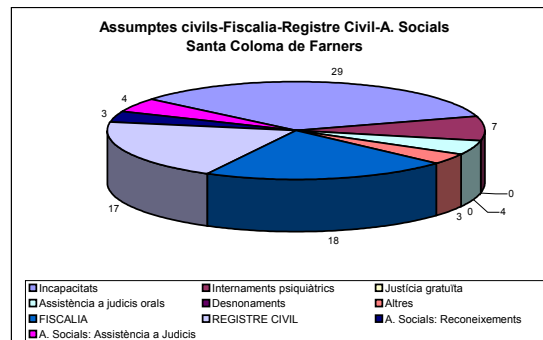
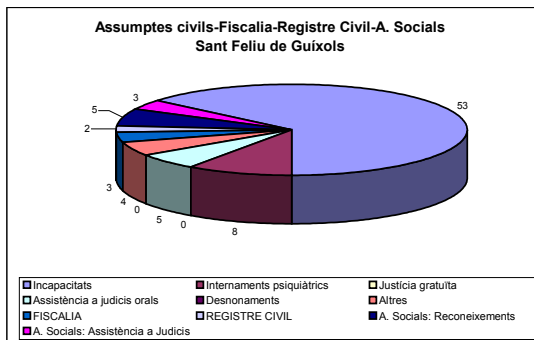
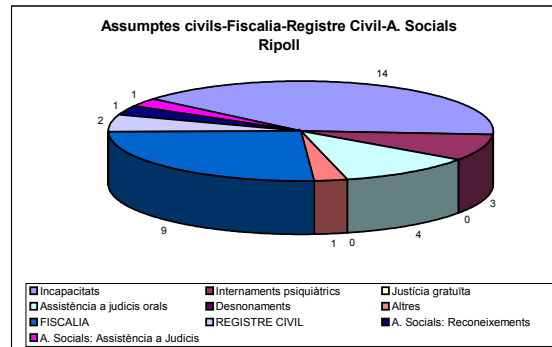
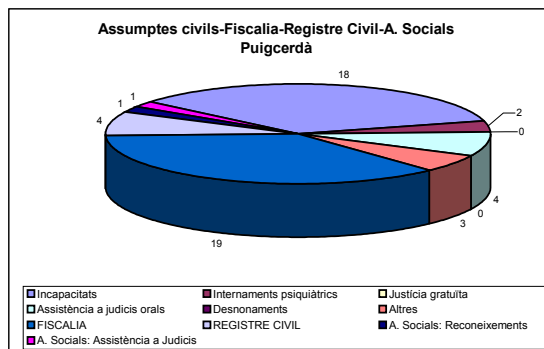
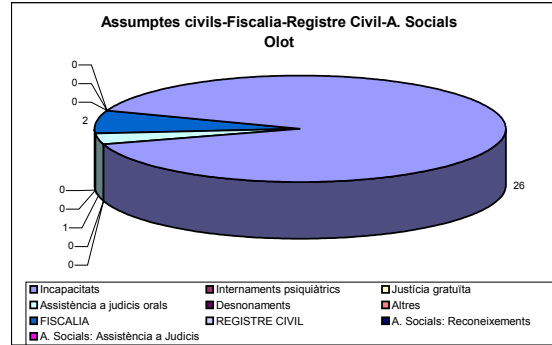
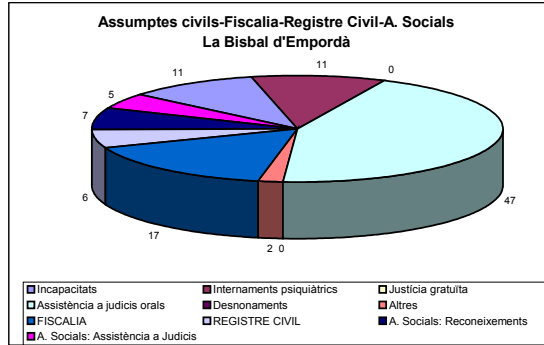

Nombre d'actuacions en matèries d'assumptes civils, fiscalia, registre civil i assumptes socials, que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Girona:

ASSUMPTES CIVILS	TOTAL GIRONA	Bianes	Figueres	Girona	La Bisbal d'Empordà	Olot	Puigcerdà	Ripoll	Sant Feliu de Guíxols	Santa Coloma de Farners
Incapacitats	539	39	100	249	11	26	18	14	53	29
Internaments psiquiàtrics	466	15	25	395	11	0	2	3	8	7
Justícia gratuïta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Assistència a judicis orals	287	2	8	212	47	1	4	4	5	4
Desnonaments	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Altres	17	0	2	2	2	0	3	1	4	3
FISCALIA	219	34	63	54	17	2	19	9	3	18
REGISTRE CIVIL	124	10	40	43	6	0	4	2	2	17
A. socials: Reconeixements	94	3	1	73	7	0	1	1	5	3
A. socials: Assistència a judicis	103	2	1	86	5	0	1	1	3	4

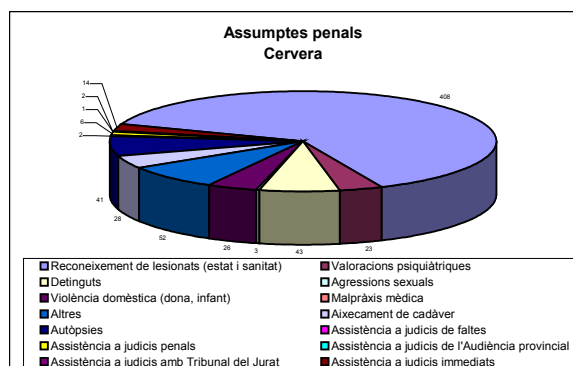
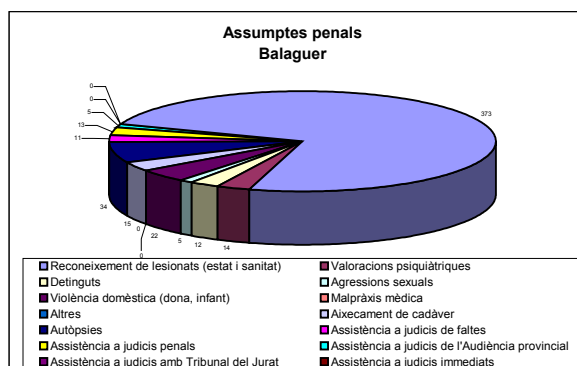

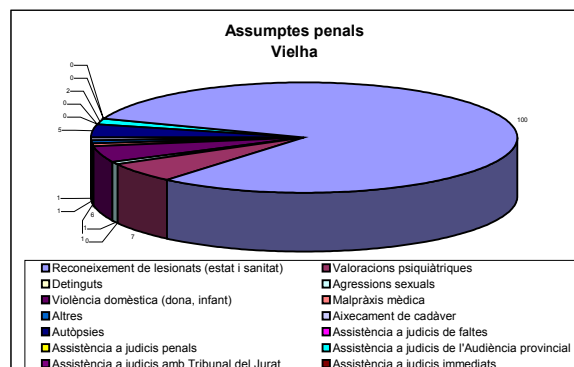
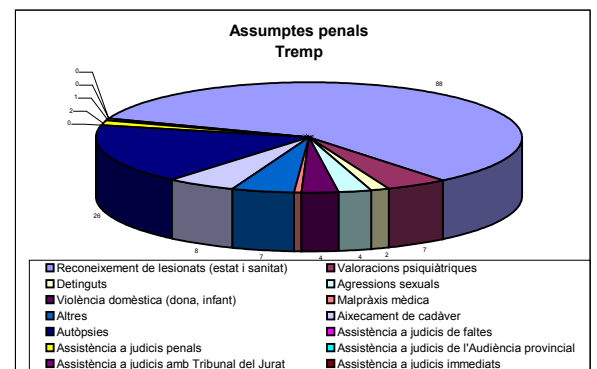
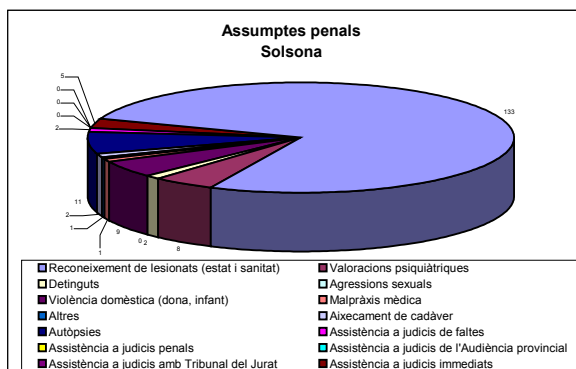
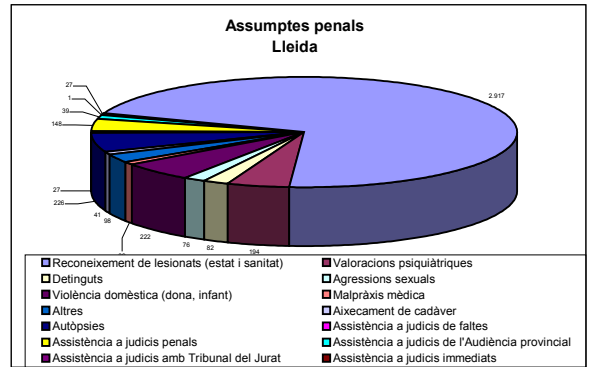
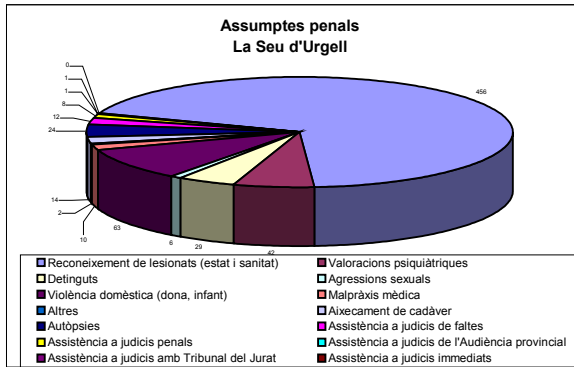

6.5. Divisió de Lleida

Nombre d'actuacions en matèries d'assumptes penals que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit dels partits judicials de Lleida:

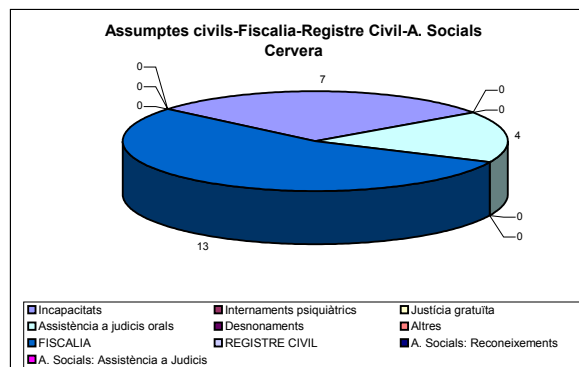
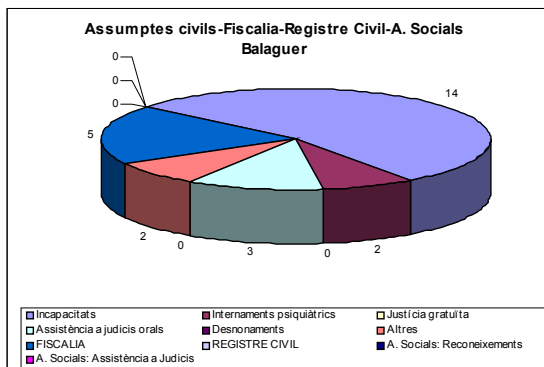
ASSUMPTES PENALS	TOTAL LLEIDA	Balaguer	Cervera	La Seu d'Urgell	Lleida	Solsona	Tremp	Vielha
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	4.475	373	408	456	2.917	133	88	100
Valoracions psiquiàtriques	295	14	23	42	194	8	7	7
Detinguts	170	12	43	29	82	2	2	0
Agressions sexuals	95	5	3	6	76	0	4	1
Violència domèstica (dona, infant)	352	22	26	63	222	9	4	6
Malpraxi mèdica	53	0	1	10	39	1	1	1
Altres	161	0	52	2	98	1	7	1
Aixecament de cadàver	109	15	28	14	41	2	8	1
Autòpsies	367	34	41	24	226	11	26	5
Assistència a judicis de faltes	54	11	2	12	27	2	0	0
Assistència a judicis penals	177	13	6	8	148	0	2	0
Assistència a judicis de l'Audiència Provincial	49	5	1	1	39	0	1	2
Assistència a judicis amb Tribunal del Jurat	4	0	2	1	1	0	0	0
Assistència a judicis immediats	46	0	14	0	27	5	0	0

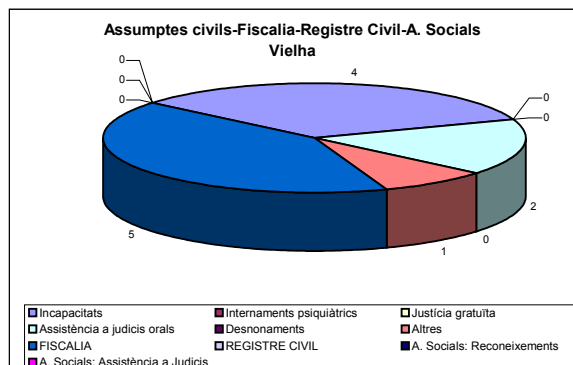
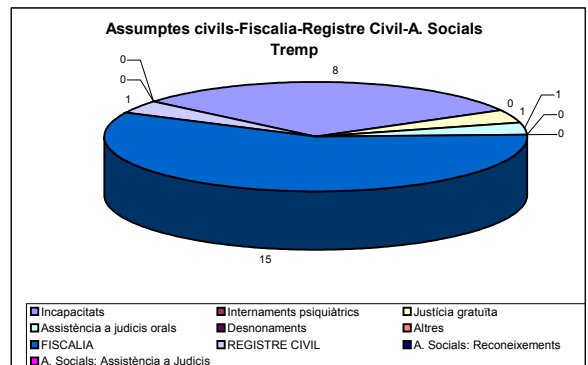
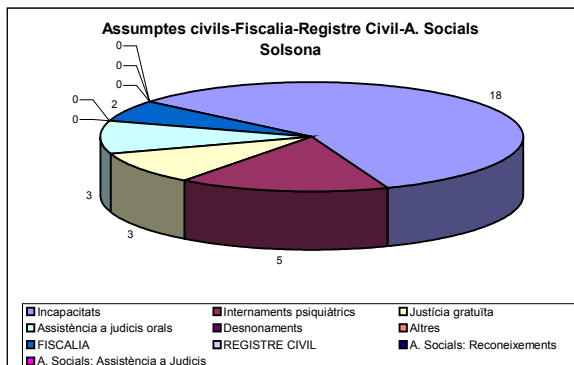
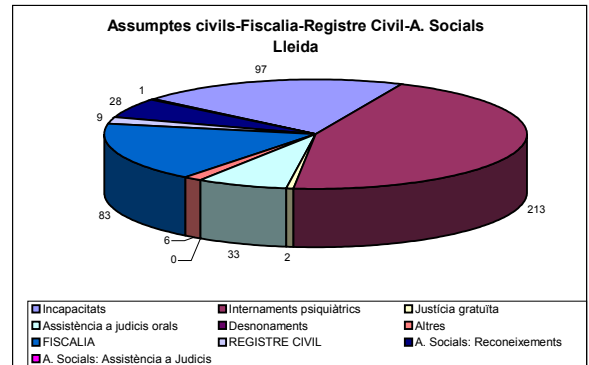
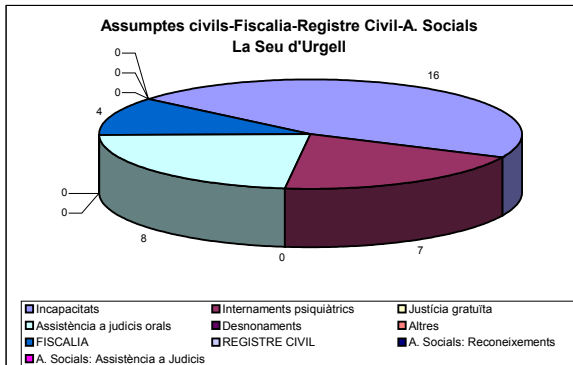

Nombre d'actuacions en matèries d'assumptes civils, fiscalia, registre civil i assumptes socials, que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Lleida:

ASSUMPTES CIVILS	TOTAL LLEIDA	Balaguer	Cervera	La Seu d'Urgell	Lleida	Solsona	Tremp	Vielha
Incapacitats	164	14	7	16	97	18	8	4
Internaments psiquiàtrics	227	2	0	7	213	5	0	0
Justícia gratuïta	6	0	0	0	2	3	1	0
Assistència a judicis orals	54	3	4	8	33	3	1	2
Desnonaments	0	0	0	0	0	0	0	0
Altres	9	2	0	0	6	0	0	1
FISCALIA	127	5	13	4	83	2	15	5
REGISTRE CIVIL	10	0	0	0	9	0	1	0
A. socials: reconeixements	28	0	0	0	28	0	0	0
A. socials: assistència a judicis	1	0	0	0	1	0	0	0

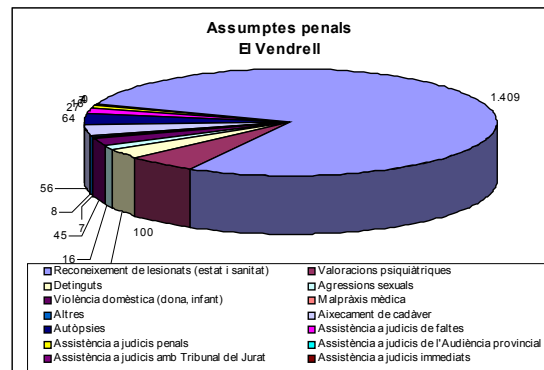

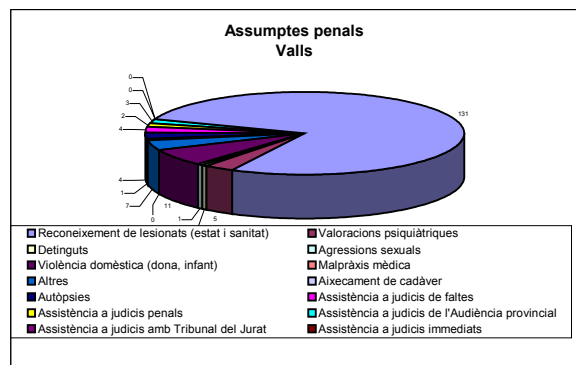
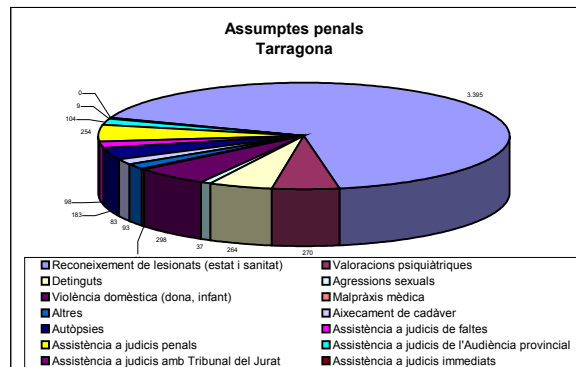
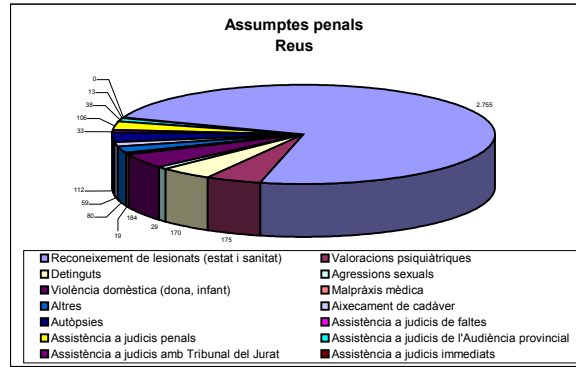
6.6. Divisió de Tarragona

Nombre d'actuacions en matèries d'assumpes penals que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Tarragona:

ASSUMPTES PENALS	TOTAL TARRAGONA	El Vendrell	Reus	Tarragona	Valls
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	7.690	1.409	2.755	3.395	131
Valoracions psiquiàtriques	550	100	175	270	5
Detinguts	492	57	170	264	1
Agressions sexuals	83	16	29	37	1
Violència domèstica (dona, infant)	538	45	184	298	11
Malpraxi mèdica	37	7	19	11	0
Altres	188	8	80	93	7
Aixecament de cadàver	199	56	59	83	1
Autòpsies	363	64	112	183	4
Assistència a judicis de faltes	162	27	33	98	4
Assistència a judicis penals	378	16	106	254	2
Assistència a judicis de l'Audiència Provincial	152	7	38	104	3
Assistència a judicis amb Tribunal del Jurat	26	4	13	9	0
Assistència a judicis immediats	0	0	0	0	0

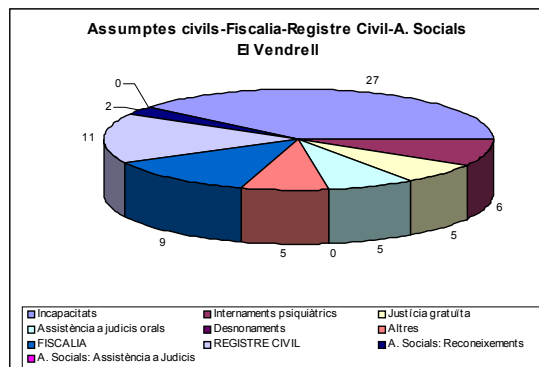

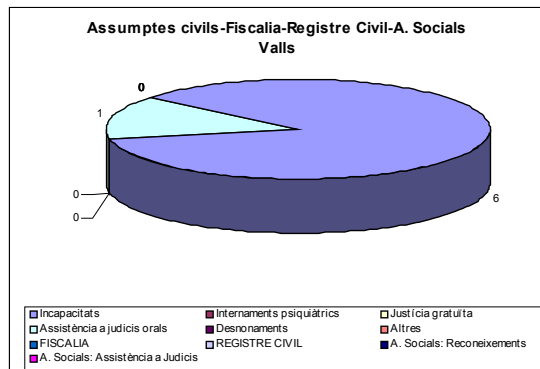
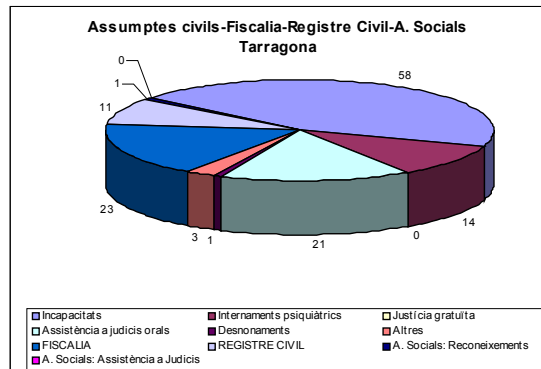
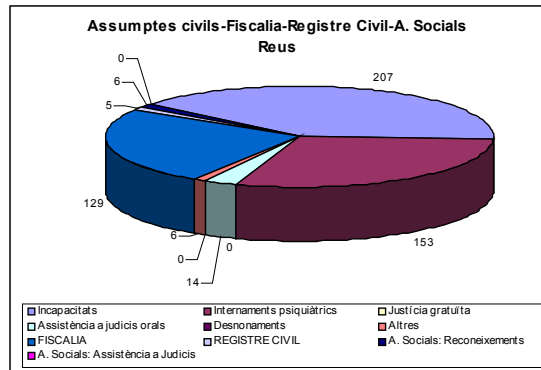

Nombre d'actuacions en matèries d'assumpes civils, fiscalia, registre civil i assumptes socials, que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Tarragona:

ASSUMPTES CIVILS	TOTAL TARRAGONA	El Vendrell	Reus	Tarragona	Valls
Incapacitats	298	27	207	58	6
Internaments psiquiàtrics	173	6	153	14	0
Justícia gratuïta	5	5	0	0	0
Assistència a judicis orals	41	5	14	21	1
Desnonaments	1	0	0	1	0
Altres	14	5	6	3	0
FISCALIA	161	9	129	23	0
REGISTRE CIVIL	27	11	5	11	0
A. socials: reconeixements	9	2	6	1	0
A. socials: assistència a judicis	0	0	0	0	0

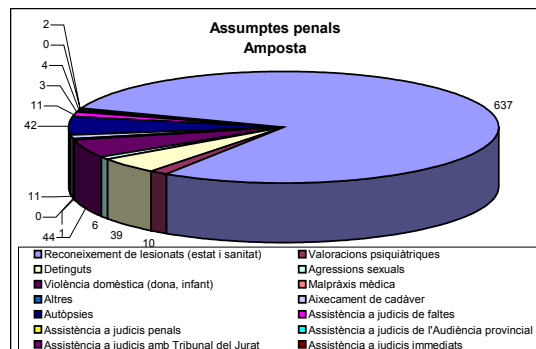

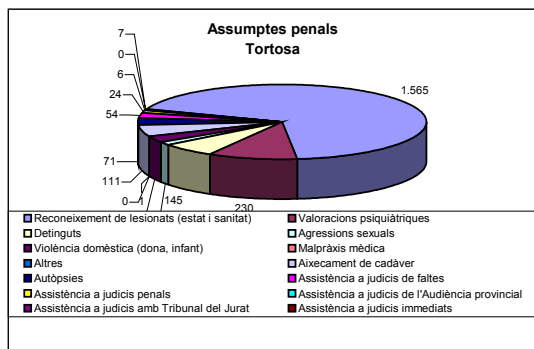
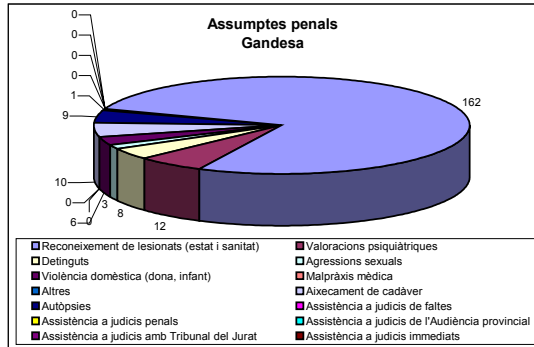

6.7. Divisió de les Terres de l'Ebre

Nombre d'actuacions en matèries d'assumptes penals que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de les Terres de l'Ebre:

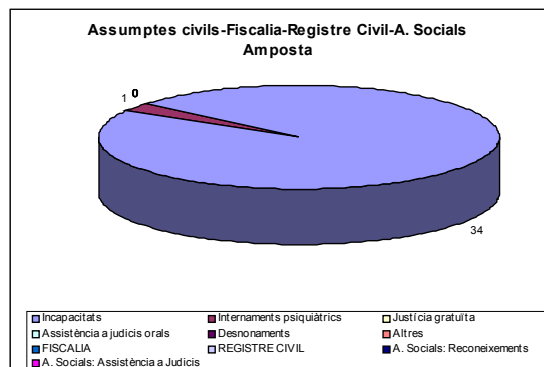
ASSUMPTES PENALS	TOTAL TERRES DE L'EBRE	Amposta	Gandesa	Tortosa
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	2.364	637	162	1.565
Valoracions psiquiàtriques	252	10	12	230
Detinguts	192	39	8	145
Agressions sexuals	40	6	3	31
Violència domèstica (dona, infant)	114	44	6	64
Malpraxi mèdica	2	1	0	1
Altres	0	0	0	0
Aixecament de cadàver	91	11	9	71
Autòpsies	163	42	10	111
Assistència a judicis de faltes	66	11	1	54
Assistència a judicis penals	27	3	0	24
Assistència a judicis de l'Audiència Provincial	10	4	0	6
Assistència a judicis amb Tribunal del Jurat	0	0	0	0
Assistència a judicis immediats	9	2	0	7

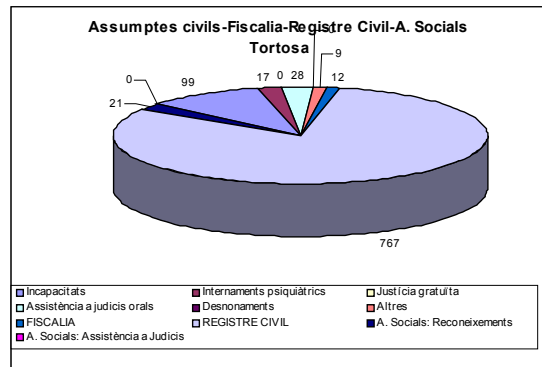
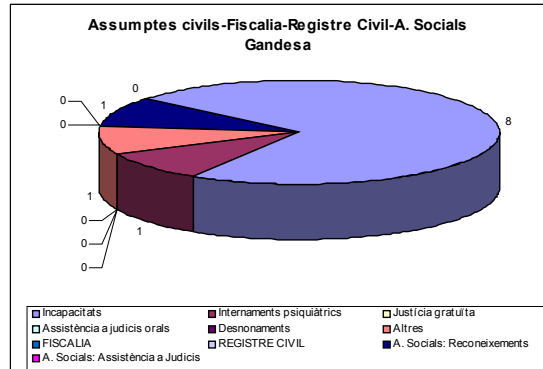

Nombre d'actuacions en matèries d'assumpes civils, fiscalia, registre civil i assumptes socials, que han portat a terme els metges forenses de l'IMLC dins l'àmbit del partit judicial de Terres de l'Ebre:

ASSUMPES CIVILS	TOTAL TERRES DE L'EBRE	Amposta	Gandesa	Tortosa
Incapacitats	141	34	8	99
Internaments psiquiàtrics	19	1	1	17
Justícia gratuïta	0	0	0	0
Assistència a judicis orals	28	0	0	28
Desnonaments	0	0	0	0
Altres	10	0	1	9
FISCALIA	12	0	0	12
REGISTRE CIVIL	767	0	0	767
A. socials: reconeixements	22	0	1	21
A. socials: assistència a judicis	0	0	0	0

7. ACTUACIONS EXCEPCIONALS

7.1. INFORME DE FOSSES COMUNES DESCOBERTES A CATALUNYA

Mitjançant la Moció 217/VI del Parlament de Catalunya, sobre la recuperació de la memòria històrica, especialment pel que fa al reconeixement de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la postguerra, es va encarregar a l'Institut de Medicina Legal de Catalunya un informe sobre les proves més eficaces i fiables per a la identificació dels cadàvers, especialment sobre la viabilitat de les proves d'ADN com a mitjà d'identificació genètica de les persones enterrades en fosses comunes.

Aquesta Moció engloba també la identificació de tots els llocs on hi ha fosses comunes, l'elaboració d'una base de dades o un cens de persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la postguerra immediata, i la previsió de mitjans materials i personals necessaris.

Per a la redacció d'aquest informe, l'Institut de Medicina Legal de Catalunya del Departament de Justícia i Interior ha comptat amb la col·laboració d'institucions i d'experts en medicina forense, història (arqueologia i antropologia) i juristes, així com la col·laboració de la Direcció General d'Afers Interdepartamentals del Departament de la Presidència, Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia del Departament de Justícia i Interior, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Rovira i Virgili, Departament de Justícia i Interior, Gabinet Jurídic de la Generalitat del Departament de Governació i Relacions Institucionals, Ajuntament de Barcelona i Departament de Barcelona de l'Institut Nacional de Toxicologia.

La relació establerta entre les diferents administracions i universitats aquí enumerades facilitarà la tasca del que ha de suposar la recuperació de la

memòria històrica en la identificació de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la postguerra.

L'Institut vol agrair les aportacions fetes pels experts, institucions i personal de l'Institut de Medicina Legal que han col·laborat en la redacció d'aquest informe tècnic.

RELACIÓ DE PERSONES QUE HAN COL·LABORAT EN EL CONTINGUT I LA REDACCIÓ DE L'INFORME SOBRE FOSSES COMUNES A CATALUNYA

- Aizpún de la Escosura, Eduard. Secretari general de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Alberch Fugueras, Ramon. Arxiver en cap de l'Excm. Ajuntament de Barcelona.
- Arimany Manso, Josep. Director de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Carbonell Roura, Eudald. Catedràtic de Prehistòria de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.
- Codina Gironella, Pere. Responsable de Suport Tècnic i Coordinació de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Crespo Alonso, Santiago. Metge forense antropòleg de la Divisió de Barcelona Comarques de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Crespillo Márquez, Manuel. Tècnic facultatiu. Servei de Biologia. Departament de Barcelona. Institut Nacional de Toxicologia.
- Graner Brullet, Xavier. Secretari administratiu de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Huguet i Ràmia, Emili. Catedràtic de Medicina Legal i Forense. Universitat de Barcelona.

- Malgosa Morera, Assumpció. Professora titular del Departament de Biologia Animal, Biologia Vegetal i Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Martí Amengual, Gabriel. President de l'Associació Catalana de Metges Forenses.
- Medallo Muñoz, Jordi. Subdirector de la Divisió de Barcelona Ciutat de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Mitjans Prunera, M. Brugués. Advocada de la Generalitat.
- Puig Bausili, Lluïsa. Metgessa forense de la Divisió de Barcelona Ciutat de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Salvadó Salazar, Ester. Metgessa forense en formació per delegació del Govern d'Andorra a l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Solé Barjau, Queralt. Historiadora. Tècnica de gestió de fosses comunes i desapareguts de la guerra civil. Departament de la Presidència. Direcció General d'Afers Interdepartamentals.
- Subirana Domènech, Mercedes. Metgessa forense de la Divisió de Barcelona Comarques de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya.
- Urios Aparisi, Xavier. Subdirector general de Serveis Consultius i Coordinació Jurídica. Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya.
- Valverde Villarreal, Juan Luís. Director del Departament de Barcelona del Institut Nacional de Toxicologia.

CONCLUSIONS DE L'INFORME

PRIMERA. La identificació consisteix a comparar entre dades *a priori* i dades *a posteriori*. Qualsevol tècnica que permeti comparar característiques objectives aporta dades a favor o en contra de la identificació.

La identificació és un procés probabilístic en què com a màxim es pot arribar a una certesa racional, no absoluta.

SEGONA. La prova de l'ADN és una de les proves biològiques que es poden utilitzar i, quant a la tècnica d'identificació, no presenta cap característica diferencial amb les altres. Només pot ser eficaç quan hi ha capacitat de comparació, i atès el seu elevat cost no està justificat dur-la a terme en tots els casos, tenint en compte que tampoc no té una fiabilitat del 100%.

En l'experiència medicoforense a identificar restes humanes en els últims anys, les tècniques més emprades són les antropològiques (antropomètriques i biològiques).

TERCERA. El grau de certesa de la identificació depèn del nombre de dades prèvies que aporten els familiars. En cas que faltin dades, no es pot fer la identificació.

QUARTA. Tècnicament no és recomanable obrir cap fossa si no es disposa de dades suficients per obtenir la identificació de les restes.

CINQUENA. Depenent de les dades que s'han de comparar, l'equip responsable de la identificació utilitzaria les tècniques més adients en cada cas per arribar a una identificació eficaç i fiable.

SISENA. Per tal que la tasca sigui eficaç és recomanable obrir només les fosses que compleixin les condicions prèvies perquè el resultat sigui satisfactori i fiable. Per tant, no s'ha d'obrir cap fossa fins que no es disposi dels mitjans necessaris (materials, tècnics, recursos humans, logístics, ubicació, anàlisis...) per poder identificar les restes.

SETENA. La identificació de restes humanes antigues comporta que aquesta tasca es realitzi en un laboratori d'antropologia forense.

VUITENA. Caldria preveure la destinació final de les restes exhumades, tant la ubicació com la preservació de la seva integritat i individualitat.

7.2. MORTS PER COP DE CALOR DURANT L'ESTIU DE 2003

Durant el període estival de l'any 2003, principalment a França, es va produir una de les onades de calor amb major mortalitat dels últims anys, que també va afectar a Espanya i va ser similar a l'experimentada en altres èpoques en alguns països. Des del 15 de juliol al 21 d'agost de 2003 es van confirmar 5 morts per cop de calor investigats a l'IMLC. Per valorar adequadament aquesta dada cal prendre en consideració 2 qüestions: en primer lloc, que no s'inclouen les morts en les quals el mecanisme de producció el calor, pot ser, va tenir una influència indirecta, per exemple, agreujant malalties de base; i en segon lloc, que aquesta xifra correspon exclusivament a les autòpsies practicades per ordre judicial i no inclou, per tant, les morts que no requereixin investigació medicolegal. Els 5 casos detectats per l'IMLC complien els criteris diagnòstics acceptats internacionalment i, a més a més de l'autòpsia, es van realitzar estudis toxicològics i histopatològics per confirmar el diagnòstic i descartar altres causes de mort. Es tractava de 3 homes majors de 50 anys i de 2 dones de 34 i 78 anys. Un home va morir a Badalona, un altre a Girona i el tercer a Lleida; la dona més jove va morir a Barcelona i l'anciana a Tarragona. Dos dels homes eren obesos i una de les dones seguia tractament amb fàrmacs antidepressius, factor coadjuvant al cop de calor.

8. SERVEI DE CLÍNICA MEDICOFORENSE

El Servei de Clínica Medicoforense (art. 19 del Decret 302/2001, de 20 de novembre, de creació de l'IMLC) desenvoluparà les seves funcions mitjançant els metges forenses de l'Institut, que es duran a terme en l'àmbit del partit judicial.

Les funcions de la Clínica Medicoforense són les relatives a la realització dels peritatges medicolegals, i, en particular, al control periòdic dels lesionats i de les valoracions de danys corporals que siguin objecte d'actuacions processals, i, també, de l'assistència, o vigilància facultativa, als detinguts que es trobin a disposició judicial o del Ministeri Fiscal (i jutjats de guàrdia).

Les tasques de la Secció de Valoració del Dany Corporal són les relatives a l'emissió dels dictàmens sobre les persones lesionades i la valoració dels danys corporals que siguin objecte d'actuacions processals.

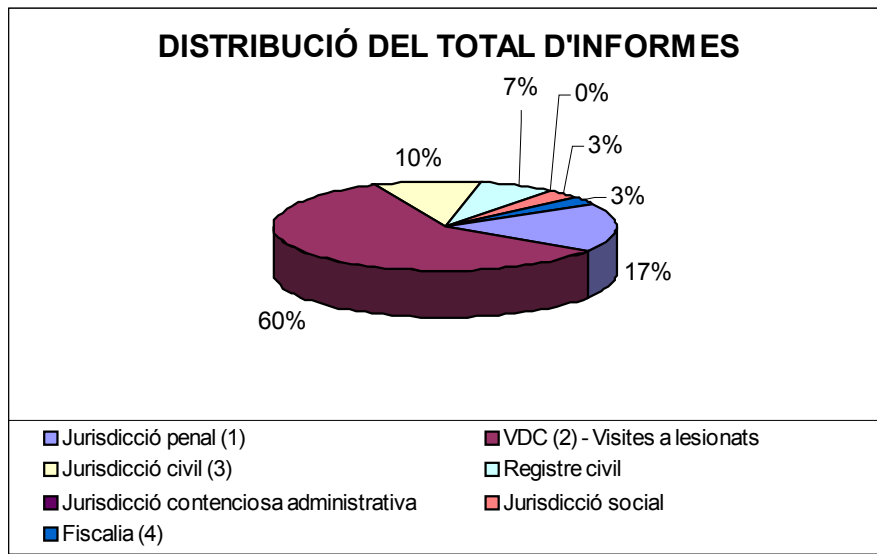
Les funcions de la Secció de Psiquiatria són les relatives a l'emissió dels dictàmens que l'autoritat judicial o el Ministeri Fiscal requereixin sobre aquesta especialitat.

Així mateix es realitzen les pericials sobre presumptes malpraxi mèdiques, informes sobre avaluació d'agressions sexuals que en general es realitzen al jutjat de guàrdia i també informes sobre la valoració dels efectes de l'alcohol o altres drogues sobre la conducció. També es realitzen valoracions pericials de drogodependències.

8.1. Anàlisi global per jurisdiccions: penal, civil, contenciosa administrativa, social i fiscalia (divisió de Barcelona ciutat del Servei de Clínica Medicoforense)

Jurisdicció penal ⁽¹⁾	4.822
VDC ⁽²⁾ - Visites a lesionats	16.382
Jurisdicció civil ⁽³⁾	2.748
Registre civil	1.966
Jurisdicció contenciosa administrativa	60
Jurisdicció social	846
Fiscalia ⁽⁴⁾	821
Total d'informes emesos	27.645

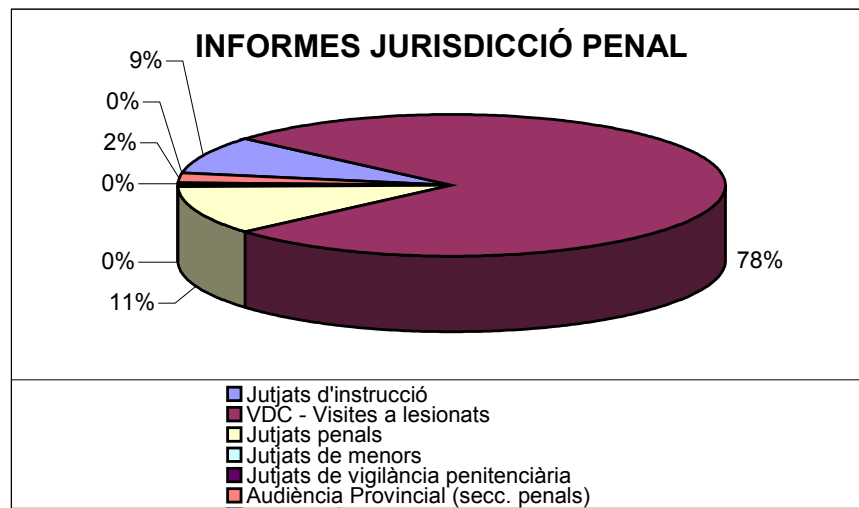
- (1) No inclou els informes de la VDC
 (2) VDC - Valoració de Dany Corporal
 (3) No inclou el registre civil
 (4) Inclou incapacitats i fiscalia de menors

8.2. Jurisdicció penal: jutjats d'instrucció, jutjats penals, jutjats de menors, vigilància penitenciària, Audiència Provincial de Barcelona, Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

El nombre total d'informes emesos a instància dels òrgans de la jurisdicció penal de Barcelona, segons els òrgans que els han sol·licitat, és el següent:

Jutjats d'instrucció	1.821
VDC - Visites a lesionats	16.382
Jutjats penals	2.379
Jutjats de menors	20
Jutjats de vigilància penitenciària	104
Audiència Provincial (secc. penals)	489
Tribunal Superior de Justícia (secc. penal)	9
Total d'informes emesos - jurisdicció penal	21.204

JUTJATS D'INSTRUCCIÓ DE BARCELONA			
Jutjat	J. amb jurat	Citació	Oficis
1		12	31
2		12	24
3		8	17
4	2	30	57
5		2	9
6	1	11	49
7		15	30
8	9	22	98
9	4	24	77
10		7	22
11		7	19
12		18	59
13		3	5
14		20	33
15	1	40	85
16		9	22
17		11	26
18		20	36
19		12	48
20		11	29
21		15	34
22		19	37
23		2	33
24		26	68
25		7	17
26	2	11	33
27		13	37
28		8	22
29		11	16
30		15	25
31	3	25	41
32		47	92
33		20	55
TOTAL	14	513	1.286

VDC VISITES DE LESIONATS	
Jutjat	N. d'informes
1	511
2	477
3	350
4	536
5	659
6	436
7	478
8	403
9	603
10	438
11	450
12	573
13	418
14	512
15	511
16	494
17	570
18	488
19	482
20	602
21	547
22	475
23	215
24	579
25	473
26	497
27	607
28	451
29	496
30	511
31	528
32	390
33	622
TOTAL	16.382

Informes emesos a instància dels jutjats penals:

INFORMES J. PENALS																										
Jutjat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Exhorts	TOTAL
N. d'informes	141	118	98	93	100	100	138	80	145	94	99	24	107	114	39	120	141	107	139	134	13	75	102	9	49	2.379

Informes emesos a instància de jutjats de menors:

INFORMES J. DE MENORS					
Jutjat	1	2	3	3	4
N. d'informes	0	10	3	4	3

Informes emesos a instància dels jutjats de vigilància penitenciària, i les seccions penals de l'Audiència Provincial i del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya:

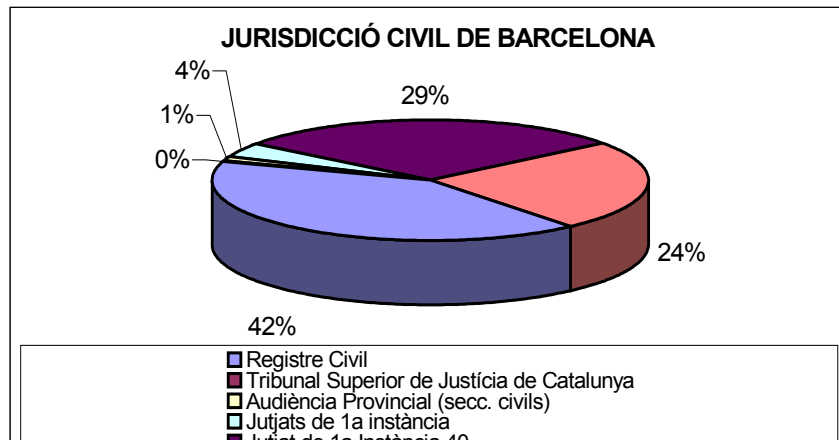
INFORMES J. DE MENORS					
Jutjat	VP1	VP2	VP3	AP	TSJ
N. d'informes	6	52	46	489	9

(VP1) Vigilància penitenciària 1
 (VP2) Vigilància penitenciària 2
 (VP3) Vigilància penitenciària 3
 (AP) Audiència Provincial
 (TSJ) Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Cal fer menció a totes aquelles pericials sobre presumptes malpraxi mèdiques que es fan al Servei de Clínica Medicoforense. Durant l'any 2003 es varen fer 224 informes bastant complexes, com la majoria, i en molts casos amb l'ajuda d'especialistes del Servei de Clínica Medicoforense.

8.3. Jurisdicció civil: jutjats de primera instància, jutjats d'incapacitats i internaments de Barcelona ciutat (jutjats n. 40 i 59), Registre Civil de Barcelona, Audiència Provincial de Barcelona (seccions civils), Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (civil)

Registre Civil	1.976
Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	9
Audiència Provincial (secc. civils)	52
Jutjats de 1a instància	196
Jutjat de 1a instància 40	1.392
Jutjat de 1a instància 59	1.163
Total informes emesos en la j. civil	4.788

REGISTRE CIVIL DE BARCELONA

Les actuacions que fan els metges forenses al Registre Civil són les següents:

- A. Rectificacions de certificats de defunció
- B. Determinació d'edat, sexe i relació de filiació
- C. Verificació de l'existència de canvi de sexe fenotípic
- D. Determinació de nivell de capacitat intel·lectual i volitiva a efectes de patrimoni
- E. Comprovació de defuncions, i en els casos en què es pugui afirmar que la mort ha estat per causes naturals, signar el certificat corresponent

El Registre Civil de Barcelona està situat a la plaça del duc de Medinaceli, i compta amb un despatx habilitat per tal que el metge forense pugui fer les exploracions adients. Les actuacions de rectificació d'errades en certificats de defunció, així com les exploracions per a determinació d'edat, sexe, relació de filiació, verificació de canvi de sexe i comprovació de capacitat intel·lectual i volitiva, generalment, es duen a terme al Registre Civil.

El metge forense es trasllada per realitzar proves pericials a domicilis, residències geriàtriques o centres hospitalaris, en aquells casos en què cal

valorar persones físicament incapacitades per comparèixer al Registre Civil, ja sigui a causa de malalties, edat o defunció.

Cronològicament, la tipologia de les actuacions que s'han portat a terme són les següents: (segons la tipologia d'actuacions que s'ha exposat anteriorment per a les actuacions que porta a terme el metge forense del Registre Civil)

REGISTRE CIVIL					
	A	B	C	D	E
Gener	194	8	5		
Febrer	149	6	0		
Març	153	17	0		
Abril	129	6	4		
Maig	106	11	0		
Juny	157	11	2		
Juliol	166	4	0		
Agost	249	2	2	1	1
Setembre	88	15	1		
Octubre	156	5	0		
Novembre	151	12	1		
Desembre	160	5	1		
TOTAL 2003	1.858	102	16	1	1
TOTAL 2003	1.976 ACTUACIONS				

Jutjats de Pimera Instància 40 i 59

	1a Instància 40	1a Instància 59	Audiència Provincial	1a Instància	Tribunal Superior de J
Incapacitacions	416	476			
Internaments	951	671			
Aptituds tutor	3	2			
Esterilitzacions	9	6			
Rectificacions de sexe	8	7			
Autoritzacions TEC	4	0			
Recuperació capacitat	1	1			
Tribunal Superior de J.					9
Audiència P.			52		
1a Instància				196	
TOTAL	1.392	1.163	52	196	9

8.4. Jurisdicció contenciosa administrativa

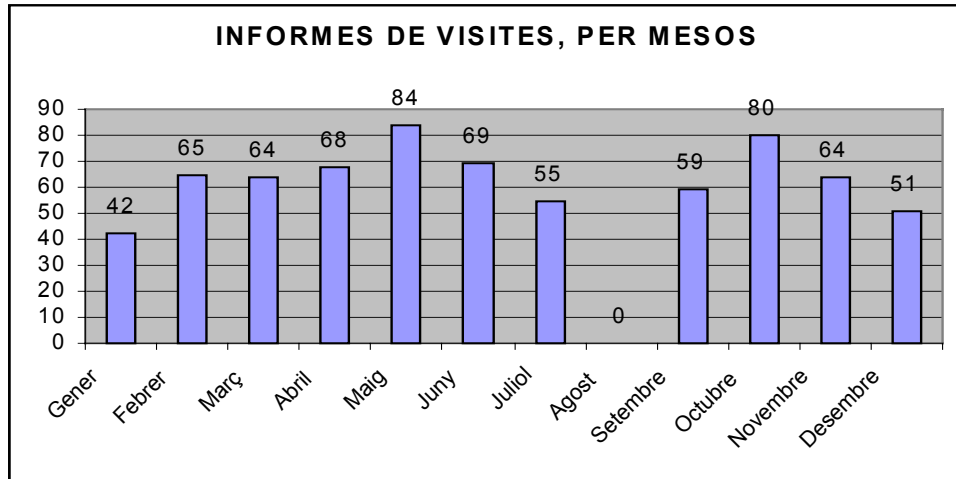
Els metges forenses han hagut d'intervenir en un total de 60 casos de la jurisdicció contenciosa administrativa, 49 dels quals provenien del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i 11 dels jutjats contenciosos administratius, recentment creats.

En general est tracten de pericials de valoració de dany corporal, pericials forenses i de valoracions de possibles malpraxi mèdiques en casos de denúncies a l'administració sanitària.

8.5. Jurisdicció social

SECCIÓ SOCIAL – INFORMES (visites)						
	INSS	ICASS	ICS	A. T.	ALTRES	TOTAL
Gener	38	0	1	1	2	42
Febrer	47	12	2	2	2	65
Març	45	11	1	6	1	64
Abril	58	3	5	1	1	68
Maig	72	3	4	4	1	84
Juny	54	9	4	0	2	69
Juliol	39	5	0	8	3	55
Agost	0	0	0	0	0	0
Setembre	50	4	5	0	0	59
Octubre	68	5	4	0	3	80
Novembre	59	4	0	1	0	64
Desembre	42	8	0	0	1	51
TOTAL	572	64	26	23	16	701

INSS: Institut Nacional de Seguretat Social
 ICASS: Institut Català d'Assistència i Serveis Socials
 ICS: Institut Català de la Salut
 A. T.: Accidents de treball
 ALTRES: Casos diversos

Al nombre total de 701 informes realitzats, s'hi han d'afegir un total de 145 casos, resolts directament amb els magistrats, havent fet una valoració d'aquests, després de la revisió de la documentació, però sense la realització d'informe.

8.6. Fiscalia de Barcelona: la fiscalia d'incapacitats i internaments, i fiscalia de menors

Amb relació als oficis remesos per la Fiscalia, quant a la presumpta incapacitació de persones, els metges forenses varen realitzar les activitats següents:

FISCALIA D'INCAPACITATS I INTERNAMENTS

D'un total de 381 oficis rebuts de la Fiscalia en relació a la presumpta incapacitació de persones, les actuacions que es van portar a terme són les següents:

Persones citades i reconegudes al S. de Clínica Medicoforense	183
La resta 198 persones citades i no presentades a reconeixement es varen haver de visitar a domicili amb el resultat següent	
Persones visitades a domicili	134
Visites a domicili nul·les perquè no es va trobar la persona interessada	64

FISCALIA DE MENORS

Valoració Dany Corporal	417	
Informe psiquiàtric forense	17	
Estudi de toxicomanies	4	
Determinació d'edat	2	
TOTAL	440	peticions d'informe

8.7. Petició de pericials per part d'altres òrgans judicials: província de Barcelona (Ilevat de Barcelona ciutat), resta de Catalunya i altres comunitats autònomes

Partits judicials de la província de Barcelona	417
Partits judicials de la resta de Catalunya	12
Altres comunitats autònomes	8
TOTAL	175

8.8. Secció de Psicologia del Servei de Clínica Medicoforense

DESCRIPCIÓ

La Unitat de Psicologia (UPs) s'insereix dins el Servei de Clínica Medicoforense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (IMLC). La creació és arran la constitució de l'IMLC i el seu funcionament va començar el 20 de gener de 2003.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ

Tot el territori de Catalunya.

DESCRIPCIÓ D'ACTIVITATS

Les principals activitats de la Unitat de Psicologia es desenvolupen en tres grans àrees (assistència, docència i investigació). S'exposen a continuació:

ASSISTÈNCIA

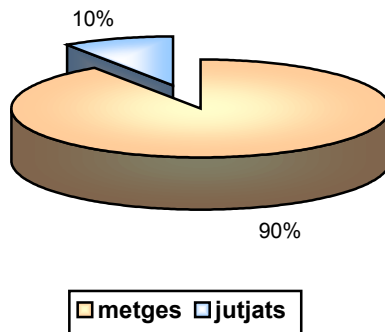
L'activitat principal de la Unitat de Psicologia és l'assistència i l'auxili als metges forenses de l'IMLC en aquella casuística que ho requereixi. El requeriment dels metges forenses es divideix, d'una banda, en un reconeixement psicològic i, d'altra banda, en l'aplicació d'aquelles proves complementàries adients per l'avaluació concreta d'alguns aspectes.

A més d'això, la Unitat (UPs) també ha estat al servei dels jutjats, tribunals i fiscalies que van requerir la seva participació.

A continuació s'exposa la seva activitat en percentatges en funció de diverses variables. El gràfic 1 mostra el percentatge de l'origen de la sol·licitud. La majoria de peticions van ser dels metges forenses.

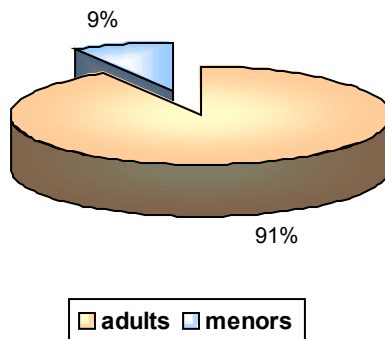

Gràfic 1. Origen de sol.licituds

Referent als reconeixements de menors versus els adults, de la totalitat d'exploracions, el 9% han estat realitzades a menors tal i com s'exposa al gràfic 2.

Gràfic 2. Adults versus menors

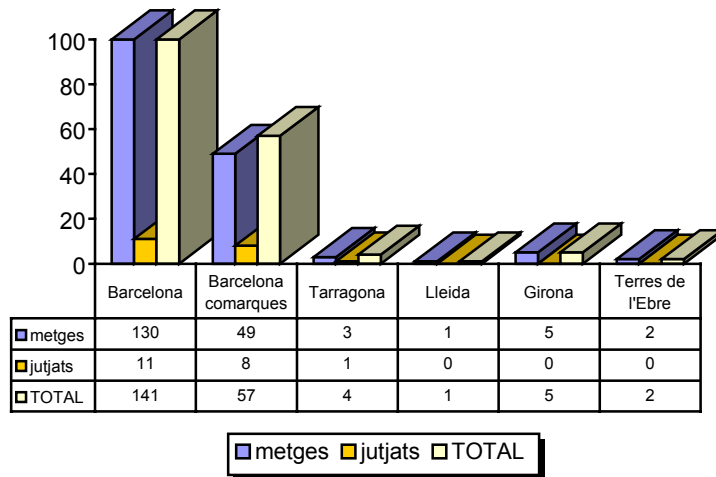

Seguidament, es mostren al gràfic 3 els percentatges de les sol·licituds segons les divisions de l'IMLC. S'observa que l'àrea de Barcelona és la que més sol·licituds ha tramitat, seguida de Barcelona Comarques.

S'ha d'esmentar que si bé la seu de la UPs està centralitzada a Barcelona, aquesta s'ha desplaçat, de manera excepcional, a Tarragona (1), Terres de

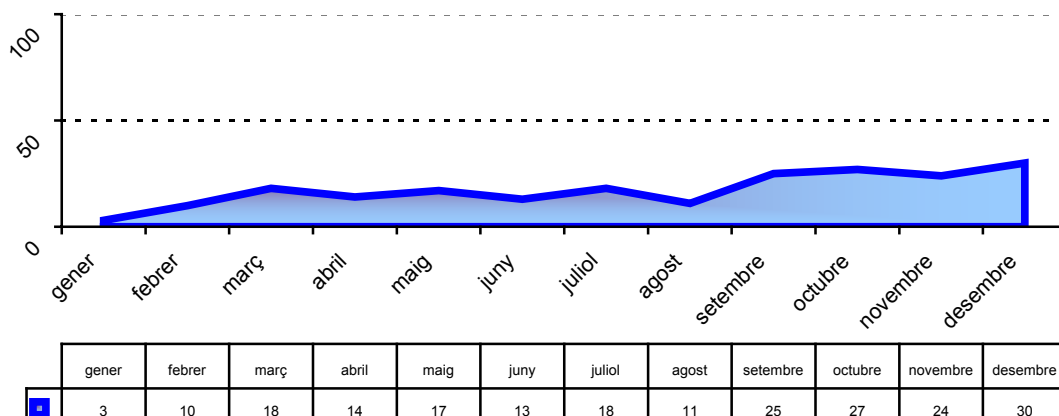
l'Ebre (2), Girona (3) i Barcelona Comarques (4), concretament Sant Boi de Llobregat (1), el Prat de Llobregat (2) i Martorell (1).

Gràfic 3. Sol.licituds en funció de les divisions de l'IMLC

A continuació, s'exposen les dades referents a l'evolució de la casuística en funció dels mesos de l'any. A la gràfica 4, s'hi observa que els mesos de setembre, octubre i desembre són els que han presentat una major casuística. Tot i això, la tendència general és positiva i creixent, exceptuant els mesos de gener (coincidint amb el naixement de la UPs) i els mesos de juny i agost.

Gràfic 4. Evolució de sol·licituds en funció dels mesos de l'any

A la taula 1 es mostra la freqüència del tipus de sol·licitud. La majoria d'actuacions van consistir en exploracions psicomètriques de personalitat i psicopatologia. Les demandes d'exploracions del coeficient intel·lectual van ser les que van ocupar el segon lloc seguides de l'exploració neuropsicològica.

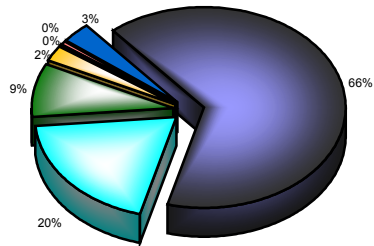
S'ha d'assenyalar que la UPs va portar a terme un total de 55 exploracions completes, és a dir aquelles que van incloure des de l'exploració fins la psicometria, versus les 155 exploracions que van consistir en l'exploració psicomètrica. S'ha d'assenyalar que els 55 casos van estar estudiats pels dos integrants de la UPs.

Taula 1. Freqüència de les actuacions de la UPs a l'IMLC.

ÀREES		TOTAL PROVES	TOTAL SUBJECTES
PSICOMETRIA	personalitat i psicopatologia	126	155
	intel·ligència	63	
	neuropsicologia	16	
EXPLORACIÓ I PSICOMETRIA		55	55

Seguidament, al gràfic 5 es mostren els jutjats més freqüents on la UPs ha participat. La majoria d'actuacions han estat als jutjats d'instrucció seguides de les actuacions als jutjats penals i de l'Audiència. S'ha d'especificar que la UPs va intervenir en 15 casos del Tribunal del Jurat i 20 Sumaris.

Gràfic 5. Percentatges casuística per Jutjats

Instrucció Penal Audiència TSJC Social Registre Civil 1a Instància

9. SERVEI DE LABORATORI FORENSE

El Servei de Laboratori Forense (art. 20 del Decret 302/2001, de 20 de novembre, de creació de l'IMLC) té assignades les funcions relatives a la realització d'anàlisis biològiques, clíniques i de toxicologia, sens perjudici de les competències de l'Institut de Toxicologia (Reial decret 862/1998, Reglament de l'Institut de Toxicologia, capítol 4, art. 22, Relacions amb els instituts de medicina legal, i art. 505 de la Llei orgànica 6/1985, del poder judicial).

Des de la posada en funcionament del Servei de Laboratori Forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya el darrer trimestre de l'any 2003, aquest ha desenvolupat les tasques i activitats següents:

1r. Presentació personalitzada als metges forenses de Barcelona, mitjançant un escrit on es va adjuntar un model de sol·licitud que conté les determinacions analítiques que el laboratori pot assolir, tot depenent dels mitjans de què es disposa fins a aquests moments.

2n. Citació personal als metges forenses de Barcelona comarques amb la finalitat de difondre les activitats del laboratori. Els metges forenses han estat convocats durant els mesos d'octubre i novembre en petits grups per tal de donar informació sobre les possibilitats que pot oferir el laboratori. S'ha fet èmfasi en les determinacions en vius per a judicis ràpids i en la rapidesa de la resposta.

3r. Control estadístic del número d'anàlisis fetes.

En aquest sentit, el nombre d'anàlisis al mes desembre s'ha incrementat. Les dades són:

	Octubre		Novembre		Desembre	
	N. peticions	N. anàlisis	N. peticions	N. anàlisis	N. peticions	N. anàlisis
Barcelona	43	325	41	282	57	318
Girona			21	63	43	81
Lleida			21	63	24	56
Tarragona			10	30	12	51
Terres de l'Ebre			4	14	10	45
TOTAL	43	325	97	452	146	551

4t. Previsió de material fungible i d'aparells que es necessiten per a la instal·lació i infraestructura del laboratori.

5è. Elaboració de pressupostos econòmics orientatius per a aquesta finalitat, els quals han estat remesos a l'IMLC.

6è. S'han mantingut contactes personals amb els facultatius de la Càtedra de Medicina Legal on està previst la iniciació d'estudis d'ADN. A tal fi s'han lliurat tres mostres de sang i petits fragments de costella. La Càtedra, en aquests moments, està realitzant anàlisis de dents.

Es considera la possibilitat de fer anàlisis de carboxihemoglobina en el espectròmetre que hi ha al laboratori de la Càtedra, encara que no disposen d'estàndards o patrons de referència que s'haurien d'adquirir, donat el cas, per part nostra.

7è. S'han iniciat les sessions programades de formació específica per als forenses de les divisions responsables dels laboratoris corresponents. La cap del Servei del Laboratori Forense ha participat com a ponent en la primera d'aquestes sessions.

8è. S'han proposat els temes de dues sessions clíniques dins del cicle organitzatiu d'Institut de Medicina Legal 2003-2004. La cap de Servei ha

participat com a ponent en la primera de les programades i corresponents al Servei de Laboratori.

9è. S'ha fet un estudi comparatiu de tres mètodes de valoració de glucosa, potassi colesterol i creatina quinasa per comprovar la utilitat de dos aparells de química seca que ens van facilitar els laboratoris (Menarini i Roche), els resultats van ser avaluats simultàniament pel Servei de Bioquímica de l'Hospital Sant Pau. Aquest estudi serà objecte d'una comunicació per tal de divulgar aquests resultats.

10è. S'han mantingut els contactes personals amb el director de l'INT per tal de mantenir la convenient col·laboració que el laboratori ha d'establir especialment en els seus començaments.

11è. S'ha iniciat la redacció de documents de procediments normalitzats de treball que han de constar en referència a tots els aparells i metodologies d'acord amb la normativa actual i les bones pràctiques de laboratori.

APARELLS DE LABORATORI

- Analitzador AxSYM versió 3.6 Abbott Científica SA
- Analitzador TDX System. Abbott Científica SA
- Centrífuga Hettich. Model Rotina 35
- Centrífuga per a tubs Eppendorf

- **A. Analitzador AxSYM**

Procediments analítics:

a) Detecció en sang de:

Digitoxina

Digoxina II
Paracetamol
Antidepressius tricíclics
Etanol
Carbamazepina
Fenobarbital
Fenotoïna
Àcid valproic

b) Detecció en orina de:
Amfetamina/metamfetamina II
Barbiturats
Benzodiazepines
Cannabinoides
Cocaïna (metabòlit)
Metadona
Opiacis
Fenciclidina II
Etanol

c) Detecció en sèrum de:
HIV
HB

- **Analitzador TDX System. Abbott Científica SA**

a) Detecció en sang de:
Benzodiazepines

- **Centrífuga HETTICH model Rotina 35**

De conformitat amb les directives de la CE compleix les normes i disposicions següents:

- EN 61010 parts 1 i EN 55011

Així mateix s'apliquen les normes i especificacions nacionals:

- VBG 1, VBG 4, VBG 7z, VBG 20, DIN 58970, BS 4402

- **Centrífuga per a tubs Eppendorf. Abbott Científica SA**

Rotor de 24 tubs

El laboratori ha realitzat un volum de treball en els mesos de gener a octubre de 2003 que ha estat generat per les necròpsies fetes al Servei de Patologia Forense de Barcelona.

Les mostres processades han estat un total de 229 mostres que han generat 1.849 anàlisis en sang, orina i sèrum (120).

Mesos	Anàlisi de sang	Anàlisi d'orina	Total
Gener	33	25	58
Febrer	77	80	157
Marc	89	108	197
Abril	125	109	234
Maig	104	85	189
Juny	104	85	189
Juliol	99	79	178
Agost	78	94	172
Setembre	162	211	373
			1.729

Els darrers mesos s'han processat 200 anàlisis de bioquímica en proves per tal de comprovar la possible utilització dels aparells de química seca dels laboratoris Menarini i Roche que van ser deixats en dipòsit i sense cap despesa.

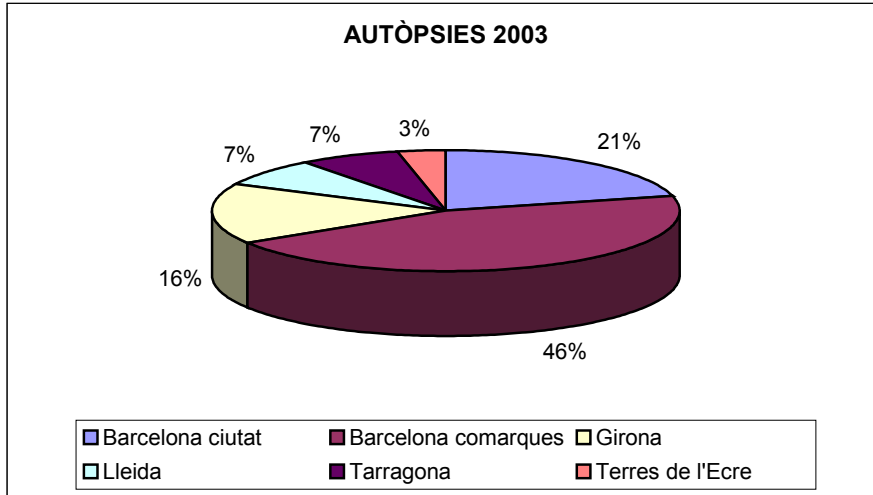
10. SERVEI DE PATOLOGIA FORENSE

El Servei de Patologia Forense (article 18 del Decret 302/2001, de 20 de novembre, de creació de l'IMLC) té les funcions relatives a la investigació medicolegal en tots els casos de mort violenta, o sospitosa de criminalitat, que hagin succeït a Catalunya i sigui ordenada per l'autoritat judicial o pel Ministeri Fiscal, i també la identificació de cadàvers i restes humanes (en relació, igualment, amb els articles 340 i 343 de la Llei d'enjudiciament criminal, art. 3. b) del Reial decret 296/1996).

El director de l'IMLC pot demanar la col·laboració de l'Institut de Toxicologia (Reial decret 862/1998, Reglament de l'Institut de Toxicologia) en aquells supòsits en què es consideri convenient per als resultats de la investigació. Dins del Servei de Patologia Forense, hi haurà dues seccions: la d'Anatomia Forense, encarregada de la realització de les pràctiques necròpsiques ordenades per l'autoritat judicial, o pel Ministeri Fiscal, i la d'Histopatologia, relativa a l'estudi patològic microscòpic dels teixits obtinguts en les autòpsies realitzades en l'àmbit de l'Institut.

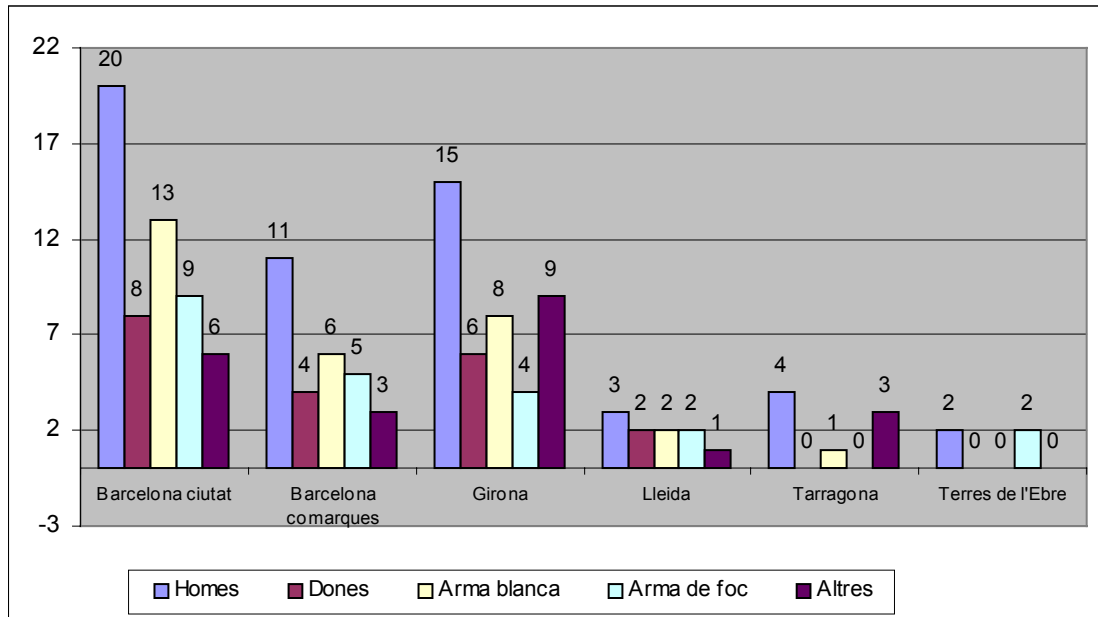
Durant l'any 2003, es varen fer un total de 4.188 autòpsies, i segons les divisions de l'IMLC la seva distribució va ser la següent:

Barcelona ciutat	1.074
Barcelona comarques	1.467
Girona	754
Lleida	367
Tarragona	363
Terres de l'Ebre	163
TOTAL	4.188

Del total de 4.188 autòpsies, un total de 74 es varen tipificar com a homicidi com a causa de la mort, i la tipologia va ser la següent:

	GÈNERE		TIPUS		
	Homes	Dones	Arma blanca	Arma de foc	Altres
Barcelona ciutat	20	8	13	9	6
Barcelona comarques	11	4	6	5	3
Girona	15	6	8	4	9
Lleida	3	2	2	2	1
Tarragona	4	0	1	0	3
Terres de l'Ebre	2	0	0	2	0

UNITAT D'ANTROPOLOGIA FORENSE

L'any 2003 es va posar en funcionament la Unitat d'Antropologia Forense, i en el seu registre hi consten un total de 13 casos analitzats durant l'any. La procedència de les restes òssies que es varen analitzar és la següent:

Arenys de Mar	1
Balaguer	1
Barcelona	6
Berga	1
Granollers	1
Igualada	1
Sant Cugat del Vallès	1
Filipines (cas jutjat a Barcelona)	1
TOTAL	13